

A
MEGVÁLTÁS
KÖNYVE

ÍRTA:
HOCK JÁNOS

BUDAPEST, 1942.
URBÁNYI ISTVÁN KIADÁSA

1. RÉSZ

AZ ANYAGVILÁG MEGVÁLTÁSA.

A MEGVÁLTÁS.

A megváltás a végtelenség folytonos tevékenységének az erkölcsi megnevezése. Nincs a végtelenségben egyetlen rezzet, amely az élet színvonalát egy alacsonyabb fokról egy magasabbra állandóan ne emelné. S miután ez a fejlesztés az abszolút erőnek önkéntes ténye, azért az erőnek minden megnyilatkozását a megváltás folytonosságának nevezhetjük. Ez a megváltó munka az evolúció.

Először megváltott az Erő, mikor az „ősesetben” legyőzte önmagában erő-testi természetét és megteremtte a lelki világ életalapját, a létrehozott anyagvalóságoknak a megtartásában. Ennek az ára az erő-testi egységének a megosztása, vagyis erőgyengülés volt. Eredménye pedig az anyag ősének, a képződménynek a kialakulása. Hogy ez a képződmény, amely az anyag ős-eleme (a biblikus káosz) hogyan állt elő az abszolút erőmozgásnak a vibrációiból, azt a „Teremtés könyvében” már részleteztük.

Ezután jött egy újabb, (második) megváltó lépcső: a létrejött képződmény létfeltételének a megadása. Ez volt a tér, amelyben az anyag elhelyeztetett. Az erő e tért csak a saját összehúzóásával adhatta meg, mert nem az erő van a térben, hanem a tér van ez erőben. Testi szempontból már ez is magas ár volt a bizonytalan értékű képződmény fenntartásáért.

Ezt követte aztán a tehetetlen, holt anyag-valóságoknak a hasznosítása, amely a testi világ megváltásának a harmadik és befejező ténye.

A létrehozott és megtartott anyagvilágot az erő csak önmaga árán válthatta meg a mozdulatlanságból, amely mozdulatlanság egyértelmű volt a teljes tétlenséggel, vagyis az érték-

lant megmozdíthassa, és e mozgás következtében az anyagot is beleilleszthesse az élet egységébe és folytonosságába. Hogy

azonban mindez megtörténhessék, az erőnek *újabb áldozatokat* kellett hoznia. *Nemcsak külső testi egységét, hanem benső erkölcsi egységét is fel kellett áldoznia. Máskülönb a tökéletes, tiszta színerő meg nem testesülhetett volna, vagyis az anyaggal nem kapcsolódhatott volna össze.*

Nézzük ezt egy kissé közelebről! *Az anyagot csak erő alakíthatja, mert az anyag önmagában tehetetlen semmi; csak egy holt valóság, amely mozgásra, tehát bárminő tevékenységre képtelen* Ezért az anyagnak az éltető lelke az erő. De hogyha vele az erő kapcsolódni akar, hogy azt mozgathassa, alakíthassa, fejleszthesse, megtisztíthassa, akkor az erőnek is meg kell testesülnie, vagyis alacsonyabb élealakba kell öltöznie.

Ezért kellett a tiszta erő egyik alakjának, az energiának a színerőből kilépnie; vallási nyelven: az Atya megszülte a Fiút, a Fiú pedig Igévé testesült. Sőt később az Ige is egy tökéletesebb állapotból átlépett egy alacsonyabba, mikor *a názareti Jézusban emberré testesült.* Szent Pál szerint: — *Szolgai alakot vett fel Magára és megalázta Magát egészen a kereszthaláláig.*

Az abszolút erő-mozgásnak rezgési tünetények voltak a jelenségei. *Ezek a rezgések az anyag őselemei, az erőnek kirezgett erő-salakjai.* Nevezhetjük ezeket *vibrációknak* is, amelyek kiválásaik után rögtön ellentétbe kerültek az erővel, amelyből kiváltak. Különválva az erőtől lassanként még *erőalji* tulajdonságukat is elvesztették. (Erőalj alatt pedig értsük az erőnek legalacsonyabb vonalát.) Ezen állapotukban, mint mozdulatlan, kihűlt, megdermedt erő-salakok annyira megdurvultak, hogy nem voltak képesek többé az erővel egyesülni. A képződmény tehát az erőhöz nem alkalmazkodhatott, miután változásra önmagától képtelen volt. *Ezért kellett az erőnek változnia, hogy a képződményhez közeledhessék és így közöttük egyesülés, illetve anyagerő-közösség jöhessen létre.*

Ez volt az oka, hogy amikor *a Színerő energiája* (a Fiú) a teremtés folyamán *mozgásszabadságát önként mérsékelte, nehogy a teremtett rezzeneteket abszolút mozgásával megsemmisítse,* ekkor lényegileg is önként meggyengítette magát. Már ezen alkalmazkodása által kereste a kapcsolódást az anyaggal és *közeledett a képződményhez.* így lett az erőnek önkéntes célja, a halvaszülött magzatainak megelevenítése: *feltámasztása!* Ezért mondja a szent könyv a Fiúról: — *Ő a Feltámasztás és az Élet!* — *Hogy azonban ezt megtehesse, Önmagát kellett lefokoznia; másszóval, erkölcsi értelemben a teremtményeihez legyengülnie kellett, egy magasabb életről egy ala-*

csonyabba kellett leszállania. Ez az önkéntes legyöngülés, szemmel láthatólag akkor állott elő, mikor az *ÍsÍPP: energiának egy része a fénykörből kitört, hogy közeledhessen az anyaghoz és vele egyesülhessen.* Miután a képződmény nem emelkedhetett fel az erőhöz, *tehát az erő egy részének kellett elanyagiasodnia.* Ez volt az *Ige fényköréből kitört erőlényeknek a nagy bukása.* Ezt a „*Teremtés könyvében*” már szintén részleteztük.

A fénykörből való erőkitörés következménye erőmegosztás, vagyis a fénykör gyengülése lett. A fénykörből kitört erőáramlat ugyanis tömörségét az anyag felé való fokozatos rohanásában lassanként elvesztette. Szétfolyt és alacsonyabb vonalba lesüllyedvén, *természeti erővé, helyesebben erőfoszlányokká alakult át.* Így születtek meg a *természeti erők* a végtelenségben, az anyagvilág javára és a jövő élet támogatására. Ezért a *természeti erők* öntudatlanságba lebukott *szellemerek,* akik az anyagvilág kialakításában az *Igének a munkaeszközeivé lettek.* Ezért mondja a szent könyv: — *Aki teremté az ő angyalait, hogy szolgálják Őt.*

Mindezt az *Ige* indította meg, akiben a *Fiú* (a Színerő energiája) megtestesült és az isteni életből, *mint Ige „kezdésben” kivált.* Drága ára van tehát a megváltásnak, amely az isteni szeretetnek végtelen áldozata. Fontoljuk csak meg, mit jelenthetett a *Fiúra* nézve *„önként kilépni az isteni élet tökéletességéből”,* hogy *mint Ige* elhelyezkedjék a saját fénykörében és egyes *fény kitörésekben erejét megosztva, meggyengítse az Ő lelki egységét, az ő békéjét és összhangját!* Hiszen ha egy harmonikus lelkű, rendezett életű egyén, önként összeköti az életét egy viharos hullámszásban vergődő lélekkel, már ez is áldozat. Részesévé lesz egy alacsonyabb életnek és hogy ezzel kapcsolódhassék, feladja a benső nyugalma és megosztja az erejét; szóval meggyengül. *Felcseréli a jót a rosszal,* mert a rossz természetszerűleg fog előállni, mihelyt valaki tökéletesebb képességeit egy alacsonyabb állapotba helyezi bele. *Erejének egy részét ezzel leköti és részben korlátozza.* Ezt cselekedte az *Úr végtelen mértékben,* mikor, *mint Ige* kiemelkedett az isteni életkörből és ezzel már egy lépéssel az anyagélet felé közeledett.

Könyveimben többször kifejtettem már a megváltás tényletét, *lelki vonalból* szemlélve. Nézzük most a célját és az értékét *anyag-szempontról.* Az *anyag sorsa* azáltal, hogy az *erő egyik alakjában leereszkedett és legyengült hozzá, örökre biztosítva lett.* Többé már meg nem semmisülhetett, mivelhogy az

erő nem az anyag elpusztítását, hanem annak *a megtisztítását, megváltását tette örök céljává*. Már pedig, ha az erő valamely irányba elindul, változatlan természeténél fogva következetesen és céltudatos biztonsággal halad tovább is az ő útjain. Az anyagot hatalmába veszi, áthatja, átalakítja és ezáltal az élet legdurvább valóságát is olyan magasra emeli fel, ahol az élet összhangját többé már meg nem zavarhatja.

Az erőnek — az anyaggal szemben — ez lett a megváltó feladata. De hogy ezt hogyan és milyen jelenségek között teljesíti, azt csak a legkritkább esetben figyelhetjük meg. Ezért akarom a „*Megváltásnak*” *eme könyvében* lehetőleg összefoglalni mindazokat *az életalakokat*, amelyekben az erő a megváltott anyagban jelentkezik. Mihelyt pedig kitüntettem, hogyan keletkezett a megváltott anyagon lelki élet, amely azonban az igazinak, vagyis az Isten életének csak a ferde tükröződése, rögtön át fogok térni *a megváltás nagy munkájának részletezésére is*. Az utóbbi irány majd belevezet bennünket az Istenbe, Aki minden törekvésünknek öntudatos, vagy öntudatlan célja. Mihelyt célnál leszünk, *Istenéi leszünk*. Ekkor pedig a mi szemünkben is *mindennek vége lesz, ami volt és kezdődik; minden, ami lesz: az új élet!* — a reményéseknek valóra válása és a kifejezhetetlen sóvárgásoknak a betöltése: — *a minden!*

Ha mindez, *a mi Urunk Jézus Krisztus* szent akaratával beteljesül, mi is életté válunk és az Isten erejével eleveníteni fogunk. Munkatársaivá leszünk az Úrnak a megváltásban. *Lelkiünk visszaszáll az Úrba és talán lehetséges, hogy az ő szent parancsára valamely titokzatos módon e megírt munkának életető erőivé rendel bennünket, akik földi életünket szintén e munka szolgálatára ajánlottuk fel*. Talán a mi lelkiünkön keresztül fog egykor buzogni az erő és a bizonyosság a lelkekbe, akik *eme szent igazságok megismerésére majd a világra küldetnek*.

E reményben ajánljuk fel egész lényünket az Úr szolgálatára abban a feladatban, amelyet élénk fog tüzni! Ebben kívánunk megsemmisülni és ettől csak az Isten parancsára és akaratából eltávolodni! Azért e munka terjesztését örök életünk ránk bízott kincsének tekintjük és vállaljuk. Szent kötelességünknek tartjuk, érte minden körülmények között élni és hogyha kell, következetes hűséggel meghalni! A mi Urunk Jézus Krisztus legyen bizonyágunk Isten előtt tett eme foga-

dalmunkban! Feladatunknak sikeres elvégzése, vagyis ennek remélt értelmi és erkölcsi győzelme legyen bizonyosága Istentől való megbízatásunknak az emberek előtt. Győzelmünk pedig *Krisztus* által szolgálgjon *az Isten nagyobb dicsőségére!*

A MEGVÁLTÁS KÖNYVÉNEK BEOSZTÁSA.

A „*Megváltás könyvének*” beosztásánál is az emberi értelmet vettük alapul és ennek korlátoltságára való tekintettel fogunk szólni mindarról, ami különben végtelen, megmérhetetlen és megérezhetetlen. Ezért a megváltást, amely egyetemes és egységénél fogva széleket, részleteket és fokozatokat nem foglal magában, miután az erőnek minden egyes rezzenete egy-egy megváltó tény, — amennyire lehet, részletekben leszünk kénytelenek letárgyalni. *Egyetlen atomban fogjuk ismertetni*, amelynek útját, kezdettől a végig beláthatjuk a végtelenségben. *Az egységnek ez a kiszemelt atomja*, a legtökéletesebb valósága az egyetemes egységnek, mert az ő értéke *az összeség értékétől elválaszthatatlan*. Most tehát, mikor az élet nagy erkölcsi tényét a megváltást, anyagi szempontból nézzük, még a legeszményibb valóságot is az anyagkörbe kell belevonnunk és így vizsgálunk. Ezért még az eszmény is, ha tisztán anyagi oldalról nézzük, bizonyos anyagi zománccal vonódik be. Az ilyen anyagi jelleg pedig még a legtökéletesebbre is ráborítja az anyagi hátrányok, és sajátságok leplét, amelyek az: eszményt is elhomályosítják. Így lett az örök isteni Eszmény is egykor Emberré!

Ki lehetne más az a *legtökéletesebb*, mint a mi *Urunk Jézus Krisztus*, Akinek, hogy őt megláthassuk és felfoghassuk, *kisebbé kellett tennie Magát, még a legkisebbnél is*. Emberi testet kellett Magára vennie, hogy megismerhessük az Istent és az Ő kinyilatkoztatásait szívünkbe és elménkbe fogadjuk. Most egy lépéssel tovább megy az *Úr az ő végtelen jóságában*. Hogy megismerhessük a végtelenség anyagi életét, *atommá kell válnia, mert Ő az egyes-egyetlen*, aki megfelelő tanulmányt nyújthat, minthogy *Ő a „kezdet és a vég.” Benne tehát egyszerre áttekinthető az anyagvilágot alkotó összes atomoknak a sorsa kezdettől a végig*.

Ő, Aki szüntelen feláldozza Magát a megváltás munkájában, ehelyett is az áldozat folytatására kínálja Magát. Azt a

testet és vért, amelyet *az utolsó vacsorán minden titkával és erejével örökre az emberiségnek ajándékozott a lelkek táplálására, most eme sorokban átengedi az értelemnek, vagyis a szellemnek a táplálására. Krisztus ereje az, amely bennünket e munkában támogat. Az Ő teste és vére az, amely átjárja érzéseinket, hogy bekapcsolhassa az anyagi élet áramlatába, amelyet saját gyarló erőinkkel megismerni képtelenek volnánk. Így csak az Úr tud adni, mert az Ő áldozata az egyetlen igazi áldozat, amely Önmagától való. Nem áldozat ugyanis az oly fajta lemondás, mikor olyasvalamit adunk, amit mi is úgy kapunk. Ott kezdődik az áldozat, mikor nagy küzdelmek árán megszerzett javainkról önként mondunk le.*

Ezt cselekedte az Úr, mikor *megtestesült a názáreti Jézus* emberi alakjában, hogy testét és vérét odaadja az emberiség állandó nevelésére és lelki táplálására. Ezáltal akarta az emberiségnek érzéseit erősíteni és tisztítani. *Most is ezt cselekszi, mikor kiönti reánk az Ő Szentszellemének a világosságát, hogy gyámoltalan embertestvéreinknek az Ő útját megmutathassuk. Ilyen gondolatokkal közeledjünk tehát az Úrhoz, mikor Őt egy anyagotomban érzéktve, tisztán anyagszempontról kívánjuk vizsgálni. Eme könyvnek célja nem az Istent lehozni a földre, hanem a földi lelkeket felemelni az Istenig. A magunk gyengeségével mi erre teljesen képtelenek lennénk. Csakis az Úr Jézus képes rá és most Ő közeledik felénk! Törekedjünk tehát mi is minden erőnkkel feléje. Két egymást őszinte és tiszta szeretettel kereső léleknek találkozniuk kell.*

AZ ANYAGVILÁG MEGVÁLTÁSA.

A megváltás egyetlen szóban kifejezve: *könnyűedés*. A megváltandó valóság, vagy helyzet sincs más állapotban, mint *nehézsben*. A nehéz állapotnak pedig a legteljesebb foka *az anyagnak az állapota a képződményben. Ez a legsúlyosabb, mert a legélettelenebb; a legnehezebb, mert a legmozdulatlanabb*. Ezt a nehéz állapotot megkönnyíteni, vagyis megváltani és a mozdulatlant mozgóvá tenni, az erőnek állandó és legnehezebb feladata.

Hogy a változatlanból hogyan lesz az erő segítségével változó, a mozdulatlanból mozgó, a halottból élő? — ez az a nagy probléma, amelynek a megoldására *Krisztus* a megváltásban

vállalkozott. Hogy könnyebb legyen a megértése eme isteni feladatnak, képzeljük el a színerőt két alaptulajdonságával: az *erőérzéssel* és az *erőmozgással*. De mindkettőt határok között.

Képzeljünk el most egy *erőatomot*, vagyis jelenségeiben már érzékelhető *erőrezzeneteket*, amely egy normális testű embert létrehozhat és fenntarthat. Ez az erőatom bennünk tulajdonképpen *a mi életerőnk alapja: életsíra!* És mit tapasztalunk, hogyha belemélyedünk ennek a vizsgálatába? Legelőször akkor tűnik szemünkbe, mikor két testnek együttes kaotikus kitéréséből ez az erőatom, mint a túlfokozott erőnek megteremtett gyümölcse kiválik és egy új, önálló életet kezd; ha nem is önmagától, de már önmagáért. Ezzel egyúttal egy elkülönített egyéni valósággá lesz.

A testi erőkből származott újabb testi erőnek megkezdődik most az öntevékenysége, amely a következő lesz: — Önmagában elszigetelten folyton mozog, vagyis *állandóan változik és fokozódva növekszik*. Növekvéséhez *az anyagot és a mintát* a vele legközelebb összekapcsolódott anyagvalóságból, *az anya testéből veszi*. De az *építés munkáját*, vagyis önmaga fejlesztési ez az elszigetelt és *önmagában mozgó anyagerő önmagából meríti, abból az erőkészletből, amely fogamzása pillanatában a két nemző testi erő egyesüléséből jött létre*. A csira fejlődőképessége tehát már benne rejlik az *amfimisben*, a foetusban.

Értsük meg jól a dolgot, mert nagyon fontos az emberi élet kialakulásának a földerítése! *A nemi megtermékenyítés csak egy bizonyos fejlődési fokozatig fejlesztheti az embrionális testet*, mert mit cselekszik a korlátolt erőatom, amely az anyaméhben fejlődő embertestben működik és terjeszkedik? A végtelenség egyetemes mintájára alakul ki isteni képmássá és hasonlatossággá. Először berendezi a saját életműködését és kifejleszti az *anyagéletre alkalmas testét*, amely szintén csak közvetítő eszköze (médiума) lesz majd neki *a lelki élet* és az anyagélet vonalai között. *Csodák-csodája az a következetesség, amivel ez az erőatom parányi életét mozgatja és fejleszti*. Mindakét erőtulajdonsága működésben van, bár kizárólag testi célokat szolgálnak. Ez az oka, hogy *az erőatom ezen állapotában kizárólag anyagi alapon él és mozog*. Még ekkor semmi lelki, vagy erkölcsi háttere nincs, míg a *tökéletes színerőnek* minden tevékenysége értéké-és életalakká válik, amiket kezdetben megtart, később pedig fenntart, hogy teremtményeibe

fokozatosan belevihesse önmagát és ezen munka által, amit evolúciónak is neveztünk, Őket hasznosakká és értékesekké tehesse: addig az elszigetelt és *anyagi alapon dolgozó erőatom tevékenységének az anyaméhben még semmiféle erkölcsi célja sincs.*

Az erő semmit meg nem semmisít, de mindent elevenít és eszményi magaslatra emel; ellenben az erőatom létrehozza a lehetőségességig a megsemmisítést. Éppen ezért teljes ellentét az erőatom működése az isteni élet, a színerő működésével. A foetus testében bomlasztó méreganyagokat termel. A rothadásnak, a betegségeknek és a halálnak a csiráit. Mindezt pedig természeti törvénye alapján teszi, mert a termelt méreganyag fogja majd előidézni benne a rothadás bomlasztását; ez pedig a betegségeket, végre a halált. A halál pedig már a megsemmisülés anyagi megtestesülése. Mikor megsemmisítő erőképeségét a színerő törvénybe helyezte, vagyis a használatáról lemondott, akkor a halál lehetőségét is kizárta a valóságok életéből. A halált tehát csak azok a valóságok tették önmagukban élővé, akik az ellenáramlathoz csatlakozva, a törvénybe lekötött megsemmisítő erőt testükre nézve felszabadították. Majd ha az egyetemes visszatisztulás megtörtént, szent János szerint: — a pokol és a halál majd — ekkor a tűznek a tavába vettetnek.

Ilyen az erőatom természetes életének a kialakulása, amelyet, már a tökéletes tiszta erőben nem találhatunk meg. Ott nem képződik bomlasztó erő, mert a megsemmisítésnek még a képessége is ki van zárva az isteni életkörből; ott nem észlelhető rothadás és nem jelenhetik meg a halál. Ellenkezőleg! Ott csak a fejlődés folytonosságát szemlélhetjük az anyagvilág életében, amelyben nincsenek se ugrások, se halálszerű megszakítások.

Hát *nem* látjuk a világegyetem fejlődésében és tisztulásában ezt a folytonos, fokozatos evolúciót? Ilyen az Isten műve! Az életnek a természetes haláltól való megváltása. Az *élet akkor élet, ha termékeny s akkor halál, ha meddő és mozdulatlan.*

Az erő is beleeshetett volna ilyen meddő terméketlenségbe, *hogyha a legelső teremtményét: a képződményt Önmagában megsemmisítette volna.* Pedig az erő testi természete alapján, amely szabadon kíván mozogni, ezt kellett volna tennie a létrehozott első akadállyal, a mozdulatlan képződményrel szemben. *Ha a színerőben csak erőtesti természet lett*

volna, épp úgy kellett volna neki is cselekednie, mintahogy ezt az elyengült erőatom teszi. Kitörést (indulatot) tudott volna Önmagában fejleszteni, nem pedig alkalmazkodó jósgot és szeretetet! Méreganyagot, amely minden rothadásnál biztosabban semmisítette volna meg már létrejövetelük pillanatában az anyagvilágnak az őseleleit. Igaz, hogy a színerő ekkor erkölcsi Istenségé nem alakulhatott volna kii

Nem így történt! Mert már létre jövetelének pillanatában Isten az Ő megsemmisítő erőképességét önként törvénybe leköötötte. Itt kezdődik a mi megváltásunk. Teljesen helyes tehát az az állítás, hogy az Isten előbb szeretett bennünket, mielőtt megteremtett volna. Hogy pedig a megsemmisítésre végtelen képessége van a tökéletes erőnek, az nemcsak mindenhatóságából folyik, hanem bizonyítja ezt, hogy még a tökéletlen erőnek is van megsemmisítő képessége, amely habár csak részleges, de azért állandó tevékenysége a bukott erőatomoknak, a rothadás és a halál állapotáiban.

Mindezekből világosan láthatjuk, hogy élet csak a megváltásból jöhet létre!

AZ ANYAGVILÁG MEGTARTÁSA.

Az anyagvilágnak megtartása az erőnek a második megváltó ténye, amelyet az elsőhöz hasonlóan, szintén csak a legnagyobb áldozat árán, saját természetének legyőzésével vihetett ki. Önmagának nemcsak testi, hanem lelki természetét is fel kellett részben áldoznia, hogy a teremtett anyagvilágot megtarthassa. Mert az erőnek nem csak testi, hanem lelki természete is, hogy kimeríthesse önmagát.

Ugyanakkor, mikor önmagát mozgásában korlátozta és ezzel tért nyitott önmagában az anyagvilágnak, az erő egész áldozatot hozott. A legnehezebb és a legértékesebb áldozatot, amelyhez hasonlót hiába keresnénk a mi saját életünkben. iSím csak azért, mert a mi értékünk és tevékenységünk össze nem mérhető az Istenével és így próbáink nehézségben össze sem hasonlíthatók; hanem azért is, mert ez a próba még nem előzte meg az Istenben a tapasztalati tudást.*

* Lásd „A Törvények Könyve” 140-141. oldalain és „Az Isten Könyve” 19. oldalán levő jegyzetet.

Nagyon fontos ez a pont, mert a megváltás ténye az erő érzéséből, vagyis jóságából indult ki, nem pedig a tapasztalati tudásából. Ne ütközzünk meg ezen! Érthető dolog, mert hiszen a tapasztalati tudás nem előzhette meg a megváltás gondolatát (az Igét), mert *soha semmiféle tapasztalat meg nem előzheti az őt létrehozó tény, vagy gondolatot.* A gyermek sem születhetik a szülői előtt. A mi tapasztalati tudásunk is mindig csak követi életünk tényeit. Az élet tényeit előbb átéljük és csak ezután merítjük ebből a tapasztalatainkat.

Az isteni tapasztalati tudás elsőbbségét tulajdonképpen kizárja az Isten tökéletessége is, mert az isteni tökélyben minden „egyszerre”, vagyis „örökös jelenben” történik. Ott egyik jelenség a másikat meg nem előzheti; csak erkölcsi érdemben állhat egyik, vagy másik jelenség egymás előtt, vagy fölött. De mivel mi az isteni élet egységes tevékenységét „egyszerre” átlátni nem tudjuk, kénytelenek vagyunk részletekre felbontani. Ezért mondjuk, hogy az Ige „kezdetben” született, pedig tényleg egyszerre született az erő testi tevékenységének, a képződménynek a létrejövetelével.

Kétségtelen, hogy a megváltás is örök jelensége az erő életének, mert hiszen az erő öröktől fogva volt; öröktől fogva tevékenykedett és mivel soha semmit meg nem semmisített, ennél fogva örökre megváltott. Sőt már magában a teremtésben is benne van bizonyos értelemben a megváltás, mert már a teremtés is az életnek a kiváltása volt a semmiből!

A gondolat a tökéletes isteni életben tehát nem „követette” a cselekedetet, hanem vele „egyszerre” nyilatkozott meg. Ez még az egyszerű erőatomnak (az embernek) is természete. Hogyne lenne tehát ez a legtökéletesebb Erőben?

A „Teremtés Könyvében” leírtam már azt az állandóan egy, örök pillanatot, amelyben »minden egyszerre történik az erő érzésében. Az Atyában a teremtés sejtelemszerűleg „öröktől fogva” meg volt, mert hiszen az erő érzéséből, Isten jóságából indult ki.

A tökéletes Istenben nem találhatunk se céltalant, se feleslegeset; ezért tökéletes. Joggal következtethetjük ebből, hogy az Erő nem értelmi öntudatában, vagyis nem a gondolatától támogatva határozta el magát az anyagvilág teremtésére és fenntartására, hanem kizárólag „biztos megérzése” alapján; tisztán jóságából, amely szintén csak érzés. A tökéletes érzés pedig mi lehetne más, mint jóság? Mikor azután ez a jóság túltelt, akkor szeretet alakjában kivált, a teremtés pillanatá-

ban. Ekkor már volt kit szeretnie. Kétségtelen, hogy ez a szeretet az Istenben éppen olyan „örök”, mint minden egyéb tökéletessége. De ezek csak mint rejtett képességek éltek Benne (virtualiter) és külsőleg csupán akkor nyilatkoztak meg teljesen, mikor szükség volt rá. Így a megváltás is öröktől Benne volt az Atyában, az isteni erőérzés sejtelmében; de öntudatos gondolattá csak a Fiúban lett, az isteni értelemben (a Nousban), akinek a legelső gondolata maga az Ige volt.

Az isteni érzésnek eme sejtelemszerűsége a legelső erkölcsi vonás, amely legelőször tűnik szemünkbe a színerő életében. Sőt ezt teszi a megváltást valóságos erkölcsi tényvé, mert ha az Istenanya nem az érzéséből, hanem az értelméből indíthatja meg a teremtést és a megváltást, akkor ez a Fiúra nézve, Aki maga ez az isteni értelem, nem lehetett volna erkölcsi próba.

Hiszen még saját lelkünk képességeiből és sajátágaiból tudjuk, hogy minél tisztultabbak az érzéseink és minél kevésbé vagyunk gondolkodó lények nehéz próbáink pillanataiban. annál nagyobb lemondásokra és áldozatokra vagyunk képesek. Önfeláldozó lemondásra és megváltó munkára sohasem a gondolat indít bennünket, hanem mindig csak a jó érzésünk; nem az eszünk, hanem a szívünk. Az önfeláldozás tevékenysége és hősiessége közvetlenül indul ki mindig a lélekéből; a lelkesedés szüli, a gondolat pedig már csak közvetítő kapocs az érzés és valamely tény között.

A gondolat folytonos fejlődés alatt áll a végtelenségben. Mert habár az „örök gondolat” „örökké tökéletes” volt is, de végtelenné csak a végtelenség folyamatában válhatik. Épp úgy, mint az erő maga. A gondolatnak eme jövőjéből pedig önként következik a gondolatnak folytonos fejlődése is. Már pedig a fejlődés mindenben, tehát a gondolat szükségében is csak a saját korlátoltságát igazolja. A korlátlanul tökéletes — éppen azért, mert „tökéletes” — nem is fejlődhetik.

Gondolkodjunk csak egy kissé világosabban! (Ugyebár minden csíra, mint csíra, a maga vonalában tökéletes. Ha nem volna az, nem volna fejlődésre képes. A fejlődés viszont azt jelenti, hogy a csírából kisarjadzott élet fokról-fokra fog majd emelkedni, miután nem korlátlanul tökéletes. így vagyunk a gondolattal is, legyen bár ez a gondolat istenileg tökéletes.) Az Isten gondolata — az Ige — nem az erő „benső tökéletes” élete számára született, — mert erre „teremtés” nélkül nem volna szükség, — hanem a tökéletlen külső élet megmentésére

és megváltására. Ez az isteni gondolat majd azt a viszonylatot fogja rendezni és összhangba hozni, amely a teremtő *Istenerzés* és a *teremtett külvilág* között fennáll. Ezért az isteni gondolatnak, vagyis az *Igének* minden időben *alkalmazkodnia* kellett a külső világ fejlettségi fokozatához. Sőt e gondolatnak tökéletességét éppen ez az alkalmazkodás határozza meg. Olyan mértékben kell tehát neki érvényesülnie, ahogy azt a külső élet befogadhatja. Gyakorlati nyelven: *mindent a maga idejében!* Mert egyetlen gondolat sincs önmagáért, hanem *mindig csak másokért* és ennél fogva akkor tökéletes, hogyha képes teljesen betölteni azt a célt, amiért létrejött. Úgy vagyunk vele, mint az *isteni kegyelemmel, amely szintén akkor tölti be a célját, amikor már befogadjuk.* Sőt alapjában véve az Istennek a *gondolata* és az Istennek a *kegyelme* ugyanazos fogalmak.

A gondolatnak eme természeti törvénye is bizonyítja, hogy az *anyagvilág megtartása az Istenben nem az Ő „tapasztalati” tudása, hanem „hite” alapján történik** mert a tapasztalati tudás párhuzamosan fejlődik ki az élet haladásával. A *megváltás nem előzetes töprengés és számítgatás alapján történik, hanem érzés alapján határozottat el. Hogyha az erkölcsi próbák az előrelátás biztos tudásának a mérlegében dőlnek el, akkor nem is lehetnének igazi „próbák.” A tudás túlsúlyá egyoldalúvá tenné a döntést. Ez esetben nem volnának bukott angyalok sem.*

Ezért biztos záloga a jövendőnek ez az isteni hit, mert a *számításon* alapuló élet csakhamar betelik, kifogy az áldozatból, *jövője nincs;* már pedig az életnek folyton fejlődőnek és végtelennek kell lennie. *Örökértékű tehát csak az lehet, amit az érzés jóságának túlteléséből, vagyis szeretetből alkot, miután az értelem csakhamar kifárad. Kimeríthetetlen forrás csupán az érzés, mert ebben van elrejtve az Atya végtelensége!*

AZ ANYAGVILÁG FEJLESZTÉSE.

if *Bz is megváltó ténye az erőnek és talán a leghatalmasabb!* Igaz, hogy *csak külső megnyilatkozásában,* mert az áldozatokkal és folytonos lemondásokkal betöltött életben az erő már annyira átalakult, hogy a lemondás és az áldozat már

* Lásd „A Törvények Könyve” 140—141. oldalain és „Az Isten Könyve” 19. oldalán levő jegyzetet.

az erő természetévé lett. *De ez az átalakulás csak az Istennek lehet természetes, nekünk azonban örök csodálatunk és bámulatunk tárgya.*

*A szeretet fejlődésének útját és módját már ismerjük. Tudjuk, hogy a képződmény visszahatása indította az erőt sűrűdésre, mert hogyha sűrűdés helyett az abszolút energia ki-tört volna, akkor azős-anyag kaotikus elemeit meg kellett volna semmisítenie. E sűrűdés következtében állott elő az energiában a szeretet, vagyis a jótékony lelki meleg és ez lett indítója a leghatalmasabb alkotó, áramlatoknak; még pedig úgy testi, mint lelki alakjában. Jótékony meleg nélkül nincs testi élet sem; szeretet nélkül lelki élet sincsen. A szeretet azonban nemcsak a kimeríthetetlen áldozatoknak a forrásává lett az Úrban, hanem egy új erőforrássá is, amelynek a törvénye: — *Ingyen adni a bőszégből!* — másszóval: *kegyelmet gyakorolni!* Mindaddig, amíg a szeretet ezt cselekszi, még nem hoz végtelen értékű áldozatot, még csak a feleslegesből ad; de nem adja át önmagát, nem mond le a magáéről, vagyis nem teljesít igazi meíjválló munkát. Csak magasabb természetéből kifolyólag működik és ténykedik egy magasabb lelki élet vonalaiban, kegyelmeket osztogat. *De majd hogyha ez a szeretet túttelik és lekíváncozik az élet alsóbb vonalaiba, (a mélységekben), ahova csak süllyedéssel juthat le még az erő és hogyha ezt még eme drága áron is megcselekszi, csak akkor válik majd az áldozat igazán áldozathozóvá: lemondóvá és megváltó erővé. Mert a szeretetnek nem az a legmagasabb foka, mikor gyengédséggel simogatja az érzékenységet, vagyis az igényességet istápolja, hanem amikor megkeresi a legellenállóbb keménységet és a legdurvább pontokat, hogy ezeket megtörje. Ezt cselekedte az Ige, mikor Emberré testesült a názáreti Jézusban. Ezért mondta az Úr: — *Nem az igazakért; a bűnösökért jöttem.* Eme munkát néha csak kitöréssel, máskor pedig csak süllyedéssel lehet elérni, de ebben áll a szeretetnek mindenrevaló képessége és készsége.**

Így cselekedett az Úr is, mint tökéletes erő, mikor szeretete és életető vágya a holt képződménnyel szemben betelt. *Először fénykörré alakult át és lágy, gyöngéd sugárzással érintette a kemény, hideg és holt képződményt. Mikor e munkában kimerült, akkor kiáradott Ez volt a fénykörből az az első meleg hangáramlat, amely a külső hideg hangokkal egyesülve átalakultős-léggé, hogy behelyezkedjék a fénykör és az anyagvilág közé és átvezető elemmé legyen az erő és az anyag*

között. Ezen erőanyag lett a kapcsoló minőség a fénykör és a hideg, kemény és holt képződmény között. És amikor a képződmény még mindig mozdulatlan maradt, kitört erejének egy másik részével a fénykörből. Ez a második fénykitörés már romboló, szaggató indulattá lett; légrezgéssé, földrengéssé, világkatakizmákká változott, hogy a lomha, mozdulatlan képződmény-gyűrűt miriárd világtestekké tépje szét és átalakítsa, hogy ezeket erőhatások iránt fogékonnyá tegye. így tör ki az Úr ereje erkölcsileg a forradalmi erőkből is, amikor az elbágyadt, erőtlen közszellemet kell kiemelni a mozdulatlan-ságból.

A fénykitörés megszámlálhatatlan világtestekre szaggatta szét az összetapadt őanyagot, a képződményt, amelyben még anyagminőségek nem voltak. De a széttérés folytán már mozgathatókká és éltethetőkké váltak. Az égitestek keletkezésének és mozgásának tehát szintén a megváltó szeretet lőn az okává. Ez volt az élet szempontjából tekintve a legelső nagy erkölcsi diadala az erőnek az anyag fölött; a legnagyobb áldozat, amit egy erkölcsi erő hozhat az anyagért. Erthető, mert alacsony romboló indulattá kellett erejének egy részét átengedni, mikor a fénykörből a meglehangok egy része kitört, hogy az anyagnak használhasson és azon könnyíthessen. Tudjuk már, hogy az ilyenmű munka jelenti az anyag megváltását. Az áldozat itt is az Atya jóságából indult ki, mikor az örökkévalóságban két alakra osztotta Önmagát és megszülte önmagában az ellenállhatatlan mozgást: — az Ő szent Fiát! Létrejönni engedte mindazt az isteni energiát, amivel világokat fog teremteni és amely egyedül alkalmas erőmozgásával az anyagképzésre és fejlesztésre. A Fiú pedig az Atya példáját követve, tovább ment az áldozatokban és erőtestének az energiájából megteremtette mozgási rezzeneteiből a látható világ anyagelemeit. Jól mondja a Biblia: „semmitől”, mert az anyag nem örökéletű valóság, csak erő jelenség. Volt kezdete és lesz vége is. Ma már a tudomány is az anyag legvégső elemeit erőrezgéseknek tartja, az erő statikai alakjának, amely rezgések végső okaikban erőtünetmények.

Amint a Fiú energia-mozgásából előállt az anyag őseleme, úgy állott elő a Fiú energia-sűrűségéből, amelyet alázatos erőösszevonásával ért el, a lelki meleg; vallási nyelven az Ige, Aki a Fiúnak önkéntes megtestesülése, mondjuk: szeretete. Ez a szeretet áramlott ki meleg hangok alakjában az isteni életközpontról, a szeretet gyűjtőpontjából: a Szentszellemből, Akit

ezért a *Szeretet Lelkének* is nevezhetünk. Minden egyes meleg hang egy-egy élő rész volt az *Ige önmelegének* (szeretetének) a kiáramlásából. Köztük a *legelső* szülöttet nevezte szent János: *Logos-nak*, vagyis *Igének*; másszóval *Cristos-nak*, (Fölkentnek), akit az Atya kent föl Vezérré és Királlyá minden társai fölött. Szent Pál szerint: — *Őt tette az Atya mindenkinek örökös Urává, aki által a világot is teremtette, Isten nevet adván Néki, mondván: — Isten! a Te királyi széked mindörökkön örökké!* (fog tartam). — Mikor pedig a Fiú önmelege Igévé lett, az *Ige* is kiüresítette Önmagát és felosztotta saját erőtestének önmelegét lelki valóságokra: szellemi erőkre, vagyis lelkekre; mondhatjuk azt is: *kalóriákra*, meleg hangokra. Szent János ezeket nevezi az *Isten fiainak*, az Úr testvéreinek, vagy testrészeinek, akiket felhasznál hatóerőknek (*munkaeszközöknek*) a *megváltás isteni művében*. Ezért minden egyes szellem, vagyis lélek csak egy-egy élő rész lehet az *Ige önmelegéből*, erőtestéből! És habár ezek közül egyes lelkek lesüllyedhetnek is alacsonyabb életvonalba, de ezeknek is halaimat adott az *Ige*, hogy teljes visszatisztulásuk után ők is újból *Isten fiaivá* lehessenek.

Az életnek ez a kialakulása kizárólag az Atya műve és a külső élet megtartása is az Ő állandó munkája. Mert habár a megváltást az *Ige* és az *Ő* fénykörében élő *szellemerők* végézik is, de a fénykör kisugarazásában, illetve Maradásában és kitöréseiben még „kezdetben” nem találhatók fel a *különálló egyéniségeknek a jelenségei*. Nagyon fontos szempont ez, amelyre külön felhívom a figyelmet.

Ne tekintsük tehát a fény kört mindjárt „kezdetben” egyes *szellem-egyénségek* teljesen kialakult világának, mert ez először még csak az *élő meleg hangoknak* a köre volt, akik az *Elsőszülött Ige* kilépése után szintén kiáradtak az isteni életközpontból. *Kövezték a Vezért*, a Fölkent Királyt, *Krisztust*, mert hiszen az *Ő* önmelegének a testrészei voltak. A Biblia az egész körről úgy emlékezik meg, hogy először teremté Isten a *világosságot*. Ez volt a fénykör. A meleg hangok pedig, mint isteni érzések az életközpontból kiszűrődve, (emanálódva) egy külső körben tömörültek *érzés-áramlatokká* és sűrűségükből állott elő a fénykör, az *Ige birodalma*. A fénykörnek minden egyes meleg hangja pedig egy-egy élő rész volt az *Ige* testéből, mint ahogy a mi testünkben is miriárd és miriárd különletű sejt él a mi életünk egységében. így éltek egységes és közös életműködésben a legelső szellemi lények, vagyis őserők, akikben

még ekkor *csak öntudatlan életérzés volt és még csak a sejtelve sem volt meg a később létrejövendő szellemegyeniségüknek. Ugyebár a csecsemőben is van már életérzés, de még nincs meg benne öntudatra ébredésének és később kialakuló egyéniségének a sejtelve se? Ilyen öntudatlan erővalóságok voltak kezdetben a szellemkör meleg hangjai is. Kiáradásokra, illetve kitörésekre már kiválóan alkalmasak, mert hiszen az isteni életköz pontból már feldarabolva, vagyis meggyengülve szűrődtek ki; de egyúttal alkalmasak voltak egyéni kifejlődésekre is, mert erőbeli származásuknál fogva meg volt bennük az önátalakulás képessége is. Ezt a képességet is az isteni életből hozták ki magukkal, de nekik kellett önmagukból kifejleszteni, mert hiszen az isteni élet is önmagától lőn azzá, amivé lett.*

Egyéniségük még ekkor nem volt teljesen kifejlődve, miután öntudatra, értelemre, szabad akaratra, szóval egyéniségre ők is csak bizonyos isteni megpróbáltatások révén juthattak. Csakis eme próbák után fejlődhettek ki legmagasabb szellemi lényekké, akiket a szent Könyv Isten fiainak és a világosság angyalainak is nevez. „Kezdetben” még csak élő meleg hangok voltak, erőatomok (kalóriák), amelyek az isteni energiának önkéntes sűrűdéséből, vagyis a Fiú erőtestének az önkéntes melegségéből áramlottak ki. Kegyelmeknek is nevezhetjük őket. Ők voltak a fénykörnek az összesűrűdött meleg hangjai, akik azonban már csak követték a legelső meleg hangot, a Logos-t, vagyis az Elsőszülött Igét!

Az isteni életnek egy küzdelem nélküli túlteltségéből (meleg sűrűdéséből) jöttek létre. Mint sűrűdéses származásuknál fogva már természetes kitörésekre, vagyis *tűzásokra* voltak hajlamosak. Tudjuk már, hogy a lelki meleg kialakulása az Ürra nézve nem kényszer következménye volt az Ő energia-sűrűdésének, hanem *a Fiúnak önkéntes megtestesülése Igévé, így kereste a lelki meleg, vagyis az isteni Szeretet az utat és a módot, hogy az anyaghoz férközhessenek. Az Ige feldarabolta saját erőtestét szellemerőkre és áramlatokra. Ez volt a megváltás benső áldozatának a legelső külső megnyilatkozása: az Úr alázas és engedelmes alkalmazkodása az anyaghoz, amely szerint semmit meg nem semmisítve, mindennek létet és teret engedett. Hiszen ezért adott életjogot és feltételt az Úr az anyagnak is, mikor isteni energiájának mozgásával az ő-anyagelemeket, vagyis a vibrációkat megteremtette. Ezt cselekedte az Úr Önmaga jóságából Cselekedte pedig az Ő ismeretlen és*

még életre nem jött holt gyermekeiért; a bizonytalanokért *Cselekedte tisztán szeretetéből kifolyólag, „hite” által vezéreltve és támogatva. Az Úr tehát az Élet egyetlen forrása és az Ő műve az életnek minden alakja, amelyeknek éppen ezért kellett az Ő teljes hasonmására és az Istenatya dicsőségére létrejönni és kialakulni.*

AZ ANYAGVILÁG MEGVÁLTÁSÁNAK ANYAGI OKAI.

Az Isten eszményiségét sokan azzal tagadják meg, hogy habár a teremtés az erőből indult is ki, de az erő kénytelen volt anyagot teremteni. Hát nem volt kénytelen! És még hogyha feltesszük is ezt róla, de semmiesetre sem volt kénytelen azt megtartani. Ha pedig mégis megtette, ez a ténye teszi őt első-sorban erkölcsi erővé, vagyis eszményi Istenné.

Bármint forgatjuk is ezt a kérdést, a világ megteremtésére és fenntarthatására *anyagi okot ép oly kevéssé találunk, mint ahogy nem talál az a türelmetlenül szenvedő, korlátolt lélek sem, aki szitkozódó ajakkal kérdezi, hogy tulajdonképen miért is élek én?*

Ha az élet minden következményét és eredményét összevetjük is, *képtelenek vagyunk anyag-alapon megokolni az élet célját.* Ellenben elfogulatlan kutatásunk elvezet bennünket egy anyag fölött álló anyagtalan élethez, amely bár fátyol alá van rejtözve, de már sejteti velünk az élet okát és célját. Azért e fejezetben csak azt akarjuk bebizonyítani, hogy *az anyagvilág megváltásának az oka egyáltalán nem volt anyagi ok.* Tesszük pedig azon reményben, hogy mi, akik az élet *erkölcsi eredetét és célját* Isten kegyelméből már megismertük, eme bizonyításunkkal a lelkek javára végezzünk szükséges szolgálatokat. Miután azonban a hitetlenségnek beszélünk, maradjunk meg tisztán anyagalapon. *Kérdezzük meg az anyagelvűtől, hogy mire alapítja azt, hogy az élet anyagból született és anyagban fog bevégezni? Ő erre azt fogja felelni, hogy az exakt természettudományi kutatás már megtalálta az anyagban az erőt, a rezgést, az életfeltételét Többet ennél ő sem mondhat.*

Egy gondolkodó elme azonban csodálkozni fog az ilyen felületességen. Kénytelen megállapítani, hogy az úgynevezett *biológiai életalapok nem okai az életnek, hanem csak feltételei.*

A föld, a víz, a levegő, a fény, szóval az anyag, az általunk ismert tenyészetnek és a földi, testi élet fenntartásának nélkülözhetetlen *feltételei* ugyan, de korántsem a *szülő-okai*. *Mind-ezek képtelenek önmagukból életet termelni; csak fenntarthatják azt* Még kevésbé függ az élet *lelki oldala*, vagyis erkölcsi tökéletessége, vagy tökéletlensége az élet anyagi körülményeitől. Sőt ellenkezőleg azt tapasztaljuk, hogy nem az az élet termékeny, amelyiknek anyagi létfeltételei bőségesen fogják körül az illető életet, hanem inkább az, amelyik legjobban bele tud illeszkedni az élet viszonyaiba és teljes összhangba tud jutni az élet feltételeivel. *Ez az anyagtalan, de mégis létező összhang*, amelynek egy élet eredményeiben kell megnyilatkoznia, nem fizikai alapokon jön létre és nem is azokon nyugszik. Ez a mi benső lelki állapotunknak minden anyagtól való függetlensége. Ez az összhang bennünk az élet termékenységének és értékének a titka. Ennélfogva csak ez lehet egyedül az élet célja is.

Nem juthat összhangra és termékeny életre mindaddig egy lélek, amíg az anyagtól magát teljesen nem függetleníttette. Ezt már tapasztalati példákkal is be lehet bizonyítani. Ha pedig ez: így van, akkor az anyag nemcsak hogy nem életforrás, vagyis feltétlen életszükség, de egyenesen akadálya és próbája a valódi életnek.

Jól értjük meg, hogy mi itt a valódi Életről beszélünk, amely alatt nem a testi életnek kényelmét, sem pedig az anyagtestben eltöltött életszakot értjük, hanem lelki képességeinknek a fokozatos fejlődését Vagy Élet-e az, amely véges? Élet-e az, amely a folyton változó és fokozatosan romló testanyagunknak fiziológiai küzdelme az őt szervező és fenntartó életerővel? Mennyire meg kellett romolnia az emberi érzéseknek, hogy ezt a két ellentétes és egymást kizáró fogalmat „Élet” és „véges” együtt tudják elképzelni! Hát vájjon nem érezzük-e, hogy *az Élet egy állandóan buzogó forrás, amely kiapadhatatlan, mert a végtelenség életóceánjával van összekapcsolva, ahonnan állandóan szívja az életet, a tartalmat?!* Milyen gyenge hasonlat ez, a végtelen életforrásához és ennek folyamatához képest!

Csakhogy erőszakkal senkit meg nem győzhetünk. Ellenben igaz szeretettel kérjük anyagelvűségben tévelygő testvéreinket, hogy *legyenek legalább következetesek.* És hogyha vizsgálódásaikban *pozitív* alapokra helyezkednek, akkor *ne higgyenek el mást, mint aminek az igazságáról pozitív bizonyítékok alapján már meg is győződtek.* Hasonlóképpen csak azt tagadják meg, aminek nemlétezéséről szintén *exakt bizonyí-*

tékáik vannak. Az ilyen következetesség a legrövidebb úton igazságra fogja őket vezetni, mert az élet okát és célját az anyagban soha senki sem találhatja meg. E szerint róla meg sem győződhetik. Ellenben, ha képesek vagyunk az élet célját és okát elfogulatlanul keresni *az elrejtett eszményben*, — mondjuk: az Istenben, — ott feltétlen bizonyossággal meg is fogjuk találni. *Az élet titka ugyanis a legérzékenyebb valóság.* A szív első meleg érzésének világosságában azonnal napfényre kerül. Ezért az *élet titkát* csak a szerető szívek ismerhetik meg és *csak a szeretetet nem ismerők tulajdoníthatják azt az anyagnak.*

Az életnek azok a legszánalmasabb koldusai, akik elzárkózott nyomorúságukban zavaros életükkel, amely őket soha ki nem elégítheti és meg nem nyugtathatja, erőteljesebben cáfolják saját anyagelméletüket, mint tagadásukkal az elrejtett Istent. Hiszen *ha csakugyan az anyagban volna az élet célja és oka*, akkor ki-ki biztosan megtalálhatná benne élete nyugalmát is: *a betöltöttségét*; egyetlen vagyonos ember sem lehetne ez esetben öngyilkos, vagy boldogtalan.

Az anyagelvűek azok a szerencsétlen meddő lelkek, akik *ha virágoznak is, de gyümölcs nélkül hervadnak el.* Hervadásuk után pedig még az anyag sem lesz általuk gazdagabb, mert téves irányuknak megfelelően *tévelygő lelkekké válnak*, akik ezentúl anyagtól és erőtlől elhagyatva, bolyongnak cél nélkül, keresve öntudatlanul „*az eszményt magában rejtő összhangot.*”

AZ ANYAGVILÁG MEGVÁLTÁSÁNAK ERKÖLCSI OKAI.

A megváltás maga az élet, mert az élet folytonosságán és emelkedésén nyugszik. Ezért ha a megváltásról szólunk, mindig magáról az életről szólunk. Mikor pedig a megváltás okairól beszélünk, tulajdonképpen az élet okairól beszélünk. Az élet csak a megváltás folytán lett egy megváltott, megkönnyebbitett állapot és ezért az evolúció alatt a megváltott élet rendezését és állandó fejlődését értjük. Ez azonban kiterjedhet úgy az *anyagi*, valamint a *lelki világra.*

Röviden: *A megváltás az életnek a rendezése!* Amit a kultúra az élet megkönnyítésére alkot, az mind megváltó munka. De össze ne zavarjuk az ösztönös életet az igazival, mert *a kultúrának nem az érzékleti élet megkönnyítése a jeladata, hanem a lelki élet tökéletesítése.*

Most, amikor az élet megváltásának erkölcsi okairól kívánunk elmélkedni, előrebocsátjuk, hogy ezúttal nem a hitnek, hanem a hitetlenségnek akarunk szólni. Az előbbi fejezetben már bebizonyítottuk, hogy *az élet okát az anyagban semmiképpen sem találhatjuk meg*; most azt kívánjuk folytatólagosan igazolni, hogy *az életnek oka és célja kizárólag erkölcsi*.

Mit értünk erkölcsi ok és cél alatt? Azt, hogy az élet nem csak független az anyagtól, hanem az anyagban mindig *csak alacsonyabb életformákban* nyilatkozhatik meg; ellenben *az anyagtól kiszabadult élet rögtön átlép a lelki vonalra* és a legmagasabb eszményiségben folytatódhatik. Ez egyedül a lélek tisztultságától függ.

Az eszmény létezése, vagyis egy láthatatlan és érzékelhetetlen erőnek mindenekfölött való létezése és fölényei *nem tapintható formában* nyilatkozik meg a kutató előtt, hanem egy új alakban, vagyis *az anyagtól teljesen független formában*. Ezen új alakjában az erőt eszményi valóságnak nevezhetjük. Dehát vajjon csakugyan léteznék-e az erő ilyen anyagtalan eszményi valóságban is? Realitás-e ez, vagy pedig csak a mi gondolkodásunknak az üres formája? A kérdés ez: — *Igaza Van-e Platónak, hogy a nouménák anyagtalan realitások?*

Hogy az eszmény valóban létező és mindenekfölött álló valóság, azt *inkább az érzésünkkel tudjuk megsejteni, mint az értelmünkkel felfogni*. Minden eszmény *sejtelemszerűen* jelentkezik a lélekben és *lassanként* növekszik hitté, hogy azután *pozitív érzéssé, végre meggyőződéssé váljék*.

Aki az eszmények valóságáról meg van győződve, az öntudatlanul is a *Platóni-filozófia* alapján áll és *tisztán látja és érzi az eszményekben az élet okát* is. Akiben pedig az eszményeknek a valósága *nem benső meggyőződés*, annak *az élet oka és Célja is felfoghatatlan*.

Amit mi különböző korszakok szellemének nevezünk, az tulajdonképen az eszményeknek bizonyos irányú kifejlődése. *A végtelen eszmény* tökéletességeinek egy-egy új oldalát tárja ' fél koronként az őt kereső szívek számára. Az eszmények *fejlődésének törvényét Herder* próbálta legelőször megértetni, utána *Kant*; de egyiknek sem sikerült e kérdést mélységében megfogni. Csak *Bauer Bruno* tudta e törvényt klasszikus vonásokban kifejteni. Sajnos, csakis külső alakjában, materialista keretekben.

Kétségtelen, hogy *az eszmények is valóságok*, mert különben nem tudnák tartalmukkal megtölteni az emberek szívét.

Már pedig köznapi használatban is hányszor mondjuk: — *Ez egy idealista lélek!* Telve van a legtisztább eszményekkel. És ha mégis vannak olyan agyrémek, akiknek megérthetetlen az eszmények létezése, még ezek is látják és tudják, hogy milyen erősen és állandóan nyilatkozik meg az eszménység egyes embereknek nemcsak a szavaikban, hanem a cselekedeteikben, sőt egész életükben is. *Álmodozó idealistáknak* csúfolják őket; de emellett kénytelenek róluk beismerni, hogy ők *az élet legtisztább típusai* és nélkülük a föld bizony csak egy szennyes baromistálló volna, ahol az emberek az etető vályúk körül tülekednek. Az ilyen lelkeknek a meggyőződése *élő erkölcsi bizonyíték az eszmények valóságáról a tagadókkal szemben.*

A tagadás különben sem terjedhet ki másra, mint az illetőnek a *saját* hitére. Hiszi, hogy nincsenek eszmények, ellenben *jóhiszeműleg már nem tagadhatja meg másoknak ilyenmű hitét*; sőt tovább megyek: *józan értelemmel se!* Ezért nincs is rá példa, hogy egy tagadó el ne higgye *hívő* embertársáról, hogy az hisz. *Legfeljebb a hitét magyarázgatja:* alaptalannak, tévedésnek, vagy hiábavalóságnak hiszi; de hogy ez a hit valóban létezik, azt kétségbe sem vonja. Ebből láthatjuk, hogy még a tagadó lélekben is van valami hitkézség. *Tagadása szintén az ő hitén alapszik, mert már van hite a saját hitetlenségében.* A tagadás tehát nem zárja ki, hogy ne legyen bizonyos fogékonyság és magasabb képesség a tagadó lélekben is a hitre, amelynek tárgya valamely egyezmény. *Ezért a hitetlenség már több és sokkal jobb, mint a közömbösség!* A hitetlen ember mások hitének az eihívésében lelkileg már kapcsolódhatik a hívő ember vonalával. *Mind a ketten hisznek!* Ezzel tehát megadja a hit létjogát, csak a hit alapjainak az igazságát vitatja a másik eszményében. *Ez az a kapocs, amely a hitetlent az életokának a kérdésében a hívővel összeköti.* Íme, itt a második erkölcsi bizonyíték az *élet eszménységéről*, amelyet könnyen megérthet az anyagelvű ember is.

Ha nem volna az eszményi hitben erő, vagyis igaz alap, hogyan hihetné el akkor *a tagadás* ezt a hitet és erőt? Mert ha nem hiszi, miért vitatkozik vele? De tegyük fel, hogy van olyan lélek, aki megtagadja a hitet és azt állítja, hogy hívő lélek nincs is a világon; kérdem, mivel magyarázza meg akkor a hitnek a gyümölcseit, az okozatait és hatásait, amelyek egy hívő lélekre kézzelfoghatók? Hiszen nyilvánvaló, hogy *a hit a léleknek békét, nyugalmat, boldogságot és lelkierőt ad, amely*

teljesen független az anyagi viszonyoktól. Ezek pedig ugyebár, már eszmények, elvont fogalmak, amelyek nélkül az élet bármilyen kifogástalanul bőséges is anyag szempontból, mégis pokollá változtatják azt. Ezeket az eszményi értékeket, amelyek hangban, tekintetben, cselekedetekben kifejeződnek egyeseknél, mégsem lehet egyszerűen letagadni! Mindezek tények és valóságok, amelyek legerősebb bizonyítékai és elvitázhatatlan jelenségei az élet erkölcsi okának és céljának. — Ezen erkölcsi okban és célban való hiten alapszik a lelki élet.

AZ ANYAGVILÁG MEGTARTÁSÁNAK VOLT-E ANYAGI OKA?

Kimutattuk már, hogy az Úr az anyagvilágot kizárólag erkölcsi okból és célból teremtette. Semmiféle kényszer nem befolyásolta Őt. Hogy azonban ezt a teremtett világot állandó alkalmazkodás és önfeláldozás árán meg is tartotta, az már ismét a megváltásnak a megnyilatkozása. A teremtésben magában még nem merült ki az Isten jósága; csak a megváltás tetőzte be, mikor az anyagvilágnak megadta a létfeltételeit: a teret és később a mozgattatást, amely az anyagot az erőbe belekapcsolta és nem engedte önmagában megsemmisülni.

Kérdés azonban, hogy az anyag megtartásának volt-e valami kényszerítő anyagi oka? Volt-e olyan célja, amely az erőt arra indította volna, hogy célszerűségi szempontokból hozzon ideiglenes áldozatokat, amelyekért majd később bőségesen lesz kárpótolva? Röviden kifejezve: — Vájjon a megváltás munkájának nem volt-e anyagi célja — isteni szempontból is?

Tudjuk, hogy az anyag létrejövele után teljesen élettelen, holt valósággá lett és így joggal neveztük halvaszülöttnek. Kérdés most, hogy egy halvaszülött gyermeket minő célból kell és egyáltalán kell-e a szülőknek mindenáron élesztgetni és vájjon mi sarkalhatja erre őket? Érzés? Kényszer? Törvény? Vagy anyagi ösztön? Ugyebár, az élet ilyen kierőszakolásának minden ellene mond a látható világban? Csak egyetlen homályos sejtetem, valami kifejezhetetlen ösztönös érzés utalja a lelket a kísérletezésre, amelyet talán legjobban az élet kipróbálásának nevezhetünk el.

Ennek az önkéntelen és megokolatlan próbának a mélyén

a halhatatlanság öntudatlan hite van elrejtve. Az anyag megtartásának anyagi oka tehát a szakadatlan anyagi és erkölcsi „Jialadásnak” legyőzhetetlen ösztöne volt. Meglehetősen anyag-talan anyagi ok, de a legtökéletesebb eszményhez méltó anya-giasság: egy végtelen munkára vállalkozni és halált teremteni, hogy belőle új életet ébreszthessen fel.

Az anyag létrehozásáról máris kimutattuk, hogy ez még nem lehetett a színerők öntudatos, hanem csak önkéntelen *érzésbeli* ténye. A gondolat ugyanis már csak a képződmény visszahatása folytán nyilatkozhatott meg a színerőben. Most pedig, mikor az őanyag, vagyis a képződmény megtartásáról van szó, ki kell jelentenünk, hogy még ez *sem volt előrelátott ténye az erőnek*, mert a gondolat, mint biztos tudás, — még ha a legtökéletesebb is, — csupán a már létező, nem pedig a leendő dolgokra vonatkozhatik. Ez csak hit, vagy reménység-ből eredő *érzésbeli*, tehát *nem gondolatbeli tudás* lehet.

Ebből világos, hogy az anyagmegtartás gondolata magá-ban a megtartás tényében alakult ki a színerőben. Vagy le-hetséges-e gondolkodni gondolkodó szerv nélkül? Semmiféle szellemi lény nem gondolkodhatik, mielőtt gondolkodó szerve ki nem fejlődött. Már pedig a színerőben a legelső isteni gon-dolat „kezdetben” nyilatkozott meg, mert ez tulaj donképen az *Ige*.

Isten mindent „egyszerre” teremthetett és e teremtés té-nyében alakult ki *mindentudása* és *mindent látása* is. *Míg a teremtés meg nem indult, addig csupán önmagában élt: a szí-erő érzésében. Az anyagvilág megteremtése és megtartása tette csak szükségessé, hogy elrejtett belső életét külsőitse és magát Háromságában nyilatkoztassa ki. Éppen azért szülte meg Önmagában (az „örökkévalóságban”) mozgó-energiáját (az Ő szent Fiát), hogy vele a teremtést megindíthassa. így lett az isteni szülés által az egységes színerő először érzéssé, má-sodszor értelemmé és harmadszor szeretetté.*

Ez a tény, amennyit elvon a szent Háromság miszticizmu-sából, ugyanannyit ad erőben annak a vakító világosságnak, amelyben a végtelen erő elrejtőzve van. *Hogy az anyag létre-hozása és megtartása az isteni tökéletességek kiváltásainak is főtenyezője volt, azt már szintén kifejtettük.* A színerőben szunnyadó képességekre és tökéletességekre azonban a *terem-tett világnak volt szüksége és nem Magának az Istennek.* Való-színű, hogy az élet megtartásának egyedül ez lehet az anyagi oka. Ez az ok azonban az Istenben tökéletesen átalakul és tel-

jesen elveszti anyagjellegét, mert ha érzéséből (jóságából), nem pedig tudásából teremtette meg a világot, akkor ez az *ok is inkább eszményi*.

Mikor a színerő *kifelé kezdett élni*, vagyis Háromsággá lett az örökkévalóságban, *rögtön meg kellett indulnia a teremtésnek is*, mert az erő külső mozgása feltétlenül teremt és ténykedik. *Mihelyt tehát az Isten önéletét kifelé is tökéletessé tette, teremteni kezdett*. Ugyanezt levezethetjük a saját egyéni életben is, mert *mihelyt lelki fejlődésünknek tetőpontjára jutunk, mi is csak azért leszünk tökéletesekké, hogy magunkat mások javára átadhassuk*. Önmagunkért élni, magunkat építeni, mindenkor önzés és anyagiasság. *De amikor felépített magunkat mások javára fordítjuk, anyagiasságunk is eszményiséggé válik* és látszólagos önzésünk gyümölcsözőbb lesz, mint lett volna, ha tehetetlen, gyenge állapotban megmaradva, erőlködünk volna másokért való szolgálatokra.

Először önmagunkat kell kiépítenünk és miután helyünkse érkeztünk, akkor vezethetünk másokat. Hogyan is tehetnénk tökéletessé másokat, amíg *mi* azok nem vagyunk? Ezért mondja a Szentkönyv: — *Orvos! gyógyítsd meg először önmagadat!*

Az anyagiasság is eszményiséggé lehet, mihelyt Istenben végződik. Ezért *nem kell soha teljesen kizárni az anyagot sem törekvéseink köréből, mert az életnek ez is egy fontos alakja* és kellőképen felhasználva *ép oly becses és nélkülözhetetlen, mint maga az eszmény, amely léte adott az anyagnak! Yiszont az eszmény az anyag létrehozása és megtartása által lett tökéletessé*.

AZ ANYAGVILÁG MEGTARTÁSÁNAK ERKÖLCSI OKA.

Mi lehetne más erkölcsi oka az anyagvilág megtartásának, mint a szeretet? Szeretetből teremtett és tartott meg az Úr minden anyagvalóságot, de ez a szeretet, miután az anyagvilág már meg volt teremtve és megtartva, nem állt meg, hanem átalakult Változott, mert *fokozódott és tökéletesedett* Az anyagvilág megtartásának kétségtelenül ez volt az erkölcsi oka. *A szeretet fokozódása lett a megtartás gyümölcse; hogy úgy mondjuk, ez volt az anyagnak erkölcsi hálája az erő testi áldozataiért, amelyeket az anyagvilág teremtése és megtartása miatt*

hozott. *Csakhog*y az áldozatokat nem a gyümölcsért hozta az Úr, mert ezt nem értelmi tudásából, hanem *érzéséből* (jóságából) cselekedte. Benne az *anyag megtartás ép olyan eszményiség (reménység) volt, mint a gyümölcsmag*nak az elültetése. Hát az ember is, vajjon a gyümölcsmagot mindig a biztos gyümölcsért ülteti-e el? Ki tudja biztosan, hogy vajjon nem *végez-e* hiábavaló munkát!? Hogy az az elültetett mag csakugyan édes gyümölcsöt termő fává fog-e fejlődni? Hogy az a láthatatlan erőparány a magban meg tud-e majd küzdeni a látható és megszámlálhatatlan ellenséggel? Legyőzi-e majd a nehézségeket és diadalra jut-e benne az élet!?

Istenem! Bizony *a gyümölcsmag ültetése* sem a biztos gyümölcsért történik, amely olyan bizonytalan, hanem *inkább magáért a reménységért* és az ültetésért, sőt még ennél is elvontabb valamiért, amit bennünk *az életkényszer ösztönének* nevezhetünk s amelynek mindnyájan rabjai vagyunk. Nincs nekünk nagyobb kincsünk az életünknel! Hiszen még az életet is csak akkor kívánjuk eldobni, amikor azt már nem találjuk *igazi életnek*.

Élni, élni kell nekünk és éltetni! Teremtem és az étellel állandóan foglalkozni. Életet adni embernek, állatnak, növénynek, gondolatnak, avagy érzelemnek. *Az élet rabjai vagyunk*, szinte jól, vagy rosszul, akarva, vagy akaratlanul, de mindig csak ezt szolgáljuk, terjesztjük, fejlesztjük, növeljük, tisztítjuk, szépítjük a magunk módja és tehetsége szerint. *Ebben az egyetemes állandó vonásban és képességben*, amely mint kényszer működik nemcsak az emberi lélekben, hanem minden mozgó teremtményben, legyen az állat, vagy növény *mindnyájan egyformák vagyunk*. Még a legparányibb bogár is életet sokszoroz és életet véd. Fut a megérett veszedelem elől; ezzel tudja kifejezni egyedül, hogy *már képes megkülönböztetni* a jobb helyzetet a rosszabtól és *mindig a jobbat méltányolja*. *Ezt örököltük mindnyájan változatlanul a mi Isten-Atyánktól*; tehát ez Ő benne is a legerősebb és a leghatározottabb vonás és tulajdonság.

Íme! ez *a legbizonyosabb erkölcsi oka az anyagi élet megtartásának és egyúttal ez az egyetemes forrás is, amelyből az élet szüntelenül buzog*. Az élet erkölcsi oka tehát kettős értelemben is a *szeretet*; mert nemcsak az anyagot hozta létre, hanem az anyag visszahatása folytán vált önmaga is tökéletessé. Szinte egymást születték. Eszményi jelleget pedig eme ténynek az ád, hogy ez az Úrban *nem számító önzés alapján történt*.

miután mindaddig, míg az anyagvilág meg nem teremtett, a lélek számításra sem nem képes, sem nem kénytelen.

Láthatjuk, hogy *az életnek nincs anyagi oka; erkölcsi oka pedig a szeretet.* Hogy pedig miért ok a szeretet, az a titkok mélyében van elrejtve. *Szent János* sejtí: — *Isten a Szeretetet és aki a szeretetben marad, az Istenben marad és az Isten öbenne.*

Kétségtelen, hogy *a szeretet teljes erkölcsi ok,* mert a legszébb, a legerősebb, a legtokéletesebb ok és érték, amelyet ha fokozni lehetséges, akkor azt terjeszteni is érdemes. *De hogy miért ok, az már megmagyarázhatatlan és kifejezhetetlen.* Ezen a ponton záródik be e kérdéssel szemben az értelem köre és megkezdődik az érzésé, amelyről az Úr segítségével majd e könyv második részében szólunk.

AZ ANYAGVILÁG MEGTARTÁSÁNAK ANYAGI CÉLJA.

Világos immár előttünk, hogy *a teremtés,* amely egyértelmű az életnek a semmiből való megváltásával, nem tervszerűen, hanem *intuitív érzésből kiinduló isteni biztonsággal történik.* Ezt a tény kell ismételve kiemelnünk, mikor az élet anyagi céljáról kívánunk most szólni. *Az anyagvilág megtartásának kétségtelenül megvan a maga anyagi célja is.* El kell ezt fogadnunk, mert nem tudnánk megfejtteni másképp, hogy miképpen meríthette volna ki az erő anyagteremtő képességét, hacsak nem az anyag teremtése által. *Már pedig ha az erő képességeit ki nem merítette volna, hogyan élhetett volna önmagában egy összhangzó életet?*

Még ha a színerő *önző szempontból,* vagyis csupán önmagáért kívánt volna is élni, akkor is a teremtés célja kizárólag a színerő kifejlesztése lett volna. Igen, de csak abban az esetben, hogyha megfeledekezünk *a színerő megsemmisítő erőképeségéről, amelyet bár sohasem használt de mégis abszolút mértékben van meg az ő mindenhatóságában.)** Mert ha az Úr csak saját képességeinek a kimeríthetése végett teremtett volna, úgy ezt — hogy úgy mondjuk — olcsóbban is megtehetette volna; lelki áldozatok nélkül egyenletesebben és saját testi ter-

* Lásd „*A Törvények Könyve*” 140—141. oldalain és „*Az Isten Könyve*” 19. oldalán levő jegyzetet.

mészetével összhangzóban. Vagy nem lett volna-e sokkal megfelelőbb az Ő ellenállhatatlan mozgó természetének, ha teljes erő kifejtéssel teremt, azután pedig mindazt, amit teremtett, az Ő benső összhangjának megóvása és megtartása okából egyszerűen megsemmisíti?

Valóban, ez sokkal rövidebb és egyszerűbb útja lehetett volna az örök összhang biztosításának, mint a megváltásnak a módja, amikor megzavart összhangját a külső világ megtartása miatt csak kiszámíthatatlanul hosszú idők múlva fogja onfcént magára vállalt szenvedések és áldozatok árán visszaszerezheti. Egy egyszerű önző elintézéssel rögtön tiszta helyzetet teremthetett volna a mindenható erő saját élete és a tehetetlen ellentétes anyag között. Ha azt megsemmisíti, akkor nem kellene hit és reménység alapján folytonos lemondásokkal és alkalmazkodásokkal fokozatosan visszatisztítani azt. Az élet megtartása anyagilag tehát meg nem okolható, bár kétségtelenül alkalmat nyújtott rá, hogy az erő képességeit az anyag megtartásában is kimeríthesse és tökéletességeit külsőleg is kifejlesztve, pozitívvá tegye. Ez az utóbbi szempont téveszti meg az eszményt-tagadó lelkeket.

Ma már az emberi értelem is kénytelen elismerni, hogy az élet végokát az erőben kell keresni, mert hiszen az anyag is csak erőtünemény. A múlt század durva anyagelméletét ma már csak a tudománytól elmaradt, begyepesedett elfogultság hirdetheti. Éretlen elmék, akik a haladás gyorsvontáról lemaradtak. De az elfogadott erőelmélet még mindig tisztátalan és fölötte zavaros. Megrekedt az erőben és nem tud felemelkedni az eszményi Istenig. Az erőben ugyanis valami megfejt-hetetlen természeti tüneményt látnak, amely mindig következetesen, mintegy kényszerűleg nyilatkozik meg az anyagvilágban természeti törvények alapján. Ide alakult át a múlt század csökönyös materializmusa. Mindenesetre haladás, de még mindig távol van a tökéletes igazságtól. Csodálatos elfogultság! A természeti törvényeket már elismerik, de a törvényhozót inég nem. Az erőt már az anyag alap-okává teszik, de még mindig csak tehetetlen anyagtermészettel ruházzák fel. Kézvel-lábbal tiltakoznak, hogy az erőnek lehetnek eszményi, vagy erkölcsi sajátságai is. Igaz, hogy eme csoportnak szembetűnő gyengesége, hogy nincs egységes világnézetük. Vannak, akik már elismerik az erő értelmiségét és bölcsességét is; de vannak, akik csak az erő mindenhatóságáig és célszerűségéig mennek el. Sőt újabb időben olyanok is vannak, akik hajlandók az élet ere-

detét és megtartását az *erőnek* tulajdonítani. De hogy ezt az erő eszményi okokból és erkölcsi alapon pld. *szeretetből* vagy *jóságból cselekedte volna*, — azt már minden erejükkel *tagad- iák*. Az utolsó ütközőpont ez, amelyen az Isten felé közeledő lelkek még mindig megütköznek és nem tudják magukat keresztül törni az anyagteórián az eszményi és erkölcsi Istenig.

Teljesen érthető ez a vergődés, mert *az isteni eszményhez és az erkölcsi Istenséghez értelmi úton felemelkedni teljes lehetetlenség*. Csak megtisztult érzésekkel és akkor is csak úgy, ha öntudatosan, vagy öntudatlanul *Krisztusba* kapcsolódtunk, mert ő az Istenségnek egyedül látható és felfogható erkölcsi megtestesülése. *Nélküle még a legtökéletesebb szellem sem képes tiszta eszményi magaslatra felemelkedni* és erkölcsi okokat feltételezni, átérezni és ezekből cselekedni. Ezért természetsszerűleg tagad. Az *eszményiség* neki még ismeretlen fogalomkör és még hogyha van is egy-egy lélekben ilyen látszólagos, Istenre emlékeztető tény, vagy jelenség, arról röviden ki fog tűnni, hogy az eszményisége csak függöny és mögötte *mindig valami anyagi ok*, vagy valamely más önző érdek áll. *Az élet eszményiségét tagadó lélek csak a saját tengelye körül forgó és mindent önmagába visszavezető lélek*.

Azonban a legelső *igazi érzés*, amely Isten kegyelméből az ilyen lélekben felébredt, könnyen leveheti már szeméről a hályogot, mert e kérdésben ép úgy, mint minden másban, sohasem az érvek bizonyítanak és győznek meg, hanem *a bennünk rejlő igazságnak a megérzése, amelyből az érvek is megnyilatkoznak*. Istentől remélem, hogy a mi, érzéshez szóló bizonyításaink is ilyen természetes erővel fognak győzni az igazságra már megérett lelkekben. *Még a szónak is csak akkor van igazán maradandó hatása, ha érzésből fakad és érzéshez szól*. *Meggyőződés nélkül szinte lehetetlen meggyőződést kelteni*.

A lelkeket azonban csak az Úr érlelheti meg! Ő készíti elő őket a mi vetéseink számára. A mi vetésünk pedig nem anyagi, sőt még csak nem is szellemi vetés lesz, hanem a szellem vetőgépén keresztül kívánunk mélyebbre, vagyis egyenesen az érzésbe érzéseket vetni. S miután Isten földjébe az ő magjából vetünk, a termés is csak bőséges lehet és a legjobb.

AZ ANYAGVILÁG MEGTARTÁSÁNAK ERKÖLCSI CÉLJA.

Erkölcsei cél alatt sohasem érhetünk mást, mint feltétlen anyagtalanságot. Erkölcs nélküli cél alatt pedig szintén nem érhetünk egyebet, mint valamely eszmény nélküli valóságot. Ezt a két tételt alkalmazhatjuk a képződménnyel és az Úrral szemben álló „ősesetre” is.

Az „ősesetben” az anyag és az erő anyagi szempontból egyenlő tényezők voltak, mert egyik a másiktól és egyik a másíkéért volt. Míg ugyanis az anyag az erőtől nyeri a létét, addig az erő benső értékét és tökéletes tulajdonságait az anyag visszahatása fejleszti ki. Ismétlem, tisztán anyagi szempontból tekintve, szigorú igazság szerint egyforma értéknek kellene tekintenünk a szembenálló két valóságot. Egymást kizáró ellentéteknek. Csak ha lelki-szempontból nézzük, akkor látjuk, hogy a külső látszat mélyén abban a mozgásban és küzdelemben, amely megelőzi ezt az eredményt, egy mélyebb igazságot találunk: azt, hogy egyedül az erő az indító tevékenység az élet minden alakulásaiban és így minden erkölcsi diadal az övé. Az anyagot pedig, amely csak tömeg-visszahatásával képes hatni, semmiféle erkölcsi érdem nem illetheti és ilyet nem is képes megszerezni, miután hiányzik belőle a szeretetre való képesség. Ez a hiány teszi őt örökre az erőtől függővé.

Az „öshelyzetben” ilyen volt tehát az erő és anyag egymáshoz való viszonyának a képe. Ebből a szempontból nézik és bírálgatják még ma is az erő és anyag problémáját az erkölcs egyoldalú apostolai, akik az anyag alárendelt helyzetét szemlélve, megvetik az anyagot. Rosszul teszik, mert nagyon fontos feladat vár az anyagra is az isteni cél szolgálatában. Eljön az idő, mikor az anyag is oda tisztul, hogy egyenletes engedelmességgel fogja teljesíteni az erő akaratát. Láthattuk ezt az esetet a kánai menyegzőnél, mikor a víz átalakult borra. Mert az anyag is fejlődik és tökéletesül; minél finomabb, annál jobban alkalmazkodik az erőhatásokhoz, még a legalsóbbrendű erőfoszlányokkal szemben is. Mindaddig azonban, míg az anyag a legegyszerűbb erkölcsi tulajdonságra, az „alkalmazkodásra” tökéletes mértékben szert nem tesz, addig mindig erőellentét fog maradni. Ellenben az alkalmazkodás tökéletesedési fokát az engedelmességben, viszont az engedelmesség ezt a szeretetben éri el. A szeretet tehát a Végtelenséget összetartó erő, amely az anyagvilággal szembeni alkalmazkodássá válik, hogy

Az anyagvilág megtartásának erkölcsi célja sem volt más, mint hogy az anyag őst, az erőrezenetekből sűrűdött képződményt érzékennyé fejlessze, mert az érzés az anyagban csak a legalacsonyabb minőségében „*az anyag-érzékenységben*” jelentkezhetik. Az isteni cél: *mindent eleveníteni, érzéssel telíteni* olyan mértékben, aminőt az illető valóság természeténél fogva csak befogadhat; ez a tény *a szeretet megosztását jelenti a végtelenségben.*

Hogy ezt *nem Önmagáért* cselekszi az Úr, bizonyítja az a mérhetetlen nehézség, amelyen a szeretetnek keresztül kell törnie magát és az a kifejezhetetlen változás, melyekben az erőnek át kell alakulnia, önkéntesen meggyengülnie, sőt esetleg megdurvulnia, hogy alkalmassá válhassék a keménységek megpuhítására, a dermedtségek felmelegítésére. *Micsoda vállalkozás! Micsoda folytonos kálváriajárás ez az erőre nézve! Az erő, amelynek lényege és törvénye az egység, kifejezhetetlen miriárdnyi alakká és változatokká válik az anyag javára, mert az isteni energia mozgása állandó változás és alkalmazkodás.* — Ez az Atya áldozata, amely a Fiú megváltásában lesz tökéletessé az Ő halvaszületett magzataiért: az aprószentekért.

Minő pillanat lehetett az az örökkévalóságban, mikor az *Isteni-ézés* (az Atya) egyszerre érezte meg Önmagában a végtelenségnek két alap valóságát: *az eszményt és az anyagot az Urat mint Igét* — és az ellenáramlatot, mint ellengondolatot, *a tökéletes erkölcsi Istent és a tökéletlen holt világot, az életet és a halált!* — Vájjon mit érezhetett!?

Az összes isteni tökéletességek teljességét érezte egyben elrejtve az alázatos Úr Jézusban. Viszont az anyag, a sötét, hideg, kemény anyag nem érzett semmit. Ez a pillanat volt az Atyának fenségesen drámai *teremtő pillanata*, — saját *önpróbája!* Ekkor jött létre az örök tökéletességű *Érzésben* az az elhatározás, hogy az Isteni tökéletességeknek az *Igében kialakult isteni gondolatát belevigye a rideg holt anyagéletbe:* a semmibe, hogy ne legyen többé — „*semmi*”, hogy ne legyen többé — „*halál*”. És ne legyen soha többé — „*lelketlenség*” az isteni életben.

Így tűzte ki Magának isteni életcélul az anyag felelevenítését. És hogy ez sikerült az Úrnak, arról a lelkes embernek a testanyaga is tanúskodik, amely ma sem más, mint fölelevenített és élővé áttisztított ős-anyag, amely fokozatos fejlődésében már ideáig emelkedett. *De még jobban tanúskodik az Igének megtestesülése az Úr Jézus földi testében, Aki feltámadá-*

sával legelőször elevenítette fel teljesen az anyagot. Ez az a cél, amelyen kívül mást nem is találunk sem az égben sem a földön, sem az anyagi, sem az erkölcsi világban. *Ügy véljük, hogy ez az a fenséges cél, amelyért élni, szenvedni és meghalni érdemes.* Ez a cél, amelyet Isten is méltónak tartott Önmaga elé kitűzni — mert hiszen ezért testesült meg. *A végcél tehát a megváltó munkában való részesezés, ami a legragyogóbb ideálok után vágyakozó emberi lelket is kielégítheti.* Érzésünket is jobban megnyugtatja, mint a népeknek primitív hitében elképzelt ama mennyei boldogság, amely a pokol örvényének tüzeit szerencsésen átugró lélekre nézve az Isten trónja mellett biztosít egy előkelő zsölyét, ahol az ártatlanság hófehér köntösében hárfázó angyalok énekében gyönyörködhetik és velük együtt dicsérő himnuszokat zengedezhet.

A megváltásnál hatalmasabb feladatot és célt az Úr sem találhatott Magának, mert *az élet megteremtésénél csak egyetlen nagyobb cél képzelhető el a halálra vált élet feltámasztása és állandó életté való átváltoztatása.* Ezt az isteni célt akarta nekünk az Úr Jézus a saját feltámadásában is érzékelhetőleg bemutatni.

Mindnyájunknak jut egy-egy parányi rész ezen isteni munkából. Az élet alkotása, fenntartása és rendezése egy csipetnyi feladat ezen egyetlen munkából, *jlz Atya a legeslegnagyobb; — az élet adását végzi állandóan. Ezt az egyei ő adja és ő veszi el!* Azért Istennek ez a munkája a végtelenség leghatalmasabb és legtökéletesebb remeke! *Aki pedig ebben az egyetlen kérdésben alázattal rendeli alá magát az Atya bölcsességének és életét olyan adománynak tekinti, amellyel ő nem rendelkezhetik, de amellyel részt kell vennie a megváltás isteni céljában, — az ilyen lélek már egészen közel áll az Istenhez és sorsa sohasem bizonytalan.* Bizton remélheti a haladását, a tisztulását és az üdvösségét!

AZ ANYAGVILÁG FEJLESZTÉSÉNEK ANYAGI ÉRDEKE.

Szintén fontos kérdés, *hogyan vájjon az evolúció érdekéből, vagyis anyagiasságból lett-e a végtelenség fejlődési törvényévé?* Lássuk! Már megállapítottuk, *hogyan úgy a teremtés, mint a megtartás feltétlenül erkölcsi okokból történt.* Ellenben a fejlődésben, valamint a már érzékelhető fejlődésben nem domboro-

dik ki olyan világosan az erkölcsi ok, amelyet a teremtésben és a megtartásban olyan könnyen feltalálhatunk. Ellenkezőleg! Az anyag fejlődésével, szinte párhuzamosan látjuk süllyedni a végtelenség erkölcsi színvonalát Amennyire fejlődik az anyag, annyira oszlik meg az élet és az erő egysége s amilyen mértékben értékesedik az anyag, olyan mértékben homályosul el az eszmény értéke. Megérthető jelenségek ezek, de semmiképen sem írhatjuk őket az erkölcsiség javára; sőt ellenkezőleg, úgy látszik, hogy az anyag fejlődését — úgy kicsinyben, mint nagyban — károsnak kell tartanunk az erkölcs szempontjából. így érthető, hogy még a termékeny nemi életet is erkölcstelennek tekinti a népek közfelfogása és csak bizonyos formák betartása mellett igazolja.

De tekintsünk most el az eszményi és erkölcsi szemponttól, és helyezkedjünk tisztán anyagi álláspontra. Ne féljünk az anyagtól, mert hiszen annak idején az Úr maga is jónak látta különféle önkéntes alakváltozás és meggyengülés által megközelíteni az alacsony anyagvalóságot. Nekünk is ezt kell most tennünk az anyag fejlődésének a kutatásában; úgyszólván bele kell illeszkednünk az anyagba és ismét egy új titok fátyola hull le szemünkről! Megérezhetjük, hogy miért engedte meg az Isten bölcsesége, hogy sokan a legfényesebb elmék közül is teljesen beletemetkezzenek tudományos kutatásaikban az anyagba? Sokszor jóhiszernüleg és a legbecsületesebb szándékkal. Csakis oly módon tudtak belehatolni az anyagnak értelmileg már megismerhető összes törvényeibe, hogy teljesen átadták magukat egyoldalú tanulmányaiknak; benne éltek, bele-süllyedtek. Nem csoda, mert hiszen minden más valóságtól elszigetelődve, nem láthattak mást se égen, se földön, mint csak a tanulmányozott anyagot. Ezt boncolták, vegyelemeztek, természetét és törvényeit mindenféle kísérletezéssel nyomozták és kétségtelenül fényt derítettek az anyag külső és érzékelhető tulajdonságaira. Az egyetemes haladás szempontjából tehát nem gáncs, hanem csak dicséret illeti őket, habár az élet eszményi oldalát egy-egy életszakukban elhanyagolták is és az anyag árnyékában az erkölcsi célokat nem tudták meglátni.

Béke legyen veletek édes testvéreim! Akik a sárba és a földi anyagba beleástátok magatokat, hogy utat törjeteek mocsarakon és kemény sziklákon keresztül az Isten országának teljes megismeréséhez! Aki közületek e munkát jószándékkal és hittel végezte, Krisztusnak öntudatlan munkatársa volt a meg-

váltás égi seregében. Értékes és derekas munkát végzett az egyetemes evolúció nagy küzdelmében, ahol az úttörő mennyei utászcsapatba volt besorozva.

Minden a „szemponttól” függ! Mert amíg *eszményi szempontból* nézzük az anyagot, addig annak létrejövetelét csak megpróbáltatásnak; megtartását túlfeszítésnek; fejlesztését pedig egy sajnálatos kényszernek kell tartanunk, amelyeknek minden visszahatása zavart okoz és idéz elő az erő életében. Mihelyt azonban *anyagi szempontból* nézzük az anyagot, akkor annak fejlődését már az *anyag természetes jogának* kell tartanunk, amelyet az anyag bár öntudatlanul, de jogosan vonhat ki mindenáron az erőből. Nézzük csak, miért?

Ugyebár, az anyag létrejövetelét és megtartását ajándékba kapta az erőtől? *Az erő hozta létre. Ezen az alapon már jogosan követelheti a létrehozó erőtől a fejlődését is. Ezen a ponton zavarodik össze az élet.*

Egyedül az anyag az, amelynek az erővel szemben természetes jogai vannak a fejlődésre. Ellenben az erőnek, bármennyire eldurvult és elváltozott legyen is az, nem lehetnek jogai az erével szemben. Ha pedig mégis találunk az életben ilyen jelenséget, az mindig csak *egy önmagával meghasonlott lélekből törhet elő*, mert hiszen az erő — az „*Én*” vagyok, és „*Te*” vagy, és „*Mi*” vagyunk; nekünk pedig *önmagunkkal szemben lehetetlen jogokat támasztanunk. Ellenben ami bennem anyag, az mindenáron megkövetelheti tőlem, hogy adjam meg a fejlődéséhez szükséges elemet; joggal követelheti még szakadás árán is. Az anyagnak ezen az öntudatlan jogán alapul az egész anyagi természet kényszere.* Erre vezethető vissza az anyagnak minden öntudatlan igényé és természeti megnyilatkozása; a táplálkozás módja és törvénye és az ebből következő jelenségek mind-mind az anyag egyetlen természetes jogán alapulnak.

Mindent figyelmen kívül lehet hagyni az életben anélkül, hogy mulasztásunknak gyors visszahatása megzavarná életrendünket, *de az anyagnak azt: az egyetlen jogát, amely a fejlesztést és a fejlődést követeli tőlünk, nem hagyhatjuk anélkül, hogy azonnal vissza ne hatna ránk.* Ez a természetes jog, amely a gyomorban és a táplálkozás igényeiben hovatovább csaknem az egész végtelenséget elpörli és lefoglalja a maga számára, *nemcsak létfeltétele az anyagnak, hanem érdeke is. Az érdek pedig az önzés édes testvére, amely a jogból születik és az anyagban érdek alakjában nyilatkozik meg, hogy ezzel az anyagot is erkölcsi irányba hajlítsa. Így tud kapcsolódni az*

anyag az erőbe saját érdekéből kifolyólag. Amikor tehát az anyag az élő test vonalába legelőször fölemelkedik, az anyagnak ez a megelevenedése jelenti az ő kifejlődését. Ekkor éri el — bár öntudatlanul — az élet jogára való képességét, amely helyzetben további életfeltételeit már csak egy erővel (lélekkel) való összekapcsolódás által biztosíthatja. Ezért érdeke az anyagnak a fejlődés és mihelyt ez benne már érdeké vált, alkalmassá teszi az anyagot, hogy egy önző léleknek a testévé legyen.

Az önző léleknek a saját alacsony szempontjából elsőrangú érdeke, hogy élet joggal bíró testet nyerjen; viszont az életjoggal bíró testnek is öntudatlan érdeke, hogy egy önző, azaz önmagáért élő lélek tartsa össze és fejlessze. Ez nagyon fontos szempont a megtestesülés törvényében, mert a testet öltő szellem mindig a saját természetének leginkább megfelelő test-anyaggal szokott egyesülni akkor, amikor a méhmagzatba bekapcsolódik.

AZ ANYAGVILÁG FEJLŐDÉSÉNEK AZ ERKÖLCSI ÉRTÉKE.

Az anyagfejlődés látható következménye az a harc, amely az anyag és az erő között létrejött Ez az úgynevezett: — straggle for life! Küzdelem az életért. Ez nemcsak elvben van meg, mint tudományos elmélet, hanem valóságban is létezik a természetben. Az anyag fejlődése közben fokozatosan emelkedik és amily mértékben átalakul látható értéké, vagyis anyagi szépséggé és csillogó valósággá, annyiban válik ezzel a láthatatlan szépnek, vagyis az eszményben elrejtett erkölcsi értéknek a tagadásává. Egy példával érzékeltetem. Mikor az anyag eléri szépsége tetőfokát és csillogó drágakövekké lesz, mgtön szembehelyezkedik az erkölcsi értékkel. Mintegy vetélytársává lesz és felül akarja múlni; az ő saját külső anyagszépességét és értékét a láthatatlan eszményi szépnek és értéknek föléje akarja emelni.

A tökéletessé vált anyagnak ez az öntudatlan, szerepe azonban csak átmenetileg bántó, mert erkölcsi következményeiben mihamarább megtaláljuk az erkölcsi ellenértéket is. Az eszményt ugyanis nem az anyag tökéletlensége, hanem annak tökéletessége tagadja, mert csak a tökéletes anyagban

*alakul ki az anyag külső szépsége, keménysége és teljes el-
tentállósága. Látjuk ezt a drágaköveknél, amelyek annál érté-
kesebbek, minél teljesebb bennük ez a három anyagtulajdon-
ság; a legtökéletesebben pl. a gyémántban. Az anyagnak ez a
hármasság az, amely szembehelyezkedik az erő hár-
mas tulajdonságával, mint annak az ellentéte és tagadása. Míg
az erő elrejtőzött benső szépség, addig az anyag szembeszökő,
magát fitogtató külső szépség. Hasonlóképpen áll szemben az
erőnek a gyengédségével és szeretetének a lágyságával az
anyagnak a keménysége és visszautasító szívóssága. Végre az
erő alkalmazkodó alázatosságával az anyag ellentállósága
kerül szembe. Láthatjuk ezekből, hogy amíg az erőt tökéletes
erkölcsi tulajdonságok jellemzik, szóval eszményiségek: addig
az anyagban az erkölcsi jellegnek nyoma sincs.*

Természetes, hogy az érzékek előtt, sőt még a gyengébb
értelem előtt is sokkal felfoghatóbb igazságnak és bizonyosabb
valóságnak látszik az anyag a maga látható és kézzelfogható
szépségével és nagy anyagtökéletességével, mint az erő az ő
elvont és érzékekkel semmiképen, sőt szellemmel is csak nagy
nehezen felfogható megnyilatkozásaiban. Ezért az érzékekben
élő, elanyagiasodott szellemek szinte reszketnek az anyag-
szépségekért, a csillogó ékszerekért és drágakövekért, amelyek
teljesen betöltik anyagias érzéseiket. Az anyagnak ez az ál-
igazsága, amely a legerősebb ellenfele az erőnek, minthogy
az érzéket feltétlenül lefoglalni és meghódítani képes, mégis
rendelkezik már egy jó tulajdonsággal: *Első lépcső és tényező
a lélek felszabadításában. Nézzük hogyan?*

Mikor ugyanis az érzékeket valamely anyagszépség le-
igázza, a lélek csak eme bódultságnak a legkezdetén vesz részt
az érzékek életében; de csak addig, amíg az érzéki márnak
van bizonyos megejtő, szép zománca. Mihelyt azonban az em-
ber később már nem vesz részt az érzékek életében, bármilyen
alacsony fokon és elszigetelt állapotban éljen is, akkor a lé-
lek már érik a kiemelkedésre. Ezért az érzéseikben tisztuló
lelkek egymásután jőzanodnak ki az anyagszépség bálványo-
zásából Mihelyt megszokták, megunják. Kezdi értéktelen
semmiségnek tekinteni még a csillogó ékszereket is, amely-
kért annyira rajongtak egykor. Az anyagszépségek értékelé-
sének ez a lekicsinylése mindig biztos jele az érzésbeli tisztu-
lásnak. Ilyenkor kezd az eszmény a lélek szemében érték-
kévé válni!

Azt hiszem világosan igazoltuk, hogy az anyag látszólagos

győzelme az erő felszabadulásának a megindítója. Mert valóság szerint az *anyag csak az anyagot* foglalhatja le az emberben. Csak azt bővílheti el látható szépségével és érzékelhető tulajdonságaival, ami bennünk anyagi hajlam; a lelket ellenben soha ki nem elégítheti, mivelhogy be nem töltheti. Ez az oka, hogy az ékszerekkel dúsan megrakott, páváskodó kevély emberek idővel bizonyos megérzett ürességet látnak az életben. Jelentkezik az anyaggal töltekező lélekben az életunalom, amely hovatovább hatalmába veszi őt és tisztább örömök keresésére ösztökéli. *Ekkor kezd sóvárogva vágyakozni a lélek valamely eszményi és nemesebb élet után,* mert a mélységben már megcsömörlött az anyagtól. Csalódottan sóhajt fel: hát csak ennyi az egész?! Azt hittem, mindenem van és *most látom, hogy semmim sincsen!* így indul ki a *kijózanodott lélek* az elanyagiasodás mélységéből a magasságok felé; *keresi az eszményt: az Istent! Minden megtérésnek egy ilyen csalódás és kijózanodás a kiinduló pontja. Amit az ember azelőtt értéknek tartott, az a szemében semmivé válik: amit pedig semminek tartott, az lesz előtte az igazi érték.*

Mindezekből pedig az következik, hogy *a legmagasabb szempontból nézve is örömmel kell tekintenünk és értékelnünk az anyag tökéletesedését.* Úgy kell felfognunk, akár nagyban, akár kicsinyben történjék is az, hogy tulajdonképpen ez a kifejlődés és anyagtökéletesedés az anyag öncéljának az elérése és a befejezése. *Ezentúl az anyag már feltétlen eszközvé lesz a lélek céljainak és feladatainak.* Mihelyt megtaláltuk az anyag fejlődésében a folytonosságot és a befejezést; mihelyt felismertük fejlődésében az anyagi és erkölcsi vonatkozásokat: magától fog kidomborodni előttünk az anyagnak magasabb hivatása és megváltozott valósága, amely végkifejlődésében *anyagi szempontból tökéletessé, vagyis széppé, szívvossá és érzékennyé lett.* Ezen állapotában *az anyag elérte az öncélját;* magasabb vonalba már nem emelkedhetik. Elmondhatjuk róla, hogy most már felszabadított és teljesen megváltott életalakká lett; anyagilag tökéletessé, mert érzékenységgel és szépségével természetesen kapcsolódhatik bele az erőbe és vele összhangra juthat. *Végkép beleilleszkedhetne tehát az élet egységébe.*

Csakis így juthat el az átalakult és tökéletességét elért anyag az ő megváltott állapotába.

AZ ANYAGVILÁG MEGVÁLTOTT ÁLLAPOTA.

Az anyag abban a pillanatban van teljesen megváltozva, amikor egy lélek' bekapcsolódik és mint anyagtest, a méhben megtestesül. Ez a tény a méhmagzat fejlődésében az utolsó fordulópontra, mert mielőtt egy lélek a méhben a magzattal birtokába vette, akkor ez az anyagtest már csak mint az erő eszköze szerepel; lelki célok szolgálatára áll készen. Minden megtestesülésnek, helyesebben megjelkesülésnek tehát lelki oka és háttere van. Ezért egy lélek által összetartott, élített és mozgatott anyagtestnek többé anyagtörténete nincsen.

Mivel azonban az anyagnak egyéni, vagyis lelki célja nincsen, mert csak azért teremtett, hogy általa az erő képességeit kifejleszthesse, ezért *létcélját, vagyis megváltását is akkor éri el, amikor ellentállósága már engedelmességgé lesz, amikor teljesen átengedi magát, hogy az erő őt, mint minden céljaira alkalmassá vált eszközt, felhasználhassa. Az anyag tehát valóban az erőért és a lelki világ javára teremtett.*

Tapasztalhatjuk ezt saját testanyagunknál is. Mielőtt a test lelki erőnknek engedelmes eszköze, akkor nemcsak képességeink kifejlesztésére alkalmas, hanem felhasználhatjuk azt lelki és erkölcsi célok szolgálatára is. A test ilyen állapotban az anyagvonalakból már kiemelt, tehát megváltott anyagnak nevezhető. Hogy nem minden testben találjuk meg megváltásának, azaz engedelmességének 'eme jelenségeit, ennek oka a mi téves fogalmainkban és ferde igényeinkben van.

Bármilyen alacsony fokon éljen is *egy lelkes test, az mindig csak az őt összetartó léleknek engedelmeskedik. Ha pedig valamely testnek a hajlamai és életmegnyilvánulásai még durvák és alacsonyak, úgy ez biztos jele az illető lélek durvaságának és alacsonyságának is. Így lesz a test öntudatlanul fokmérője a lelki tökéletességeknek is. Az anyag csak a lélekhez alkalmazkodik, csak neki engedelmeskedik. A megjelkesült anyag tehát már öntökélyét elért valóság — és emelkedése, vagy süllyedése csupán a lélek állapotának a külső reflexiója: tükröződése. De a testiünket tegyük tehát felelőssé a hibáinkért és botlásainkért, hanem a lelkiünket!* Mindjárt boldogabb lesz az emberiség, mielőtt ezt elhiszi és rájön, hogy egy tökéletességét már elért valóságot nem kell tovább fejleszteni, egy megváltott anyagtestet már nem kell többé megváltani. Ennek következményeképpen *ne a test ápolására vessük minden*

Felállíthatjuk testünkkel szemben életszabályul: — *Tartsad testedet tisztán, tápláld ésszerűen, azután pedig ne törődj vele többé!*

Minden lépés, amelyet az ember anyagtestének a fejlesztésére előnyösnek vél, nemcsak hogy előre nem viszi az embert, hanem egyenesen lefelé viszi az élet vonalából, mert a már kifejlett anyag értékben és minőségben *önmagát felülmúlni képtelen. Ha már egyszer egy anyag meglelkesült, akkor már el is érte ezzel a befejezett fejlődését és minden további ápolása csak a túlfejlődését, bizonyos anyagtültengést és ebből kifolyólag az anyag uralmát eredményezhetné, amely alacsony indulatok kifejlődését idézi elő a lélek rovására.* Aki tehát azt hiszi, hogy teste csak akkor fejlődik, hogyha neki minden kényelmet megad és mentesíti azt minden küzdelmektől és anyagi javakkal elhalmozza, szóval folyton foglalkozik vele: az nagy tévedésben van. *Nem fejleszti, de pusztítja a testét.*

Ilyenkor adja meg a test a rosszul vezető léleknek rossz hajlamai érvényesítéséhez a szükséges anyagmérget. *Csak a munkában és nélkülözésekben megedzett szívós test, amely el nem puhult a kényelemben, képes levezetni a fiziológiai rossz hajlamokat is az emberben.* A túlfejlesztett és elkényeztetett testben pedig a lélek érzéki hajlamainak megfelelő érzéki salak és érzéki tűz növekszik csupán. Hogyha pedig a test túlfejlettsége, nem fedi a lélek érzéki hajlamait, akkor ezek önmagukban, önmagukat fogják rövid úton megsemmisíteni. Ez a magyarázata, hogy miért *könnyebb az élet azoknak, akik a testük urai tudnak lenni és az anyag fölé emelkedtek. Nem hurcolják többé az anyagbilincseket és a test nem kényura, hanem szolgálja lesz a belőle már kiemelkedett léleknek.* Az askézis szigorú és nehéz életrendjének is ez a tapasztalat ad jogosultságot. Ezért vétkezik minden szülő, akinek fő-gondja, hogy gyermekeinek testanyagát minél nagyobb kényelemben nevelje és túltáplálja. Meggyöngíti benne az érzékies kitéréseket fegyelmező ellenálló erőt.

Még könnyebb az élet érzése a testből már megszabadult léleknek: a meghalt embernek. Nem lévén anyagszerve, nem is élhet valóságos anyagéletet. Lelkileg reá van kényszerítve vagy az intenzív szenvedésekre, vagy egy magasabb fokú lelki életre. Mind a két eset a léleknek fejlődésére szolgál. Természetes, hogy ebben neki se erkölcsi, se egyéni érdeme már nincsen, mert amint már mondtuk, mind a kettő csak reá-

kényszerített élethalak lehet. Haszna azonban mind a kettőből van.

Ha lelki fejlődése megkívánja, hogy szenvedésekben tisztuljon egy magasabb lelki életben, akkor az ott átélt küzdelmek és szenvedések nyomot hagynak a lélekben és egyik legközelebbi megtestesülésében már képes lesz megfékezni rossz hajlamait. *Érzéseiben hordozza az átélt szenvedések emlékeit, amelyek testen kívüli létezésében öntudatlanul, vagy akaratlanul is egy tisztább lelkiéletre kényszerítették.*

A fejletlennek látszó test tehát megbízhatóbb az élet magasabb szempontjából nézve, mint a túlfejlett, nemcsak a lelki, hanem még a testi életben is megfelelőbb. A test ugyanis akkor van megváltva, ha nem hat vissza már semmiképen a lélek érzésére, ha nem okoz már bajt és nehézséget sem a saját lélekének, sem a másokénál, ha igénytelen, könnyű, hasznos és észrevehetetlen. Mindezeket a jelenségeket pedig nem a testben, a gyomorban, vagy az agyban kell megkeresnünk és megtalálnunk, hanem egész életünknek az egységében; feladatainknak és küzdelmeinknek az eredményességében! Ezek igazolják, hogy vájjon valóban hasznos és értékes volt-e az életünk? Vájjon a testünkért éltünk-e vagy nem?

A megváltott anyag (embertest) még ezenkívül titokzatos módon, tehát nem az érzéseken és indulatokon keresztül szolgálja a lélek érdekeit, hanem anyagilag megmagyarázhatatlan módon hat a lélekre. Míg azonban a tökéletlenség állapotában az anyag csak nyomást tud gyakorolni rá és visszaszorítólag szorongatja, addig a tökéletes testanyag a súlyával már bizonyos egyensúlyt ad a léleknek, biztonságot, mert a lélek elképzelhetetlenül könnyű és az őt egyensúlyozó testi hatás teszi csak lehetővé a számára, hogy ne csupán a legmagasabb vonalakban éljen és így bizonyos egyoldalúságba essék, hanem megnyíljanak számára a mélységben a súly és a sötétség vonalai is. A léleknek ilyen leszállását a mélységekbe az anyag súly érzése teszi lehetővé. így lesz a tökéletességre jutott anyag a lelki haladásnak a főtényezőjévé, mert a kitűzött cél nem az egyoldalú magasság, hanem a mélységgel és magassággal betöltött végtelenség.

Azt már kimutattuk, hogy test-anyagunk felépítését az anyaméhben a nagy, egyetemes természet egységes erői bonnyolítják le. *Keresztül megyünk az állati fejlődés minden fokozatán és testünk kialakulása nem a mi hatalmunkban van.* Ezért külső alakunkat sem a mi tetszésünk szerint idomítjuk

és természetünket *egy hüvelyknyivel sem tudják magasabbra, vagy alacsonyabbra nevelni. Szülőinktől nyertük anyagunkhoz a legelső élő sejtet*, amely már képes alacsonyabb erőhatásokkal kapcsolódni. E testanyag érése szerint emelkedünk mindig felfelé, tisztultabb és magasabb természeti erők építő vonalrendszerébe. *Csak amikor testanyagunk elérte már a fejlődésének tetőfokát, akkor foglalja el a számára előkészített lakást a lélek.* Mikor pedig az építő erők ezt a földi szállást részünkre berendezték és befejezték, *akkor az Isten átadja nekünk a megváltott anyagtestet és ez lesz a mi kis világtestünk*, amelyet kötelességünk megtartani és lelki erőnkkel felemelni. Eme munkában a mi támogató erőnk az Isten kegyelme; a mi kísértőnk pedig a mi saját értelmünk, amely tévesen mindig azt sugalja nekünk, hogy a reánk bízott kis világ teljesen a mienk és egyedül csak a mienk: benne élünk és ezenkívül nincs számunkra hely.

Mihelyt ezt elhisszük neki, akkor csakugyan belesüllyedünk a mi anyagtestünkbe, és ekkor a test nem a lélek szolgálai eszközévé lesz, hanem életcéljává és romlásává. *Mindenki tehát csak annyiban él bölcsen és igazságosan, amennyiben a testét kizárólag a lélek hüvelyének és szerszámának tartja.*

Hogy melyik az az anyagtest, amelyik már meg van váltva, annak a megállapítására van egy biztos ismertető jelünk. *A természet összhangját a csend igazolja. Az anyagtest megváltását is az életnek egyenletes békéje, a belső nyugalom és derít vagyis a lelki csend igazolja.*

AZ ANYAG ÉLETREKELTÉSE.

Mihelyt a lélek megszállja a méhgyümölcsöt, akkor a megjelkesült anyag életre van keltve; ezzel a test anyaga meg van váltva. Az élet, amelynek most már az anyag is részesévé lesz, ezentúl igazi tevékeny alakulásokkal teljes élet. Ekkor válik a testanyag valóságos életalakká; csak ezután lehet róla mint értékről szólni. Ilyenkor tűnik ki, milyen mértékben sikerült az éltető léleknek az anyagot megváltani és mennyiben fog az anyag az élet egységének a javára és hasznára válni?

E kérdésre napi életünkben gyakran megfelelőnk, midőn vagy a magunk, vagy a mások életéért önkéntelenül és szívből *hálát adunk*; vagy pedig nehéz körülmények és érzéseink

között az életünk miatt *panaszkodunk*. A megszokott panasz rendes formája: — *Vájjon miért is születtem én erre a világra?! Az életnek ilyen értékelése mindig attól függ, mennyire sikerült már a léleknek testanyagát megváltani, vagyis anyagtestét lelki uralom alá helyezni?*

Minden élei, amely hálára indít, már megváltott élet; amely élet pedig csak folytonos panaszkodó siránkozásra készítet, még mindig nincsen megváltva. Mert amely lélek életében még nincs meg a hálára indító összhang, annak anyaga és ereje is tökéletlen és fejletlen. A meglelkesüléssel egyértelmű megváltás azonban nem mindig teljes, vagyis nem jelenti mindig az anyagnak tökélyre jutását; csak részleges fejlettségről tanúskodhatik. Ha pld. egy test anyaga csak a legtökéletlenebb anyagműködésre képes, azaz csupán állati, vagy növényi életmegnyilatkozásai vannak, nem pedig magasabb szellemi és érzési jelenségei, akkor azt még nem tarthatjuk *érettnek*. A test érettsége ugyanis egyértelmű az összes testi képességeknek a kifejlődésével, másszóval az anyag valóságos életrekeltésével.

Az anyag akkor kel életre, amikor már képes részt venni az igazi életben. Életnek ugyanis csak az olyan állapotot nevezhetjük, amelyben az erő minden képességeivel és minden alakjával állandóan közreműködik. Az ilyen közreműködés természetesen *csak akkor teljes, ha az anyag is, mint az erőnek egyik látható alakja, szintén részt vesz benne.* Ezt pedig csak a már ismert fokozatokon való áthaladás után várhatjuk az anyagtól. *Ezért az anyag csupán a növényi és állati test fokozatain keresztül már átszűrődve lehet bennünk embertestté kifejlődve.* Ezekből merítjük táplálkozás folytán testanyagunkat. Minden szervezett élő test az egyenletes természetű anyagot e *táplálkozás folytán* először is élő sejtekké dolgozza fel önmagában és így *az anyagot állandóan tisztítja és felemeli az erővonalba.*

De van a tisztulásnak egy másik módja és útja is. Így pl. *az ellenállhatatlansági túlsúlyú anyag* nélkülözvén az egyenletességi tulajdonságot, érzékíthetetlen hőhatások lefolyása alatt *nem élő sejtekké, hanem csillogó fénykövekké fejlődik,* illetve tökéletesedik. Az ilyen fajtájú anyag alaptermészeténél fogva *képtelen a folyékonyásra, tehát megkeményedik.* Ez is egy módja az anyagtisztulásnak, mert a szépség vonalába fejlődött anyag már bele tud illeszkedni az élet egységébe, miután

ilyen alakb an képes hatni az érzések fejlesztésére.  nmagában ugyanis szépséggé érik.

Ebben a meg ert állapotában az anyag szint en átalakul, megv ltódik   elveszti természet-alatti valóságát, vagyis képződmenyt jellegét. Miután már képes h hatásokat befogadni, tehát a természeti törvények vonalába jut. *Ezzel a szépség felé indul a tisztuló anyag.* Mihelyt azonban a természeti vonalba belejutott, rögtön érzékennyé is lesz s hatni fog reá bizonyos érzéki hőfok, valamint   is vissza fog hatni fényével, sugaraival   szint réseivel bizonyos érzéki érzékenységre. így kerül bele a f nyh , mint tétlen szereplő az élet körébe. * rzékenys gével* (mert a h  iránt már fogékony)   visszahatásaival egy magasabb  letvonalat nyit meg. * rzelmi   szellemi kapcsolatokat teremt. A látó érzéket csodálatra, az értelmet gondolatokra indítja.* Szóval ha nem is egy magasabb célt szolgál, de létezése már nem céltalan. Mihelyt pedig ezt az alacsonyabb célját  lerte, értéke is megszűnt- *Jövője az ilyen anyagnak az atomokra való felbomlás.*  s az atomok ? Titok!

Az egyenletességi túlsúllyal bíró anyagtestek viszont képtelenek önmagukban tömörülésre   így kifejl dv n, "tfz " változnak  t Ha magasabb természeti erők által belevitetnek a különféle anyagtestekbe, azoknak az  zeiv    erőivé, vagy pedig mérgeiv  válnak. így pl. a tökéletességét  lert egyenletességi anyagatom, hogy ha egy tökéletességét még el nem  rt, de hasonló természetű anyagtesttel összevegyül, akkor rendszerint édes, de mindenestre gyengéd  zz  alakul át. Ha pedig ugyanez egy ugyancsak t k letlened  ellenállhatatlansági alaptermészetű anyagtesttel vegy l össze, akkor feltétlenül kellemtelen   k ros hatású  zz  formálódik. Az  zek megromlása   t lérése pedig megteremti az anyagmérget, amelyeket mint növényi kivonatokat gy gyyszer név alatt használ az emberiség.

A növényi testanyag tökéletességét  lert egyenletességű anyag-atomból fejlődik, amely azonban lelki értelembe vett szilárdságánál fogva már képes a tömörülésre. T m r lv n, képes bizonyos térfoglalás által önmaga körül légnymást, majd légfolyást kelteni. Ennek következtében a növényi testben önálló életalakká: sejt  lesz. Az állati test anyaga ellenállhatatlansági tökélyre jutott anyag-atom, amely már érzéki h fejl d sre képes, salak-képző erőalji valóság. Az állati test anyagának a súlya, ellentálló képessége, testi ereje   szív sága ezen atom minőségétől függ.

Ezenkívül vannak még légnemű anyagok is, amiket a f l-

dön többé-kevésbé ismernek, éreznek, lekötnek és amennyiben lehetséges, felhasználnak. Ezek a léganyag fejlődéséből indulnak ki. Amilyen mértékben fejlődik és alakul a léganyag, amely úgy az egyénnek, valamint a végtelenségnek az életében minden anyagtestet körülvesz, olyan mértékben fog önmagából különféle természetű és erőhatású *gázokat és elemeket* kifejleszteni, illetve kibocsátani.

Az emberi test anyagának a légköre lesz majd egykor eme kérdést részletező tudománynak a kiinduló pontja. *Valamint az emberi test anyaga és légköre kapcsolatából gáznemű elemek fejlődnek ki, úgy fejlődnek ki az ásványi, növényi és állati anyagatomokból is,* amelyek saját légkörük atomjaival kapcsolódnak, új elemek, gáznemű vagy fénynemű anyagerők.

Minden testnek a légköre a saját élete körvonalát képezik. E körvonalon belül oldódik fel minden anyag az életben. Az anyag tisztítását is a saját körvonalain belül végzi a test. Bennük van az anyag valóságosan életre kelve és bennük tűnik el az anyag az érzékek határaiból. Ezért *az anyag tisztítását minden egyes test a saját körvonalán belül végzi, mert az atomokra, vagyis gáz- és fényelemekre változott anyag már csak megnyilatkozásaiban, vagyis tünetényeiben lesz az érzékek számára felfoghatóvá.*

AZ ANYAGVILÁG MINT ÉLETALAP.

Életalappá az anyag csak életrekeltése után lehetett, mert *életalap* alatt nem érthetünk mást, mint *az életnek űz alapfeltételeit.* Erre pedig *az anyagot az erő keltette; ennél fogva az élet alapfeltétele az erő,* mert belőle árad az élet, de amilyen mértékben árad, vagyis *távolodik az erőtől, egységében épen olyan mértékben gyengül.*

A legfőbb kérdésben tehát az élet fő-alakjainak a sorsa is ugyanaz, aminő a legkisebb emberalaké. Mi is, *minél inkább távolodunk attól a ponttól, ahonnan kiváltunk.* — pl. anyánk öléből, családi fészünkéből és életkorunk külső körülményeitől — *olyan mértékben fordulunk ki úgyszólván önmagunkból.* Meggyengülünk, idegenekké válunk önmagunk számára és ebben az anyagi küzdelemben kitöltött életben átalakulván, nem az eredeti életforrás többé a mi életfeltételünk, amelyből kiszakadtunk, hanem a mi saját *új életünknek az*

elemei és sajátságai. Ezek éltetnek, ezek táplálnak bennünket és ha nem is szép, de igaz, hogy a látható élet feltétele mindig az anyag, amelyen az illető élet mozog.

Ebből az igazságból származik a halál is. Mihelyt az anyag, amely a testi életnek alapja és feltétele volt, megromlik, feloszlik: eltűnik róla az élet is. De csak eltűnik; se fel nem oszlik, se meg nem semmisül. Ellenkezőleg; felemeltetik egy magasabb volnalba, mert kihull alóla az anyagalap. Ezzel alapatlanná, de egyben szabaddá is lett, mely szabadság az élet legszebb látható eszménye. Azért mondom, hogy látható, mert a legszebb láthatatlan eszmény a szeretet.

Az anyag tehát mint életalap teljes méltánylást érdemel, de soha többet, mert az anyagot érzélem sohasem illetheti meg. Az anyag még a legtökéletesebb állapotában sem bámulatraméltó. Minden lelki tévedésünk az anyag helytelen felfogásából származik. Ezért ha valóban tökéletességre törekszünk, ne foglalkozunk az anyaggal többet, mint az eszményirányul. Aki pedig az anyagot túlbecsüli és az anyagnak él és áldoz, bármilyen formában teszi is azt, Isten ellen cselekszik. Ha formászerűleg meg nem tagadja is az Urat, de mihelyt az anyagon akár bámulattal, akár érzéssel csüng, csak a homályt növeli maga körül és máris otthagya az Istent. Az ilyen lélekből árad a sötétség, a keménység, mert hiszen ő anyagot termel. Ellenben aki az anyagot kellőképpen értékeli és kizárólag a lélek javára szolgálónak tekinti és eszerint kezeli is, az végtelenül hasznos dolgot cselekszik.

Hogy hogyan lehet az anyagot egyénenként különbözőképpen a lélek javára fordítani, azt majd az erkölcsi megváltás idevonatkozó részében fogjuk feltüntetni. Ezáltal Isten segítségével talán könnyíteni is fogunk majd azon a nehézségen, amely sok megtestesült tiszta lelket tart még ezidőszerint béklyóban. Most csak ismételve rámutatunk az életrekelített anyag szerepére, amely egyetlen ember előtt sem lehet: idegen, mert hiszen egész életünk a mi testanyagunkban folyik le és az életrekelített anyag bennünk a mi testünk.

Említettük már, hogy életalap alatt az élet feltételeit kell értenünk. Életfeltétel pedig mindaz, ami nélkül nem élhetünk, aminek hiányában bennünk az anyag a lélek kárára összezavarodik és önmaga romlására elváltozik. Ilyen életfeltétel pld. a testnek minden nemesebb szerve; a tápláló és alkotó testrészek és elemek, amelyek a sejtrendszerekben élnek. Azt is tudjuk már, hogy az alkatelemek csak akkor alkalmasak életkép-

zésre, ha előzőleg már atomokká vannak finomulva. Ebből láthatjuk, hogy az élet alapfeltételei anyag-atomokban vannak elhelyezkedve úgy bennünk, mint az életnek nagy háztartásában. Mi következik ebből? Az, hogy minél inkább közeledik egy életalak az atom alakjához, vagyis minél könnyebb, minél egyszerűbb és egységesebb, annál megfelelőbb életalak és életfeltétel az.

Mindenben tehát, amit értékelünk az anyagvilágban, atomot keressünk: *finomságot, átlátszóságot, könnyűséget*, mert ezek mögött a sajátságok mögött rejtőzik az anyag-atom, amelyben az anyagnak minden ereje és tökéletessége el van rejtve. *Eme három sajátságot kell keresnünk és ápolnunk az emberi testben*; a táplálékokban, sőt még az anyag legdurvább formájában, a salakban is. Még ez is csak akkor salak, ha bír némi finomsággal, könnyűséggel és átlátszósággal. Ellenben minden tápanyag romlására van a testnek, *mihelyst kövesedik vagy megdurvul*, mert ezzel visszaesik az atom is a mozdulatlanság, a sötétség és a mélység felé.

AZ ANYAGVILÁG MINT TÖKÉLETES VALÓSÁG.

Minden valóság akkor tökéletes, ha természetéhez mértén mindenre kész és mindenre képes. Ez a „minden” azonban csak az illető valóság lényegének és alaptulajdonságainak megfelelő tevékenységi állapot lehet, vagyis nem egy olyan tevékenység, amely az ő természetes erejét és képességeit meghaladja. *Minden valóság, amely a benne lévő összes erőket és tulajdonságokat egymással összhangban, de egyúttal állandó tevékenységben is fenntartani tudja, tökéletes valóság.*

Tökéletes lehet egy ember is, — anélkül, hogy istenivé válnék, — ha a benne meglévő erőket és tulajdonságokat bölcsen és összhangban tudja állandó tevékenységben tartani. Ez az úgynevezett *emberi tökéletesség*, amelynek többnyire anyagi gyümölcsökben bővelkedő eredményei vannak. *Tökéletes lehet egy állat is, amely a benne sűrűsödött erőket meg tudta tömör, szoros egységben tartani és ebből kifolyólag ez az egység az állat természetének megfelelő tökéletes jelenségekben nyilatkozik meg kifelé.* Eme jelenségek lehetnek látható és érzékelhető *szép formák*, vagy *bizonyos ügyességek*, fogékonyságok, vagy pedig *természetes erők*. Az állatban ugyanis *minden külső*

életjelenség egy bizonyos megfelelő benső tökéletességi fokozatnak a jele.

Ugyanezt tapasztaljuk még az alacsonyabb vonalakban is. Egy elbűvölő szépségű virág, vagy mestermű, egy művészi termék, mindig egy megfelelő elrejtőzött erőnek a jelenlétéről tanúskodik, amely néha lehet egyoldalú, de a maga nemében mégis tökéletes. Ezek a különféle tökéletességek nem azt jelentik, hogy többfajtájú tökéletesség volna a végtelenségben. Ellenkezőleg, a tökéletesség feltétele és szabálya az egész végtelenségben annyira egy és általános, hogy ez egyformán vonatkozik úgy a legtökéletesebb eszményre, mint a legjelentéktelenebb anyagra.

A tökéletességnek a mérőpalcája: nagyobbat teremteni önmagánál; előállítani valamit, amelyben benne van az alkotónak minden nagy tulajdonsága, kicsinyes, bántó diszsonáns tulajdonságok nélkül, anélkül azonban, hogy ezeknek a hiánya a hiány érzését okozná a nagy alkotásban. Mert csak akkor lehet valami teljes és tökéletes, hogyha saját ellentétét is magában foglalja; csakhogy nem sértő, széteső zavarban, hanem egységes összhangban.

De térjünk vissza most az anyagra. Mikor az anyag életre kelt, mint az erőtől már megváltott, éltetett, alakuló, ható valóság, akkor termelni, gyümölcsözni kezd és önmagánál mindig nagyobbat van hívatva termelni. Minthogy pedig az ember csak akkor produkálhatja az önmagánál nagyobbat, hogyha az isteni példát utánozván, saját természetével ellenkező feladatra vállalkozik és azt sikeresen be is végzi; úgy az anyag is öntudatlanul ezt cselekszi, mihelyt tökéletességre jut. Bontsuk ki ezt a tételt még világosabban a homályból!

Mi volt az anyag őse? és ennek mi volt az alaptermészete? Hideg, merev, ellentálló, élettelen keménység; képződmény! A tökéletesedésben eme tulajdonságoknak kell az anyag megfordított természetévé válniok; tökéletessé tehát akkor lesz, mikor meleggé, lággyá, alkalmazkodóvá, élő, érzékenységgé vált. Ez az egyszerű végkifejlődése az anyag evolúciójának. És az anyag dicséretére legyen mondva, nincs a végtelenségben olyan fejlődési folyamat, amely olyan összhangban és gyors tempóban haladna, mint az anyagé. Igaz, hogy ennek egyik természetes oka az öntudatnak, a szellemnek és az akarat szabadságnak a hiánya az anyagban. Ez a három magas isteni ajándék, amilyen fenségessé teszi a lélek fejlődését, ép

annyira meg is próbálja és *meg is nehezíti* azt az anyaggal való küzdelmeiben.

Az anyag fejlődését eme lelki kiváltságoknak a hiánya teszi könnyűvé, egyenletessé, gépszerűvé. Az anyagnál azt a benső zavart és meghasonlást, amelyet minden lélek érez tisztulásának küzdelmes folyamatában, teljesen kizárja a benső életérzés hiánya. Az anyag tehát nem érzi önmagában azt a két ellentétes törvényt, amelyet *Szent Pál az élet súlyának* tekint, mivelhogy *az anyagban csak egy törvény uralkodik: a testnek törvénye*, vagyis az anyagnak a vonalrendszere.

Ezért nem kell soha félni az anyagtól! Mikor mi lelkileg még a bűnben vergődünk, anyagunk már akkor tökéletes lehet és következetesen követi a lelket a bűnbe is. De ép olyan következetesen követné ugyanaz a test a megváltozott lelket *a megtisztulás és a lelki tökéletesség emelkedő útjában is!* A test azért sohasem lehet teher a lélek életében, hanem *csak engedelmes szolgálja; mert a test csak akkor jut a lélek fölé a fölénybe* és akkor lesz annak urává, *hogyha a lélek gyenge és nem elég erős ura a testnek.*

AZ ANYAGVILÁG, MINT TÉVELYRE VEZETŐ.

Mihelyt az anyagnak vezető szerepe jut az életben, azonnal tévútra vezet, mert az anyagnak nincs vezetőképessége. Vezetőszerephez azonban csak akkor juthat, *hogyha már tökéletességét elérte és így téveszti meg a tökéletlenségben sínylődő lelket.* — És mikor tökéletes az anyag? *Ha már minden tulajdonsága teljesen kifejlődve meg van benne.* Sőt a tökéletes anyag anyagszempontról nézve teljes hűséggel tükrözi vissza a végtelen eszményt is, mert örökké változó alakjában benne rejlik *az elpusztíthatatlan örökkévalóság is.*

Megérthető, hogy egy tökéletlen lélek igényeit miért tudja a tökéletes anyag olyan könnyen betölteni. A lélek szomjúhozza *a szépséget, a boldogságot és ezt az életre keltett tökéletes anyag könnyen és biztosan meg is tudja adni neki a formák szépségében és az érzéki örömeiben.* Sőt az a betöltöttség, amelynek két feltétele van: az egyik *a lélek tökéletlensége*, a másik *a test tökéletessége*, bizonyos alsófokú harmóniába ringatja a lelket is, amely egy magasabb fokú márnak az állapotához hasonlít. Míg a lélek az anyagtökéletesség gyönyöreiben

bódultan nyugszik, addig őt nem izgatják magasabb eszmék, nagyratörő vágyak és gondolatok! *Amikor pedig mégis megmozdulnak benne a lélek* tétlen szervei, mert hiszen a léleknek is van látó, halló és tevékenységi *képessége*, akkor a meggyengült akarat és *a megtévesztett lélek még sokáig nem tud a test érzékei fölé emelkedni*. Sőt, amikor az ébredező lélek követelni kezd és most is, *mint ahogy minden bukás után történni szokott*, számadásra hívja fel az ő szolgálait: *a testi szerveket*, akkor a tökéletes test még mindig kibúvókat keres. Mentegetődik és hivatkozik az ő különleges természetére, amelyet mindenki a saját törvényének érez és a lélek elfelejti, hogy *ez a testi törvény már a test bukásából származott és ezért az élet egyetlen feladata a lelki törvényeknek az érvényesülése*.

Mikor tehát az anyag vezetőszererepéről szólunk, ennek a jelenségnek az eredetét az „*ős-esetben*” látjuk először feltűnni, amikor az erő alázatos összehúzóásával *meg nem semmisítette az anyagot*, hanem neki önmagában tért engedvén, *megmentette és az élet számára tényezővé tette*. Míg azonban a színerőben ez az anyaghoz való alkalmazkodás még *önkéntes áldozat* volt és erőtömörülésre vezetett, addig *nálunk az anyagtűlsúly mindig a lélek leigázását jelenti*; a testi törvény uralmát, amely a lelket hatalmába veszi. Kimondtuk ebben egyúttal *a megszálltság alaptörvényét is*. Egy *alacsonyabb erő*, amely valamely bűn, vagy szenvedély alakjában hat ránk, *csak a lélek gyengesége folytán nyerhet tért bennünk*; a tér által pedig alkalmat a terjeszkedésre. A terjeszkedésnek öntudatlan, de törvényszerűen következetes célja pedig a léleknek, vagyis az erőnek alacsonyabb célokra való lekötése és felhasználása. *Ezt nevezzük a test által okozott lelki tunyaságnak és henyeségre, lustaságra való hajlamnak*.

Minden *alacsonyfokú médiamitás tehát az anyag tökéletlenségén (gyengeségén) alapszik*. Az erő, amely ilyen alacsonyfokú médiumot megszáll és vezet, mindenkor *kizárólag anyag-erő és sohasem érzés*. Az érzés közvetlenül még a *legtökéletesebb testtel sem kapcsolódik*, hacsak az a test is nem bír egy megfelelő tisztaságú, alázatosságú és szeretetben élő hasonló érzéssel. *Tökéletes médiumítások tehát csak megtisztult érzések kapcsolódásából kerekedhetnek*; a Szentkönyv szerint: — *Aki nek van, adatik; akinek nincs, még az is elvételik tőle, ami van!*

Minden anyagvezetés azonban téves, káros és sajnálatos. S mégis ennek az igájában nyögnek a legtöbbben. Felcserélük a magasabb erők vezetését alacsonyabb erők befogadásával,

mert mindenkit vezet valaki, vagy valami: egy tőle különböző erőhatás. *Olyan lélek, akit senki és semmi sem vezet, — az Istenen kívül, — nincs a végtelenségben! Bizony látható, vagy láthatatlan befolyásoltatás alatt állunk.* Mindnyájunkat vezet egy-egy érzés, gondolat, vagy cél, amely lehet anyagi, vagy eszményi; attól függ, milyen erőhatásokra reagál a lélek. Ha pedig ezt a vezető erőt akár magunkban, akár embertársaink életében már felismertük, úgy tisztába jöhetünk, hogy *anyagi, vagy eszményi vezetés alatt állunk-e?*

Igaz, hogy sokszor az anyagi vezetés eszményi jelszavak alá rejtőzik, csakhogy ez rögtön felismerhető *a külső cselekedetekben.* Hiába kendőzi magát az eszményiség mázával, hogyha zavaros anyagi eredményei vannak. *Az eszményi vezetésnek,* bármilyen egyszerűnek tűnjék is fel szemeinkben, mindig fenséges és elvitázhatatlanul megállapítható *lelki eredményei vannak.* Abban is felismerhető a különbség, hogy míg *az anyagi vezetés üres formákat* és csupán érzékekre ható dolgokat termel, amelyek sohasem gyümölcsözők, addig *az eszményi vezetés alatt álló lélek folyton gyümölcsözik és örökre hasznos valóságokat termel. A gyümölcsöt pedig mint termő fa, nem magának termeli, hanem másoknak a táplálására és megerősítésére.*

AZ ANYAG, MINT ISTEN LÁTSZATA.

Az anyag akkor lesz Isten látszatává, amikor az Isten benne tükröződik. Csakhogy ez a tükröződés nem az Isten szándékai szerint történik, hanem egyszerűen azért, *mivel az a lélek, aki az Istent az anyagban szemléli, tényleg az anyag alá süllyedt.* Istenérzése még nem tört meg benne egészen, mert hiszen még mindig szüksége van ürügyekre, címekre és, legalább *az Istennek a látszatára.* Ezért ösztönszerűen kéri ön-maga fölött mindezt; *de minthogy a lélek már az anyag alá van süllyedve, maga fölött is csak az anyagvonalát látja.* Sőt többet talál ennél! *Megtalálja a saját képére és hasonlatosságára megteremtett Istent! Egyszerűen megfordítja az igazságot: nem Ő hasonlít többé az Isten képére, hanem az Isten képét gyúrja át a saját hasonlatosságára!*

Az anyagban annyi isten van, ahány egyén őt abban keresi és feltalálja; annyi jellemű, olyan természetű és szene-

délyű „isten”, ahány és amilyen Istent kereső lélek él *az anyag alatt*. Minden bűnnek, minden romlottságnak, minden alacsony tulajdonságú léleknek *megvan a maga külön istensége. Ma is, csak úgy, mint régen! Csakhogy ma már nem emelnek neki látható oltárokot és nem rendelkeznek nagy papi segédletekkel külső szertartásokat*, de titkosan még ma is áldoznak az anyag istenségének és talán még erősebben és általánosabban, mint régen, mikor az áldozat csak külsőségekben merült ki.

Minden olyan tény és jelenség, amely mögött valamely anyag-eredetű, tehát *teremtett valóságnak a tisztelete* lappang, *anyag-istenítési jelenség*, amelyben megállást nem ismerve, bukik el a lélek a teljes öntudatlanságig és a test megromlásáig. Ha tehát valaki ételben, vagy italban, vagy más egyéb anyagi eredetű jelenségekben örömet, gyönyörűségét, sőt” gyakran „életcélját” találja, ezeknek szent *Pál szerint „a has lesz az istenükké”*, Mert az Isten a Minden és Ő mindenütt annyira van jelen, amennyire Őt magunk számára bizonyos dolgokban túlsúlyban látjuk érvényesülni és bennük feltalálni. Ha pedig csak pillanatokra szóló, vagy ható gyönyörűségekben keressük az istent, pillanatok elmúltával *a mi Istenünk is eltűnik és mi magunkra maradunk az élet salakjával*, amely bennünk alacsony életünk vonalában képződött.

Így van benne az isten az anyagban: annyira, amennyire belevisszük. Ezért az anyag soha, semmiféle körülmények között vissza nem tükrözhetné az Isten lényegét; *csak a látszatát!* mert *az anyag az erőnek a legdurvább része: erő-salak*, vagyis *erő-alj*. Már pedig az *alja a színnek* a legalacsonyabb vonala és még erőszakkal sem egyeztethetők össze.

Szükséges volt mindezeket elmondani, hogy tisztán lássuk az anyag természetes értékét és élethatárát. Ezekből láthatjuk, hogy mindaz az érték, amit gyarlóságunk tulajdonít neki, *csak üres káprázat és képzeletbeli érték. Az anyag csak akkor lesz értékes, amikor már atom vált és csak annyiban érték, amennyiben az anyagatom előnyös tulajdonságait többé vagy kevésbé bírja.* Itt éri el fejlődésének *legfelsőbb vonalát* és ezentúl csak akkor valóban tökéletes, ha képességeit többé már nem érzékelhető, hanem csupán *megérezhető* módon alkalmazza az életben.

Az érzés is csak akkor tökéletes, ha rejtett; az anyag is csak akkor, ha már képes eltűnni az érzékelés elől: ha atommá lett! De mindenesetre könnyűnek, finomnak, alkalmazkodónak és engedelmesnek kell lennie. Amikor pedig az anyag *akár egy*

*szép emberi testben, akár valamely más testben csupán érzé-
kekre ható, tehát térfoglaló valósággá válik, akkor önkén-
telenül is felhívja és igényli a maga számára azt a figyelmet és
hódolatot, amely kizárólag csak az Istent illeti meg. Áldozato-
kat követel és akar bitorolni a maga részére azzal az ürüggyel,
hogy Isten látszatává válik; sőt a gyengébb lelkeket megátan-
torítja, elnyomja és felettük gyakran isteni jogokat és hatal-
mat gyakorol.*

*Ez az állapot egyfelől az anyag romlásának a kezdete,
másfelől a lélek szenvedéseinek a kiinduló pontja, mert vala-
hányszor a test romlik, a vele kapcsolódó erő: a lélek is szen-
ved. Ezentúl az anyag már törvényszerűen bomlik és meg-
szűnván tökéletes valóság, vagyis életalap és feltétel lenni, a
lélek is természetesen és önmagától szabadul fel az anyag ha-
talma alól; viszont a megromlott anyag egy nagyon mély
anyagvonalba hull és ugyanekkor romlásával mutatja meg az
ámuló lélek számára az Istenhez vezető utat.*

AZ ANYAG, MINT ISTENHEZ VEZETŐ VALÓSÁG

*Hogyan vezet az anyag romlása az Istenhez? A rothadás-
nak van a lehangosabb szava és a legerősebben érzékelhető
hatóereje. Amint az anyag szépségei a gyenge léleknek megté-
vesztői, úgy az anyag rútsága és borzalma kiváltja a legelső
megrázó hatást. Szigorú intés ez, sőt utalás, amely a lelket a
helyes irányba terelheti. Ekkor világlik ki letagadhatatlanul,
hogy a rothadás nem az anyag természetéből folyik, hanem az
erőnek önkéntelen és öntudatlan indítása az anyagban. Hogy
volna képes a tehetetlen anyag a rohadásra, hogyha nem
volna benne egy öntudatlan erőműködés? És hogyan volna
képes lelki értelemben rothadásával hatni a lélekre, hogyha
csak nem működnek benne egy erő?*

*Az anyagnak természetes sorsa az atomokra való felbom-
lás, de erre a végkifejződésre nem a rohadáson keresztül kell
eljutni az anyagnak. Mert ha csak a rohadáson keresztül vál-
hatna a lélek testi burka anyagatomokká, úgy soha élő ember
agyában egy emberi értelmet és eszmekört meghaladó nagy
gondolat meg nem születhetnék. Miért? Mert a nagy eszmék
termőtalaja a tökéletes atomokká finomult agyszervezet,
amelybe gondolatcsírát, életerőt maga az Istenézés ültet.*

Soha élő testben, illet-e agyban ihletszerű, Istentől jövő beáradások és magasabb médiumi jelenségek nem jöhetnének létre tökéletes atomok nélkül, miután minden eszménynek atomanyag-szervezetre van szüksége, ha megnyilatkozni akar. *Az anyagnak tehát nem kellene szükségképpen elrothadnia, hogy rendeltetését, amely magasabb megnyilatkozások folyósításában áll, betölthesse; elérhetné ezt atomizálódása által is.* De ha mégis elrothad, akkor is *lelki feladatokat teljesít a borzalomnak a hatása útján. Ugyanazt a hatást idézi bennünk elő, mint amit az atommá finomult anyag olyan simán és kívánatosan végez el érzésünkben. Az is, ez is egy új élet sejtelmét ébreszti fel a lélekben és a hit alapjává válik a felrázott érzésekben.* Mindkét jelenség megérinti, sőt megrázza az eltompult lelkeket.

Nincsen olyan szó, vagy látható példa, amely nagyobb erővel hatna egy eldurvult lélekre, mint a *halál és annak látható következménye: a rothadás! Nincsen olyan anyagi szépség, amely képes volna úgy megkapni a lelket, mint egy kihűlt, merev holttest.* Nincs az az ajak, amely eredményesebben szólna, mint egy örökre lezáródott hideg ajak és nincs az az erős tekintet, amely határozottabb volna, mint egy elhomályosult és a halálban megtört tekintet! Minden haláleset, amelylyel össze vagyunk valamiképpen kapcsolva, kivon valamit a mi anyagi életerőnkől is. *Minden koporsóban, amelyre néha talán csak egy tekintetet vetünk, eltemetnek belőlünk is egy-egy könnyelmű érzést, vagy egy-egy felületes gondolatot. Amiket a csalódások, vagy az élet csapásai nem tudtak belőlünk kiirtani: a hetykeséget, a felfuvalkodottságot, a könnyelműsködést, azt a sírhalmok szaporodásai szép csöndesen kiszítálják a lélekből.* Egyszerre úgy érezzük, hogy már mindenünk, ami valaha a földi életünket széppé tette, künn van a temetőben, vagy talán csak künn volt, mert hiszen *már ott is elenyészett.*

A lelkünkől *minden temetéssel* kivisznek egy-egy darabot a temetőbe magukkal azok, akiket valaha a lelkünkben hordoztunk. Úgy érezzük, hogy lassanként kiüresedtünk Tehetetlenebbek és céltalanabbak leszünk a legkisebb gyermeknél. Ez alól az észrevétlen hatás alól ki nem vonhatja magát senki emberfia! Ezért mondjuk, hogy az érzékekre nézve ez a legfinomabb és legáltalánosabb hatóeszköz a megváltásban; a legcsendesebben, de egyúttal a legbiztosabban vezetik a lelket ki a világból. És az anyag, amely öntudatlanul áll szemben az

Istennel, most, amikor a romlás tetőpontjára jutott, a leghasznosabb lelki szolgálátokat végezi a tévelygő léleknek. *Szépségével az anyag sokszor megrontja a gyenge lelkeket; a rothadás rútságával pedig gyakran megdöbbsenti és visszafordítja. Neri szent Fülöpöt egy homlokára lehullott hervadó falevél tette szentté. Hány ember tért vissza a koporsó mellől egy tisztább és megújult lelki életre?! A síroknál mindig az Isten szól hozzánk!* Ezért mondja olyan szépen a zsoltáros próféta-király: — *Ha majd ma az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveiteket! Hodie si vocem eius andieritis, nolite obdurare corda vostra!* — *így fordítja az Isten jóra a legnagyobb rosszat is a legrövidebb idő alatt.*

De van még egy más út is, amelyen az anyag a lelket szintén az Istenhez vezet. Ez nem a rothadásnak, az anyagbomlásnak a szemlélete, hanem az atommá finomult anyagnak a magasabb megnyilatkozása; annak az anyagatomnak, amely nem romlás, hanem tisztulás útján jutott anyagtökéletességre.

Az atomnak ilyen jelenségeit nevezzük köznyelven *csodáknak*. Egy csodában mindig a tökéletességre jutott anyagnak a jelentkezését láthatjuk; *szóval a csoda az anyagnak feltétlen alkalmazkodása az erő indításához. Csoda csak egy engedelmes anyaggal történhetik.* Mihelyt pedig az anyag kiemelkedett az anyagvonalából, ezzel tökéletessé is vált, mert alázatos és engedelmeskedő lesz az erő hatásaival szemben. Viszont *a csodáknak ugyanolyan a hatása a szemlélőre, mint a fentebb említett anyagbomlásnak: mind a kettő Istenhez vezet. Mind a kettő megindítja az érzést.* Csakhogy sajnos, sem az előbbi, sem az utóbbi *nem tartja meg a lelket az Istenben, mert állandóan — csak a szeretet képes erre! De legalább pillanatokra mégis emelő erő.* Ha pedig a léleknek már volt egyszer része az emelkedésben és feljutott egy bizonyos magasságra, nem is fog többé teljesen elsüllyedni és a mélységben megfenekleni.

Ezért kell az élet minden jelenségét még akkor is győzelemnek tekinteni, amikor az halálnak látszik. A halál mögött van az élet, amely felé feltartóztathatatlanul megyünk és az anyag, amely földi életünkben olyan sokáig uralta a lelkünket, tulajdonképpen csak halála után válik először igazán szolgájává lelkünk magasabb céljainak. Csak akkor lesz hasznos élettársá, amikor benne mindaz a jó képesség, amivel rendelkezik, megnyilatkozik; mindaz pedig, ami benne rossz, eltűnik.

AZ ANYAGVILÁG, MINT ERKÖLCSI ÉLETALAP.

Mihelyt az anyag feltétlen engedelmessé válik, abban a pillanatban lesz erkölcsi életalappá. Ez az erkölcsi életalap azonban lehet jó, vagy rossz; aszerint, amint az illető tökéletességre jutott *anyag jó, vagy rossz erővezetése alá került.* Mert a tökéletes, vagyis atommá finomult anyagnak az engedelmeségen kívül más természete nincs, *mivelhogy az anyag tehetetlen és jövődő sorsa és haszna teljesen az erő hatalmában vani.*

Az erő pedig lehet *egyén, vagy áramlat,* amely úgyszólván birtokosa az anyagatomoknak, vagy legalább is feltétlen vezetője, aki egyben felelős is a reábízott anyagértékről. Ez annyit jelent, hogy *minden erkölcsi szolgálatra alkalmas anyag ki van osztva „bizonyos erőnek”,* aki annak érvényesüléseért és terméseért époly felelősek, mint az atya a reábízott gyermekeiért. Éppen ezért lehet a tökéletes anyag is nemcsak a jó, de a rossz erőnek is az eszközévé.

Ezeket az alkalmas eszközöket kell megkeresni és megtalálni *„annak”, akit Isten erre hívott, illetve képesített.* Ez a vezető erő aztán az átvett anyagból a saját eszméi és képességei arányában feltétlen sikerrel alkothat és teremthet, miután teljesen megfelelő anyaggal rendelkezik. Ilyen állapotban a lélek már *a tökéletesség fokán teremt,* miután feltétlenül engedelmes anyagból alkothat. Teremtés alatt pedig ne értsünk minden újabb tény, cselekmény, vagy okozatot, amely egy megelőző oknak *a saját hatóerejéből* állott elő.

Ha azonban az ilyen teremtőerőnek az intenciói *nem volnának istenileg tökéletesek és a teremtést nem egyenletes, hanem ellenállhatatlansági alapon* indítaná meg, akkor a legsajnálatosabb tények sorozatát fogja megteremteni a birtokába vett eszközöknek, vagyis a feltétlenül engedelmeskedő anyagnak a segítségével. Így pld. *az emberi agyszervezet, mint tökéletes anyagatomrendszer, nemcsak nemes és tiszta gondolatok teremtésére alkalmas, hanem az ellenkezőre is.* Mert ne feledjük, hogy *az ellenáramlat is erő és ezért a tökéletes anyagból ő is teremthet.* De miután romlott erő, tehát *csak torzképeket, üres formákat, bűnöket és hazugságokat, amelyek, mint ilyenek, a maguk nemeiben lehetnek azonban tökéletesek is.*

Az utóbbi esetek közé tartoznak a gyakran bámulatos sikerrel kieszelt és végrehajtott *gonosztettek.* Vagy azok a kisebb, vagy nagyobb jelentőségű tények, amelyeknek visszahatása

érthetetlen terheket ró. Az ilyen gonosz tervek, gondolatok és cselekedetek, sokszor szinte remekművek és bennük a rossznak minden alacsony tökéletességét megtalálhatjuk. Mindegyik egy-egy anyagi és *kizárólag önérdékeket* szolgáló öntudatos tervnek a teljes sikerű kivitele, amely mindig az anyagatomok tökéletességének anyagi célra való kihasználásából ered.

De bárminő célra használjuk is fel a tökéletes anyagot; mindenkor *egy új erkölcsi életnek* az alapvetését jelenti; még az esetben is, ha erkölcstelen tervek, vagy gondolatok termelésére szolgál. Az erkölcstelenség ugyanis csak fokozata az erkölcsi világrendnek, ép úgy, mint ahogy a hideg is csak fokozata a hőnek. *Az erkölcsi élet ugyanis azt jelenti, hogy a mi látható és érzékelhető anyagi életünkön kívül van egy láthatatlan és érzékelhetetlen élet is, amely mindenkor az anyag fölött áll.* Hogy csakugyan létezik ilyen erkölcsi világrend is, annak a megismerésére nemcsak az erkölcs vezet rá bennünket, hanem még inkább az erkölcsnek a tagadása: az *erkölcstelenség*. *Ha sohasem láthattunk volna homályt, vagy sötétséget, fogalmunk sem lehetne a fényről. Ha nem ismerhetnénk meg a rosszat, mint a jónak az ellentétét, akkor a jóról se lehetnének tiszta és világos ismereteink.* Egészen helyes az a középkori axióma: — *Contraria juxta se posita, magis se ..relu-; cescunt!* *Az egymással szembehelyezett ellentétek egymást még inkább megvilágosítják.*

Ezért kell a megérett lelkeknek keresztülmenni *az élet minden fokozatán*, mert hiszen ezekben érnek meg *IPer ardua ad astra!* *A mélységeken át fel a csillagokig!* A bukásoknak minden lehető vonalán keresztül. *Az erkölcsi élet kialakulását tehát mindig megelőzi egy erkölcs-nélküli élet amelyet a lelki élet legalsóbb fokozatának kell tekintenünk.*

Erkölcössé és erkölcsteleenné csak az engedelmes anyaggal bíró és rendelkező lélek tehet bennünket. Mert a test az egyénnek a kiegészítő része. Ami földi életünknek nélkülözhetetlen második alakja. Ezért kell-minden léleknek legelőször is önmagával, vagyis a vele teljesen összekapcsolt második valóságával (testével) teljes összhangba jutnia. A lélek csak a test engedelmissége által támogatva érhet el valóságos erkölcsi eredményeket, valamint a test is csak a lélek erejére támaszkodva képes értékes működésre. A valóságos eredményben mindig erő van és ez mindig erkölcsi. Még akkor is, ha alakjában, vagy lényegében az az erő tökéletlen, azaz rossz. Értsük meg jól: *a rossz mindig csak egy egyoldalú lelki tökéletlenség,*

amelyből küzdelmek és szenvedések árán föltétlenül ki fog fejlődni valaha a tökéletesség. Ezért van szüksége a léleknek a teljes visszatisztulásáig a folytonos újraszületéseknek a sorozatára.

A rossznak is van erkölcsi alapja, miután oka erkölcsi és az öntudatos küzdelem létrehozására szolgál. *Így válik az engedelmes anyag jó, vagy rossz erkölcsi életalappá.* Azért mondtuk, hogy reá lesz felépítve *az új élet*, amely fokozott mértékben lesz még küzdelemteljesebb, de céljai — habár még mindig nem is teljesen világosak, — már mindenesetre *anyag fölött* valók. Ha az összhangzó egyetemes élet küzdelmei néha úgy tűnnek is fel, hogy anyagi célokért folynak, ez mindig csak téves és felületes megfigyelés. *A cél az anyag fölött a küzdelem maga. Az ok pedig a kifejlett erő*, amely feladatát a már tökéletessé vált anyaggal szemben kimerítette és most újból buzogván, magasabbra emeli egy fokkal az általános élet színvonalát és tartalmát. *Így akar az Úr a már meghódított anyag fölött új életet teremteni, amelyben az erő és a szellem már maga lesz az Úr! Hogy Ő legyen majd végre egyedül mindenben minden.*

Vele szemben mindaddig küzd az ellenáramlat, míg a teljes visszatisztulásig csak egyetlen tökéletlen lélek lesz, amelyben *a rossznak gondolati lehetősége élő rosszá alakulhat ki.* Ezért *a rossz csak egy üres alak*, amely az erkölcsi élet lényegének az ellensarkpontja. *Csupán arra való, hogy a lélek akaratereje mindig két cselekvési eshetőség között választhasson és így öntudatra és szabadságra ébredhessen.* *Így alakul ki egy erkölcsi világrend, amely hatalmas szárnycsapásokkal kezdi emelni az életet fölfelé az eszmék régióiba, ahol már az anyag is önmaga fölé emeltetik. Kiszabadul a durva anyagvonalból. Vajúdásainak vége! Egy új élet számára születik, ahol már, mint a lelki tökéletességnek tisztító eszköze tűnik fel a megérzésünk előtt. Ez lesz majd az anyagnak a legtökéletesebb állapota, amely a már különvált atomoknak önélete lesz. Valóságos anyagszétoszlás,* amelyről a következő fejezetben fogunk beszélni.

Ez a magaslat az, ahol az anyag úgyszólván felmagasztosul és hovatovább valóságos erőalakká válik. Ilyenmő megtisztultság nem azt jelenti, hogy tartalom-nélkülivé lesz, hanem azt, hogy könnyűségénél fogva fenntartatik a magasabb vonalban is, ahol képződik minden tartalom. *Ez az állapot az anyagra nézve az úgynevezett paradicsomi helyzetnek a visszaállítása,*

amelyben az anyag bár túlérzékenységénél fogva *minden finomságot megérez és átérez, de viszont a magasság erővonalában lévén, nem érezhet át semminemű durvaságot. Erre a magaslatra pedig gyakran eljut a test, mintegy megelőzve a lelket. Ez az oka, hogy dacára a lélek teljes tökéletlenségének, nagyon gyakran angyali szépségű külsőben testesül meg, hogy egy megfejthetetlen problémájává legyen a látható életnek: angyali külsőben és tökéletes testben gonosz és alacsony lélek!*

AZ ANYAG, MINT A LELKI TÖKÉLETESÉG ESZKÖZE.

Istenben úgy az anyag, valamint minden létező valóság a lelki tökéletesedés eszköze, mert minden tény és valóság hasznossá és értékessé alakul át az Istenben. Istenen kívül azonban az anyag mindaddig, amíg tökéletességét el nem éri, csak anyagi célokra veszi igénybe az erő tevékenységét. Még pedig öncéljára, vagyis anyag-tökéletesedésének a szolgálatára. Ezért az anyag először Önmagát tökéletesítheti és csak azután használható fel lelki célokra.

A képződmény teremtése idején az erő a teremtésben merült ki, amennyiben testi erejében rnegoszolott és gyengült. A teremtés művét tehát nem lehet az erőre nézve tökéletesítőleg visszaható ténynek tartani. Ezért az erőre nézve az anyag nem jelent sem erkölcsi, sem anyagi hasznót. A teremtés léte adott ugyan az anyagnak, de ugyanakkor az erőből egy élettelen holt képződmény vált ki a hideg rezzenetekben. A halálnak ez az ősalakja, az ellenérték, amelyet az anyag létre jövele vont ki az erőből. Az erőre nézve ez az anyagműködés csakugyan nem nevezhető lelki szolgálatnak, mert épen a halál az, ami az életet tökéletlenné teszi.

Az erő mindenhatóságát semmi sem igazolhatja jobban, mint hogy a holt képződmény által létrehozott helyzetet az élet további folyamában át tudta alakítani a lélekre nézve hasznos tényékké. Most már csak az a kérdés, hogy miután az élet hovatovább átalakul lelkivé, hogyan illeszkedhetik majd bele az anyag ebbe az új életbe? Hogyan lesz képes az anyag eszményi céloknak a szolgálatára, mikor az anyag tökéletesége épen abban áll, hogy anyag jellegével anyagias célokat szolgáljon?

Már előbb kifejtettük, hogy *mihelyt az anyag tökéletessé*

lesz. rögtön engedelmessé is válik. Minthogy azonban a tökéletes anyag nemcsak a jó erőknek engedelmeskedik, hanem a rosszaknak is, vagyis *minden erőhatás iránt fogékony, ennélfogva a tökéletes anyagot az engedelmisségben nem lelki tulajdonságok vezetik. Az anyag még engedelmissége által se szolgálhat tiszta lelki érdekeket.* Még mindig csak a küzdelmet fokozza, miután az életbe egy új elemet, egy új hatalmas fegyvert visz bele az anyag-engedelmisségben. Csakhogy ez még mindig nem egyenes szolgálata a lélek tökéletesedésének.

Igaz, hogy ha meggondoljuk, óriási az a távolság, ami a mai anyagot ősképződményi állapotától elválasztja. *„Kezdetben” a holt képződmény az erővel még kapcsolódni sem tudott.* az életnek a csírája volt; később pedig az erőnek a próbájává lett, a küzdelem okává és kihívó tényezőjévé, amely az erőt önkifejlődésre kényszerítette. *Fejlődésének további folyamán atomokká tökéletesedett; de ez még mindig nem a vég, amely az anyagéletnek a befejezése és a koronája. A végső jelenség az lesz, hogy a megfinomult anyag fel fog támadni önmagában; megszűnik az atom atomtestvéreivel kapcsolatban élni és ezentúl már lehetetlenség lesz őt testképződésre felhasználni, miután a megtisztult atomban nincs se súly, se szilárdság többé.* Ennélfogva még csak *lelkitest (asztrál) sem válhatik belőle többé.* Mi lesz tehát az anyagból? *Erőtestté válik, amely könnyebb és erősebb, kisebb és hatalmasabb mindennél. Ebben a minőségében válik az anyag a lélekre nézve áldásossá.* Ekkor lehet csak a lelki tökéletesedés igazi eszközévé, mert *teljesen a lélek szolgálatára áll.*

Az erőtest, amely olyan anyagatomból keletkezik, amely atomtestvéreivel már nincs többé összekötve, önmagában tekintve egy olyan megtisztult valóság, amely az új ígéret földjének az anyagát fogja majd képezni. Ezt a megígért földet nevezi a Szentkönyv a szépség új hazájának: *Új Jeruzsálemnek,* amelynek csak *előképe* volt a bibliának a *Kánaánja,* ahova az Isten Izrael népét a rabszolgaságból és a nyomor földjéről *a szabadság és a bőség hazájába vezette. A teljesen megtisztult valóságos anyagatom majd egykor szépséggé fog kialakulni; tökéletes anyagszépséggé, mert ez az anyag végcélja és rendeltetése!*

A MEGVÁLTOTT ANYAG ATOMMÁ VÁLÁSA.

Hogy a valóságos anyagatom, amely már az erőtest anyaga, minő szolgálatokat fog végezni a lélek javára, erről nekünk ma még fogalmunk sincs. Minden erőhatásnak a teste, a burkolata, a külső alakja ilyen anyag atomokból képződik és az erőhatásokat reánk nézve ezek közvetítik. Anyag nélkül érzékelhető módon nem is tudnánk máskülönben az erővel kapcsolódni.

A tekintet sugara ezekből az anyagatom parányokból van megalkotva. Minden érzelmi és értelmi kisugarazás; minden fény, sőt maga a testi világosság is ilyen anyag parányoknak a tüneménye. Az emberi lélek érzelmeinek és értelmének a kisugarazása tehát anyagutakon keresztül nyilatkozik meg; mégpedig ugyanazokon az utakon, amelyekeken keresztül jut hozzánk az érzéki világosságból a fény, szóval az érzékeken keresztül. Az érzéki világosságról eddig csak annyit tudtunk, hogy rezgési tünemény, amely egy ismeretlen, de végtelenül finom anyagnak (éternek) a vibrálása. Ezt a feltételezett anyagot, amelyről még ma is sok vita folyik, nevezték el éternek. Milyen közel tapogatott a tudományos kutatás az igazsághoz! Valóban a világosság erőmozgás, amelyet velünk érzékelésünk útján az ilyen feltétlenül engedelmes anyagparányok közvetítenek; szóval az anyagparányok rezgése, amelyeket már egy nekünk érzékelhetetlen erőmozgás indít. Minden kisugarazás és fénytünemény az erő mozgásának és az anyagparány mozgattatásának a jelensége. Ennek köszönheti létezését minden fény, minden gyengéd szín, minden gyengéd hang, minden gyengéd illat és minden természeti tünemény, amely akár a legdurvább, akár a legfinomabb anyagban nyilatkozik is meg. A tökéletes és valóságos anyagatom pedig már leírhatatlan és visszaadhatatlan finomságok közvetítésére alkalmas.

Mindezek a tünemények akkor jönnek létre, amikor az erő mozgása ilyen teljesen megfinomult anyag parányokba ütközik. Minden ilyen ütközésnek elképzelhetetlenül finom és "gyengéd hangja van. Mert a hang is csak rezgési tünemény, csak az a baj, hogy hallóérzékünk durvasága folytán az úgynevezett éterrezgés hangjait már nem tudjuk fölfogni. S habár a mikrofon hallási körünket már kiterjesztette, de az anyagatom hangjainak, amit joggal nevezhetünk a szférák zenéjének, a felfogására még mindig nem alkalmas. Ki tudja, rövid időn belül, az emberi találmányok nem fognak-e bennünket

egy ilyen finom közvetítő szerszámmal megajándékozni? A lelki gyönyörűségeknek legcsodálatosabb alakja fog ezzel az emberiség szolgálatába lépni.

Kétségtelen azonban, hogy *ahol rezgés van, ott hangnak is kell lenni és valószínűleg innen ered az a jámbor vallásos hagyomány, hogy az Isten szent színének káprázatos lelki fényessége előtt állandóan és szüntelenül az angyalok seregei énekelnek, citeráznak és hárfáznak.* Amikor az erő önálló anyagatom-parányok között mozog, velük szüntelenül ütközik. Ez a hang az, amely végső fokon fényre finomul. Ezért nincs kizárva, hogy *valaha a fényt hallani is fogjuk, a hangot pedig látni fogjuk.* Az erőmozgás ütközése az anyagatomokra a legtökéletesebb zene, a világegyetem összhangjának a testi megér zékítése.

Így származik az erőrezgés ütközéseiből a legtökéletesebb világosság is, amelynek a testi világosság már csak a legdurvább alakja. Mert van lelki világosság is, amit már csak belső megérzéssel, lelki szerveinkkel tudunk felfogni. De hogy a fényben csakugyan vannak anyagminőségek, azt az *Einstein-elmélet* is fényesen igazolta, mikor kimutatta, hogy *a fény is a vonzás törvénye alá esik, tehát lenni kell benne anyagminőségeknek.*

Elmondhatjuk ezekután, hogy *minden, ami szép, anyagatomból van megalkotva. Minden látható és érzékelhető szép-Ven az elrejtett szép és az elemezhetetlen összhang anyagatom-parányokból áll,* amelyek már elérték öntökéletességüket. Láthatjuk tehát, hogy *milyen elragadó a tökéletesség még akkor is, ha mögötte nem a legfensőbb valóság, az Isten, hanem csak egü-kifejezhetetlenül megtisztult anyag par any all!*

*¹ *riá mindent közelről, vagyis Istenben szemlélnék, megtalálunk benne mindent a maga tökéletes és eredeti alakjában.* Most pedig, mikor megismertük az anyagparányok sorsát, állapotát, célját, és rendeltetését, önként kivilágosodik előttünk az is, hogy az anyagnak minő irányú szerepe és szolgálata van a lélek tökéletesedésére. *Ki fogja ezentúl kérdezni, miért dalol a madár? miért mosolyog a kék ég? és miért simogat bennünket a gyengéd szeretetnek a szempillantása? Azért, mert szeret! Más választ senki sem adhat, csak a sejtelem fűzheti tovább ezt az elmélkedést, ha megéreztetni tudja velünk azt a névtelen, jóságos érzést, amely a lelket indítja, serkenti es folyton ösztökéli, hogy teremtsen, alkosson minél tökéletesebbet, minél finomabbat, minél szebbet és szeretetre minél méltóbbat!*

A MEGVÁLTOTT ANYAG ELTŰNÉSE.

Hova tűnik a megváltott anyag? Hova lesz, mintán már feloszlott fényben, színben, zenében és illatban? Mivé válik? Ugyan mivé lehetne mássá, mint örömmé, tiszta gyönyörűséggé, vagyis szépséggé?! Ez a szépség a maga részéről független minden lelki vonatkozástól, mert tiszta anyagszépség, amely azonban ha valóban tökéletes, az Istennek látható remekműve.

Ki hitte volna, hogy *a szépség*, amely az anyagi életnek legnagyobb dicsősége, teljesen anyagból való valóság? Pedig így van. *Így válik tehát eszménnyé az anyag*, mihelyt önálló parányokra bomlott. *Mint parány tisztul és fejlődik*; mikor pedig már önállóvá és tökéletessé vált és fejlődött, akkor *újra tömörül és szépséggé, összhanggá lesz*. Ugyanaz történik vele, mint az erőatomokkal, vagyis *a lelkeknek a tisztulásával A lelkek is* mint erőrezenetek, ép úgy kiszakadtak a végtelen erőmozgásból, mint az anyagrezenetek; önállókká, szabadokká lettek. Csakhogy míg az *anyagrezenetek* holt és hideg hangok voltak, addig az erőrezenetek élő és meleg hangok (isteni leheletek) voltak.

A hideg hangok kiszakadásuk után rögtön *keményedni, durvulni kezdettek* és képződménnyé tömörültek. Ezt nevezük *bukási folyamatnak*. Eme süllyedésből emeli ki a világot a folytonos tisztulás; másszóval a *megváltás (evolúció)*.. *Ugyanez történik a lélekkel is*: kiszakad az élőkörből, *egyéniséggé lesz*, közeledik az anyaghoz, testbe öltözik, *durvul és keményedik*. Ezen állapotból tisztul és tökéletesedik vissza az erő felé. Mikor pedig egy lélek tökélyre jut, *ép úgy mint a megtisztult anyag-atom, kiszakad az anyag-életkörből. önállóvá, szabaddá lesz* minden anyagtól; szóval tökéletessé. *A léleknek a visszatisztulási útja tehát ugyanaz, ami az anyag-atomé, sőt még a befejezésük is ugyanaz*. A tökéletessé vált lélek leteszi egyéni szabadságát és *beleolvad az isteni akaratba, hogy azt szolgálja minden alázatosságával és engedelmisségével*. Ugyanezt látjuk a megtisztult anyag-atomnál is. Tökélyét elérve, kiemelkedik az anyagtörvényből, *önállóvá és szabaddá lesz*. Mikor pedig e fokot elérte, *feladja az önállóságát és szépséggé tömörül, hogy minden magasabb erőhatásnak alázatosan engedelmeskedjék*.

De térjünk vissza a kérdésünkre. A lényeg a felvetett kérdésekben az, hogy *vájjon valóban eltűnt-e az az anyag,*

amely önállóvá tisztulván, reánk a tökéletes szépnek a benyomását tette? Mi lett belőle, miután érzékeinket meglepő erővel és hatalommal lekötötte, érzéseinket pedig ugyanekkor felemelte és felszabadította? Hát vájjon a megtisztult anyagatom olyan hatalommá lehet, amely még a lélek képességeire is kiterjedhet?

Mihelyt meggyőződünk az anyag eltűnéséről, letehetjük az anyag történetét rajzolgató író tollunkat, miután itt már olyan pontra jutottunk, ahonnan már alig van visszatérési Isten lábainál vagyunk már mi is! Csak egy kissé kell még emelkednünk és el kell tűnnünk az Istenben, ahol már szavak és leírások helyett szüntelenül hatalmas, örök tények beszélnek az Ő végtelenségéről!

Kérdés tehát, talált-e valaki valamely szépben, amely őt valóban elragadta, olyan anyagot, amelyre hivatkozhatnék,, amelyről nyugodtan azt mondhatná, ez az anyaghatás az, amely uralkodik rajta. Bizony nem talált. Mihelyt egy szépben részleteket látunk, az már nem tökéletes szépség. Ami az embert az igazi szépségben megragadja, az mindig egy bevégzett egésznek a kisugárzása, az elemezhetetlen összhatás. E ponton dől el, van-e az anyagban olyan elragadó hatalmi erő elrejtve, amelynek hatóereje még a lélekre is kiterjed? Mert ha van, akkor a szépség a lelki tökéletesedésnek is eszköze lehet.

Őszintén kijelentjük, hogy arra a kérdésre, hogy vájjon mi lesz majd az anyagtisztulásnak a vége a végtelenségben, kielégítő választ nem adhatunk, minthogy az örökkévalóság titkait az Atya fenntartotta Önmagának. De viszont a magunk részéről nem is törekszünk másra, mint olyan ismereteknek a megvilágítására, amelyek a föld viszonyaira, igényeire és képességeire vonatkoznak. Megújított őszinteséggel jelentjük ki, hogy még nem tudunk rá példát, hogy anyag-tökéletességgel, vagyis az érzékelhető széppel bárki győzedelmeskedhetett volna a lelki tökéletlenségek fölött! A szépnek mindig csak ideiglenes, átmeneti, tisztító hatása van a lélekre és akkor se általános, hanem mindig csak egyéni. Ezért a művészet tisztító ereje nem versenyezhet a hittel és tömegekre kiható győzelme, mint amilyen a hitnek van, a művészetnek nincsen! Ezért joggal mondhatjuk, hogy a mai napig a földön még mindig eldöntetlen kérdés, hogy a szépséggé vált erő-atomnak milyen hatása van a lelki tökéletességre?

Hiszem, hogy a közel jövő nagy lépésekkel viszi előbbre e kérdés tisztázását is. A második ezer év vége az Úr Országá-

nak dicsőséges előkészítője. Krisztus fog ítélni lélekben és igazságban és ez lesz az Ő második eljövetele. Két táborra fog osztani a világ: hívőkre és hitetlenekre, jókra és gonoszokra! A közel jövő nem a nagy tömeg és az alacsonyabb lelkek számára fog hozni lelki megpróbáltatásokat, hanem a legemelkedettebbek számára. Most fogja Krisztus kiválasztani az Ő választottjait a megérettékből a földön, hogy minél számosabbakban élhessen ismét a földön az Úr. Ez lesz az ő várva várt második és dicsőséges eljövetele: újra feltámad az Úr a megtisztultak szívében!

Hogy ezen új erkölcsi átalakulásban nagy szerepet fog játszani *a szépség is*, az kétségtelen, mert van megindító és tisztító ereje. *De minden egyes lélek csak önmaga lehet illetékes arra, hogy becsületes választ adjon, vájjon a szépség milyen mértékben képes az ő lelki tökéletességét előmozdítani?*

A kicsinyektől íme ezt kérdezzük: — Elragadja-e őket a szépség annyira, hogy a benne megnyilatkozó könnyűségért és finomságért hajlandók-e elcserélni anyagi javaikat? A nagobbaktól pedig azt kérdezzük: — elragadja-e őket a láthatatlan és megsejtett titokzatos és be nem bizonyítható eszmény annyira, hogy nemcsak áldozatokat hajlandók érte hozni, hanem hajlandók-e érte feláldozni egy egész végtelen hosszú élet küzdelmei között megalkotott szépet? —

A választ e kérdésre az egyéneknek és az emberiségnek legközelebbi története fogja megadni.

AZ ANYAG ÉRZÉSSÉ VÁLÁSA.

Kövessük most az anyagot, miután a szépségben és annak hatásaiban a földön a nyomát elvesztettük, mivelhogy végeredményét gyümölcsözni már nem látjuk sehol. *Joggal mondhatjuk, hogy az anyag a szépségben valóban eltűnik.*

A nyomtalan eltűnés azonban beleütközik az élet folytonosságáról nyert fogalmainkba. De mivel magát a gyönyörűséget, amely a szépség hatása nyomán kél bennünk, *végcélnak nem tekinthetjük, kérdés, szabad-e és hasznos-e a szépségnek oltárt emelni? érette áldozatokat hozni? és neki életet és erőt szentelni?* Hiszen már eddig is bebizonyosodott, hogy a szépséggel az emberiséget csakis az összhang idején, nyugodt és ideális körülmények állapotában lehet táplálni és ve-

zetni. Azt is tapasztalhattuk, hogy a szépség okozta gyönyörűség felüldíti ugyan a lelket, de nem telíti erővel, mert a lélek utána is az marad, ami volt: vagy gyenge, vagy erős. Ezért a szépség nem hat a lélek mélyéig. Vagy a lélek mélysége fekszik nagyon mélyen, vagy a szépség gyenge hatóerő. Szóval a szépségnek és a léleknek egymáshoz való viszonyában nem látjuk megnyilatkozni a végtelenség életét, amely mindig egy benső, termékeny élet.

Lelki szempontból tehát a szépséget szinte útvesztőnek kell tartanunk, mivelhogy a lelket, ha egy-egy pillanatra képes is betölteni, de teljesen ki nem elégítheti és meg nem erősítheti. Az átmeneti betöltöttség kielégítheti a lelket a földi életnek bizonyos szakaszában, amikor tőle a magasabb célok és feladatok messze állanak, tehát erőtevékenysége még kifejlődve nincs; de a nehéz napok megpróbáltatásaiban, az igazi terhes időkben, vagy épen a halál percében, mikor az át élvezett szépségek és gyönyörűségek csak mini átélt emlékek élnek már bennünk, bizony a szépség ki nem elégíthet senkit. Nehéz és válságos pillanatokban felemelő és vigasztaló reménység kelt a léleknek, nem pedig felüldítő gyönyörűség; a jövődők hite kell és nem a múltak elfakult árnyéka! Mert amíg az első a lelket felüldítő friss virág, addig a második csak lepréselt, elhervadt emlék. Találóan mondja erre Dante: — Nessun maggior dolore, che ricordarsi dal tempo felice nella miseria! Nincs nagyobb szenvedés, mint visszaemlékezni a boldog időkre a nyomorban.

Ha tehát az eltűnt anyagparányok igazi irányát nyomozzuk, keressük azt az emberi lélek természetes igényeiben. Meg kell találnunk, mert a megtisztult anyagparánynak még a szépségben sem szabad úgy eltűnnie, hogy bennünk az ő megsemmisülésének az érzését keltse fel. Vizsgáljuk tehát, milyen a léleknek az igénye és természete?

A léleknek igénye mindenben végtelen. Bármivel érintkezék és kapcsolódják is, a végtelenség jellegét mindig magában hordja. Semmiképen sem bírja huzamosan nélkülözni. Egyedül a végtelen képes a sóvárgó lelket kielégíteni és betölteni. Helyesen érezte meg ezt szent Ágoston is: — Nyugtalan az én szívem mindaddig, míg Benned meg nem nyugszik, Uram! A testben élő léleknek összes szenvedése onnan ered, hogy öntudatlanul érzi, hogy véges anyagviszonyok közé van beékelve. Szárnyaszegett madár, amely folyton vergődik a szűk kalitkájában és véresre töri magát a rácsain. A végtelenségre

teremtett léleknek legnagyobb szenvedése az ő szűk testi bőrtőne. Viszont a végtelenség az ő örök igénye és egyetlen nélkülözése; már pedig a lélek számára a nélkülözés az igazi nyomor, mert csak a betöltöttség elégítheti ki.

Minthogy minden a lélekért van, mindennek végtelenség is kell lennie, hogy Őt valóban betölthesse és egy örök kapcsolódásban vele az eszményi egységet megalkothassa. Értsük ez alatt azt, hogy az eszményi egység elve szerint *valaha mindennek egybe kell válnia*, egymást kell betöltenie és kielégítenie, mert csak ez teheti erőssé, tartalmassá és egységessé a vég-megtisztulást. *Az egész élet berendezése ezen az alapelven nyugszik.* Ennélfogva minden valóság végcélját és fejlődési irányát ezen az alapon kell követnünk és keresnünk. *Ha tehát az anyagatom eltűnt is az érzékeink elől, meg kell valamely alakban találnunk valahol, mert a semmi meg nem semmisülhet. És meg is fogjuk találni egy megváltozott alakban, amelyben azonban benne rejlik már az anyagnak minden lényeges tulajdonsága: az összes anyagsajátságok. Csakhogy már nem érzékelhető, hanem csupán érezhető alakban.*

Mi lehet ez az új alak? Tiszta *anyag-ézés!* Másszóval *az anyag mint ézés fog örökké fennmaradni a végtelenségben.* Fennmarad minden visszaható tulajdonságában: a súlynak, a sötétségnek, a lekötöttségnek, a mozdulatlanságnak, a merevségnek az érzéseiben. Jól jegyezzük meg: az anyag *soha erő-ézésé* nem tisztulhat, de mint megtisztult *anyag-ézés* kapcsolódhatok az erő-ézéssel.

Ezek az érzések, amelyek benne vannak minden megérzésben, bizonyára nem a lélek termékei, mert a lélek csak akkor igazi lélek, ha mindezen tulajdonságokkal homlokegyenesen ellenkező természetű. *Minél inkább lélek*, azaz önmagára minél hasonlóbb, minél romlatlanabb, tisztultabb és tökéletesebb: *annál inkább könnyű, meleg, finom, fényes és gyengéd.* Ugyanakkor tehát, mikor az anyagtól a lélek természetes úton megszabadult, mivel az anyag atommá válván, eltűnik az érzékelésünk elől, — ugyanakkor *mindazok az anyaghatások, amelyeket valaha földi testben átéltünk, mint érzések tovább élnek bennünk, tehát fennmaradnak.* Természetes dolog ez, mert *a lélek minden tapasztalati ismereteit, amiket valaha nehéz küzdelmek árán szerzett meg, önmagában érzések alakjában raktározza el.* Ha egy gyermek a kezeit már egyszer megégette, ez az ézés benne mint tapasztalati tudás örökké élni fog a megérzésében.

Egy megtisztult lélek tehát keresztül ment már az anyag-érzéseknek az egész skáláján. Megismerte a legkínosabb és a leggyönyörteljesebb fajtáit. Megjárta már a mélységeket mielőtt feljuthatott volna a magasságokba. Szenvedéseit földi testben rendszeren az okozta, hogy erőszakosan akart anyagéletéből kibontakozni és tőle elszakadni, mert a lélek folyton a bilincseit tördeli, mihelyt öntudatra jut. Addig azonban megkevesli az anyagéletet, amely a belemerült lelket eldurvítja és elaljasítja. Az anyag ugyanis az a mitológiai Circe, aki a benne elmerült lelkeket fokozatosan disznókká változtatja át.

A szabad lélek pedig a leigázott testi ösztönökkel szemben eszményi célokra törekszik. Ezért csak az emelkedő, érző lélek szenvedhet, mert a szenvedés a lelki[tisztulásnak a legbiztosabb eszköze. A fájdalom talán a legnagyobb szentség, amivel az isteni Jóság a lelkeket lágyíthatja és puhíthatja, mint a művész, keze a lággyányomkodott viaszt, hogy kigyúrhasson belőle egy eszményi alakot. A viaszt is át kell azonban először melegíteni, hogy idomítható legyen. Ugyanezt a szolgálatot teszi a lelkekre nézve a szenvedéseknek kisebb, vagy nagyobb lágyító tüze. Ezért sohase féljünk a fájdalomtól! Isteni gyógyszer az; bölcs belátással alkalmazott műtét! és sohasem véletlen! A fájdalom tüze mögött ott áll a láthatatlan művész, akinek a keze biztosan vág, mert belát a kiirtandó fekély gyökeréig és jól tudja, kinek minő hőfokra van szüksége.

Isten csak a tisztuló lelkekre mér lelki szenvedést. Az anyagban elmerült lélek még nem ismeri az érzéseknek emésztő erejét, az Isten után való sóvárgást, a lelki szárazságot és erőtlenségeket. Mindezeket nem ismeri. Élete egy alacsonyabb fokú összhangban folyik, míg ellenben a tisztulóé küzdelmekkel és szenvedésekkel teljes. Hányszor törtük már rajta mi is fejünket, vájjon mi az oka eme szenvedéseinknek? Hányszor tettük már fel magunknak is a kérdést, pillanatnyi keserűségünkben, vagy álmatlan hosszú éjszakáink gyötrelmeiben, vájjon miért kell ezt épen nekem átszenvednem!

Bizony látható anyagi oka eme szenvedéseknek nincs, mert amikor a lélek tisztulása megkezdődött, ugyanakkor anyagától lényegileg el is szakadt. Sőt anyaga már ekkor önmagában is atomokká vált, mert csak így hatolhatott rajta keresztül a legelső tisztító kegyelmi sugár. De bár a lelkeket a kegyelmi sugár át meg átjárja, sohase tisztít kényszerítő erővel. A lélek szabad, elhatárolását soha semmi meg nem bénítja; ezért képes a lélek a legmagasabb pontról ismét a legmélyebbre bukni. Egészen

tőle függ, hogy a kegyelem dacára, amely őt felemelte újra meg újra a tökéletlenség állapotába süllyedjen. Egészen bizonyos, hogy még az anyag is valamikor el fogja érni a tökéletességnek legfelsőbb fokát, mikor már visszahatásával sohasem fog többé a lélekben bántó és káros, hanem csak hasznos és jó érzéseket okozni.

Így van! *Miénk az anyag*. Ezért a mi testünk a nagy világgal szemben egy igazi kis világ. Makrokosmos és mikrokosmos! Ez a mi kis világunk, amelyben együtt kell megtisztulni minden képességünknek, legyen az akár lelki, akár testi. Ami anyagburkunk, *vagyis testünk teljesen ránk van bízva egy egész végtelenségen keresztül*,, Ha a halálban feloszlik és lerothad is rólunk, csak az anyag bomlik fel benne, *hogy mint atom új alakjában* tovább is; éljen. Mindazok az atomok pedig, amelyek valaha testünk parányait képezték, megmaradnak továbbra is a mi birtokunkban. Lelki erőnktől függenek; *a lélek rendelkezik velük* és ezek a lelki hatóerőnek mindenkor engedelmességek. *Minden egyes parányunknak lényegét (anyagérzését) magunkban hordozzuk és tőle soha megválni nem fogunk*.

Ilyen értelemben teljesen helyes az apostoli hitvallásnak az a tétele: — *Hiszem a testnek a feltámadását és az örökéletet!* Csak egy példát hozok fel. *Az emberiség a szívet az érzések testének tartja. Igaza van, mert a szív nem anyag-atomokból képződik, hanem erő-salakból. A szívet képező emeket átviszi új életébe is a lélek*, mert újraszületése alkalmával tisztább és alacsonyabb erőrésezi ismét egyesülnek benne. *A képződő új szívnek a régi lesz a magja, amely a régiek erőalji kivonata*. Isten azért mindig a szívet nézi, mert a szívben van az embernek nemcsak a *jelen*, de a *múlt* és a *jövendő* életének minden ténye, mint egy kivonatban *megsűrűdve*.

Nemcsak erkölcsi kötelesség és eszményi feladat tehát anyagunknak az eszményi tökéletességét előmozdítani és azt fejlődési folyamatában bűnökkel vagy téves erényekkel meg nem akasztani, hanem önérdékünk is. Testünk a mi anyagvilágunk. A mi birodalmunk, amely ép oly remekévé válik a végtelenségnek minden parányiségában is, mint bármelyik hatalmas világtst.

Egyébként mindaz, amit az anyagatomokról és a megváltásról eddig elmondottunk, *egyformán vonatkozik úgy a nagy égi testekre és a láthatatlan légtestekre, valaamint a parányi ielkek anyagtesteire is. Valamennyi egy forrásból nyerte eredetét, tartalmát, alakját és így egy keretben és egy összefogla-*

lásban szólhatunk róluk. Valamennyi pedig nem a külső méreteivel és arányaival hat, hanem *belső tartalmával*, mert *ez a tartalom minden valóságnak a lényege*, azaz legtökéletesebb tulajdonsága. *Minden élő valóság eme benső tartalmában (lényegében) egymással ugyanazonos.* E ponton kapcsolódnak egymásba és eme benső tartalmuk kapcsolja bele őket az életbe és annak egyetemességébe. Külső formájuk, érzékelhető tulajdonságuk, vagyis színük, tömegük és súlyuk csupán a legkülső érzelmekre bírnak érdekl.

Az érzékek ugyanis mindig az anyag alaki tulajdonságait, a felszínes külsőségeket vizsgálják; a szellem már eme tulajdonságok benső összefüggését, rendszerét és törvényeit kutatja; az érzés pedig a célját, az eszményi és erkölcsi összefüggéseket Ezért az érzékek kérdése mindig ez: — *Vájjon mi ez? kz értelme: — Vájjon, hogyan van ez? Miként van ez? Az^jérzésnek rövid kérdése: — Miért? Magunkról tudhatjuk, hogy nagy fájdalomaink idejében a szenvedéseket átérző léleknek mindig csak egyetlen kérdése van: — Miért kell éppen nekem mindezt elviselni? Miért?}*

E hármas szítán keresztül tisztul az élet, amely a *legalacsonyabb alakjában az érzékekre hat, magasabb fokon az értelemre, a csúcsponton pedig az érzésre. Az érzék tapogatózik, a szellem boncol, az érzés áthat. A két előbbi: az érzék és a szellem a földön jár, az utóbbi: az érzés már az egek felé röpi, mert a magasságokban keresi mindennek a célját... És meg is találja azt a lélek, mihelyt az Úr segítségével hittel és szeretettel keresi!*

AZ ANYAGMEGVÁLTÁS ÖSSZEFOGLALÁSA.

Megismertük az anyag lényegét és meggyőződhattünk, hogy *a látható élet* benne kezdődik, mert *az anyag a látható életnek alakja és a magasabb élet felnevelésére szolgál.* Mikor pedig eltűnt érzékeink elől, akkor *atom-életté* és később *anyag-éressé* válik. *Ez az érzés a látható élet tartalma, vagyis maga a látható élet.*

Anyag-ézés nélkül semmiféle látható élet nincsen; még a legalacsonyabb életfokon lévő anyagtestnek is megvan a maga anyag-érese (érzékenysége). Ezen érzékenységénél fogva minden anyagtest képes életalakká válni. Az érzékenység ugyanis

az érzés legalacsonyabb foka és így érzéssé fejleszthető. Még az anyagnak legkeményebb valósága, a kő is érzékeny bizonyos erőhatásokkal szemben; a föld, a víz, a hő, a fény, a lég átalakítólag tud hatni rá. Ezeknek a hatása alatt észrevétlen lassúsággal, de mégis csak változik; még pedig látszólag önmagától változik s így *a kegyelmi reáhatások még a követ is felemelhetik egy magasabb vonal törvényébe.* Hogy úgy mondjuk: „*anyag-egyéniességé*” változtathatják, ami annyit jelent, hogy képes már önfejlődésre. Az anyagnak ez a legemelkedettebb állapota, felmagasztalása. *Az Istennek bálványozó szeretete minden létező valósággal szemben az, hogy minél hidegebb és keményebb ez a valóság, annál gyengédebb és melegebb érzést vált ki az Istenből.*

Isten a legtökéletesebb lelki melegség és meg nem tűrheti és el nem viselheti önmagával szemben önmagának az ellentétét. De jóságánál fogva meg nem semmisíti, hanem át meg átjárja éltető melegével; *előbb, vagy utóbb, de mindenáron felmelegíti.* Az Isten eme önfeladata nem egy kiszabott, véges feladat, hanem mint Ő maga: *végtelen.* Istennek eme feladata pedig nem egyes kiválasztott valóságokra vonatkozik egyedül, hanem *kivétel nélkül mindenkire és mindenre!* *Az ő szeretetéből nincs kizárva sem az élő, sem a holt valóság; sem az emelkedő, \sem az elbukott lélek; sem az erő, sem az érzés; sem, a szellem, sem az anyag!* Ezért az anyagot sem szabad az Istentől különválasztanunk, mert az Isten szeretetével az anyagot is fejleszti, fönttartja és megváltja. *Az anyag is az Istené!*

Mihelyt az anyagot így fogjuk fel, akkor már ezt is Istenben látjuk és könnyű lesz az anyagban is megtalálni az Istent. Miután pedig az Isten végtelen, ami Isten-keresésünk is egy végtelen feladat. Azt kell tehát hinnünk, hogy az anyag, amelyet az Isten látható életalakká tett és az élet céljaira felhasznál, valami magasabb rendeltetéssel is bír, mint amit mi róla feltételezhetünk; hiszen az anyag mai alakjában sem az életet, sem az ő teremtő Urát, az Istent nem ismeri. *Az Istennek halvaszületett gyermeke volt,* amelyet csak a színerő elevenített fel, mikor vele az Ig^e megtestesülése által kapcsolódott.

Mikor az anyag mint rezgés az erőből kivált, abban a pillanatban megkeményedett és kihűlt. Ezzel végleg elszakadt az erőtől. Fel kell azonban tételeznünk erről az életalakról, amelynek megváltásáért az Atya olyan szeretetre gerjedt, hogy egy szülött Fiát adta érte, hogy ezen anyagban is az Atya valamely titkos jövendőt érez és tervez.

Az anyagnak végcélja azonban ma még csak az Isten tudatában él és így el van tűnve a végtelenség mélyében. Dé ki tudja, vájjon nincs-e az Isten szándékában a teremtést egy sokkal fenségesebb alakjában megismételni, ahol a szépséggé tisztult anyagnak egyelőre még csak nem is sejthető szerepe lesz egykor!? Ha elfogulatlanul vizsgáljuk a megtisztult anyagot, mikor azt az *érzésben* eltűnni látjuk, lehetetlen, hogy kísérő tekintetünkben meg ne nyilatkozzék bizonyos végtelen várakozás és fel ne tegyük magunkban a kérdést: — *És majd, ha érzéssé vált minden megtisztult anyag, — akkor mi lesz?*

Mert ilyen a lélek. Örökké vizsgál, örökké kérdez; mert minél tökéletesebb, annál betölthetlenebb. Örökös folytatást kíván mindentől és mindenben. *A föld lelkei között a gyermek lelke a legeredetibb, a legromlatlanabb,* tehát a földi körülmények között a legtökéletesebb lélek. És már ez is betölthetetlen. Szinte kiárad belőle a betölthetlenség és elárasztja még az ő kis testét is. *Egy gyermek folyton mozogni, cselekedni, alkotni akar.* Ez a tettvágy már nem csupán testi jelenség nála, hanem eldurvult lelki megnyilatkozás is. Mert a test határolt lévén, nem lehet betöltetlen. Ellenben a lélek, bárminő öntudatlan legyen is, mindig betölthetetlen és ebből kifolyólag tehetetlen. Hogy úgy mondjuk: falánk, mint egy fegyelmetlen gyermek, akinek, ha már mindent odaadtunk, még mindig van valami kívánni valója. Ezért ha egy tettrevágyó léleknek odaajándékozhatnánk a világ felét, rögtön vágyakoznék a másik fele után és szemünkre vetné, hogy a rosszabbik felét adtuk neki.

A szellem tudásvágya, amely a mindentudás ösztönében nyilatkozik meg, szintén a lélek legmélyéből indul ki. *Nem a szellem, hanem az érzés betölthetetlen. A szellemnek sokszor a legkisebb részlet is elég, hogyha azt teljesen megismerheti.* Ezért nem is kívánja a részleteket a végtelenségig látni és megismerni, hogyha már egyszer a kutatásait bizonyos irányban kimerítette. *Szépen megnyugszik, hogy a tudásnak itt a végső határa,* ezentúl tehát minden kutatása csak meddő lenne és így felesleges is. Lemondó belenyugvással ismétli *Dubois Raymond,* híres szavait: — *Ignoramus et ignorabimus!* Nem tudunk és nem is fogunk fűdni?

De nem így van az érzéssel. Ez tovább követel még akkor is, mikor tökéletlen állapotában a szellemen keresztül táplálkozik. Mindig a végtelen után sóvárog; csak azzal kíván betelni és nem ismer befejezettségeket. Jelszava: — Excelsior! Mindig magasabbra! Hol van az a gyermek, akit valamely befejezett

mesével ki lehetne elégíteni? Lehet bármilyen teljes az a történet, a gyermek az érzésében még mindig nem látja befejezettnek. Hiába mondjuk neki, hogy itt a mesének vége; vagy ahogy a feketék mondják: Itt a mese a tengerbe pottyant és elmerült. A gyermek szinte izgatottan kérdezi: — *Hát azután? És azután mi lett vele?* Képtelen megérteni, hogy egy elkezdett dolognak miért van vége.

Milyen helyes a gyermeknek ez az ösztöne. Öntudatlanul keresi a végtelenséget. Minden léleknek ilyen az eredeti természete, amely nem ok nélkül való. *Szent Ágoston* egyenesen rámutat az okra: — *Nyugtalan az én szívem mindaddig, amíg be nem telik Veled Uram!*

A lélek betölthetetlenségének van tehát egy végtelen tökéletességű oka és célja: — az Isten után való állandó gerjedezés! Miután azonban a lélek az Istennek legértékesebb teremtménye, azért minden egyéb létező valóságnak alkalmazkodnia és idomulnia kell a magasan felettünk álló lélek természetéhez. Még annak is, amit véges természetű valóságnak ismerünk, védtelenné kell átalakulnia, hogy a lélekkel teljes összhangba juthasson egykor. Valamely alakban bele kell összhangzóan illeszkednie *a végtelenbe*.

Kövessük tehát mi is ezen a nyomon és irányban a folyton tökéletesedő anyagot, de mindenkor azon előzetes hittel és sejtelemmel, hogy *az anyag, mint anyag is végtelenné tud lenni, mihelyt a végtelen erő-mozgással teljes egységben él és mint megtisztult anyag-érzés eltűnik a végtelen érzésben*. Mihelyt pedig az anyag lényegében is tökéletessé vált, megszerzett tökéletességét többé el nem vesztheti az egész végtelenség folyamában sem, miután nincs szabad akarata. Csak az Isten vehetné el tőle, de akkor ennek az elvesztése egyértelmű lenne az anyag végleges megsemmisülésével. Már pedig tudjuk, hogy *Isten örök elhatározásánál fogva soha semmit meg nem semmisít és ezen akaratát a mindenség alaptörvényévé tette*.

Még gondolatilag sem tudjuk elképzelni, hogy valami élő erő, vagy létező valóság megsemmisülhessen. Ezért *a legtömörebb anyag is a bomlás és felozlás állapota után csakis alakilag semmisülhet meg, de atomjaiban és szerkezeti elemeiben elpusztíthatatlan*. Ugyanezt igazolja a tudomány is, az energiák összes fajtáiról, amelyek szintén csak átalakulhatnak, de sem erőmennyiségükben, sem hatóerejükben el nem pusztulhatnak.

Nem tudunk példát rá, hogy valaha valami megsemmisült volna. Vájjon miért? Mert a megsemmisítő erőképességet az

Isten Önmagára nézve korlátozta és törvénybe lekötötte. Tökéletessége nem engedi meg, hogy amit egyszer megteremteni már jónak látott, azt egy másik alkalommal ismét elpusztítsa és megsemmisítse. Az Istenatya az élet örök kútforrása és nem az élet temetője. Az Úr Jézus szavai szerint: — Az Isten az élők Istene és nem a halottak Istene!

Az élet színvonala állandóan és fokozatosan emelkedik. Lassan, de biztosan, mint a tenger dagálya és ennek a tökéletes állapotnak a végcélja a világösszhang, amelyben „az anyag és az erő bizonyára minden emberi sejtelmet felülmúló harmonikus egységre fog jutni egymásban. Hogy ezt a tökéletességet, amelyet *szent Pál* után *Origenes* is *egyetemes visszatisztulásnak* nevez, képzeletünkben megközelíthessük, nekünk is át kell szellemi felfogó képességünkben alakulnunk. De hogyan? össze kell vonnunk minden érzékelhető testi képességeinket, hogy egészen átadhassuk magunkat érzésünkben az Istennek; *tökéletesen el kell merülnünk az érzéseinkben, mert az Isten, mint legtökéletesebb érzés, csak érzéssel közelíthető meg.*

Így erősödünk mi is, akik e *szent munka* megírásánál kibontakoztunk minden testi érzékelésünkből, hogy teljesen átadhassuk magunkat *az Úr szent céljainak a szolgálatára!* Önként letettük minden képességeinket, hogy külső érzékelésünket belső megérezéssé változtathassuk át. Csakis így érvényesülhet minden ellentállás nélkül a lélekben az isteni akaratnak még a legfinomabb indítása is. Ezért az isteni akarat érvényesülése sem állhat másban, mint a szétszakadozott erők egyesítésében és az erők felszabadulásában. Hogy az ílymódon felszabadult erők azután minő munkát, minő erő kifejtést és minő eredményeket fognak végezni, azt majd *könyvünk második részében* fogjuk megismerni.

Most még csak röviden érintjük *az anyagnak visszaható munkáját*, amely az anyag fejlődésének a csúcspontján, vagyis akkor válik ki belőle, amikor a tökéletessé tisztult anyag *már bele tud olvadni az érzésbe.* Az ilyképen anyagtalanná, vagyis tömörülhetetlenné változott anyag ezen utolsó fejlődési fokon kezd átalakulni, még pedig *az ő anyagtermészetével homlok-egyenest ellenkező valósággá. Könnyűvé és ritkává lesz.* Sűrűsödésre, keményedésre való hajlama egészen ellenkező természetté változik át. Ez pedig csak úgy történhetik, hogy az anyag még atomtestét is elveszti és *régi alakjában teljesen megszűnik.* Eme tökéletes átalakulásával *az anyag úgyszólván elvesztette önmagát.*

Mihelyt egy testben az atom — összetartó erő — működése íel van függesztve, az anyag rögtön elveszti atom-tömörtségét. *Mihelyt a testanyag megritkul és atom-tökéletességre tesz szert, minden anyagvonal törvényéből kiemelkedik és az erővonal határán áll.* Ezért az alacsonyabb anyagvalóságoknak már nincs reá többé hatásuk, és nincs fölötté hatalmuk. Ekkor lesz legtökéletesebbé az anyag. *Olyan vonalba jut, ahol még van anyag és még sincs anyag.* A testnek ilyenmő csodás elváltozása ugyanis anyagképesség, amely a megtisztult anyagnak tökéletes engedelmessége. Ez nyújt alkalmat és módot a léleknek, hogy érzékelhető testi módon is megnyilatkozhassek. Lé-tét úgyszólván kézzelfoghatólag bizonyítsa. Az ilyen lelki jelenségeket nevezzük *csodáknak*. Bármilyen paradoxonnak és önmagával ellentétesnek látszik is ez az állítás, már igen sokszor bebizonyosodott és még igen sokszor fog megisméltődni.

Mennyivel nagyobb és csodálatosabb ezzel szemben *α léleknek testi és lelki áldozata, az ő kettős lemondása, amely-lyel teljes szabadságát önként leteszi és leköti magái egy alacsonyabb anyagélet vonalába a szeretet törvényével!* Ezt az áldozatot nevezzük „*önkéntes megtestesülésnek*”.

A lélek nem a hatalomban a legnagyobb, hanem az aláza-tosságban. Krisztus is az Ő isteni dicsőségének csúcspontját a megtestesülésben érte el, mikor az Atya akarátának alázato-san engedelmeskedett. Az Ő példáját követik a legtökéletesebb lelkek, akik boldogok, ha a mester példaadását utánozhatják. Ezek is önként teszik le legfelsőbb szabadságukat; leszállnak szellemvonalukból, hogy a megváltás szolgálatában egy alacsonyabb vonal törvényébe léphessenek. Az önkéntes megtestesü-léseknek egész sorozatát vállalják magukra és összhangzó boldogságukat felcserélik a küzdelmes szenvedések világával, hogy az érettünk hozott testi és lelki áldozatokban kimutathassák irántunk testvéri szeretetüket

Míg tehát a tökéletes testben a lélek ereje csodákat művelhet és megdöbentí *a bámuló emberiséget*, addig a tökéletes lélek beköltözése a tökéletlen anyagba *az angyalokat és az égi lényeket ragadja bámulatra*. Ugyebár, mi Krisztus feltámadását tartjuk csodálatosnak? Ők pedig ezt természetes dolognak tartják. Ellenben Krisztus megtestesülését utolérhetetlen csoda-ként imádják. Isteni szempontból ez az utóbbi sokkal csodálatosabb.

Nem ezt tehát! *Nem az anyagot kell hatalommal felemelni,*

hanem az erőt kell az anyaghoz közelebb hozni, hogy ez tökéletesedhessen. Ebben áll a megváltó feladat. A föld nem tud az égbe emelkedni, az égnek kell tehát leszállni a földre! A tökéletes Erőnek kellett megindulni az anyag felé és magát mindenféle alakra átváltoztatni, hogy a holt anyaghoz hozzáférközhessen és vele kapcsolódhasson. Az erő szállt le minél mélyebbre, minél közelebbre az anyaghoz, hogy magát a legkisebbé tegye és hogy minél inkább terjedhessen, magát annál inkább megosztotta, mindenbe belevitte magát; *Szent Pál* szerint: „kiüresítette Önmagát”, hogy *mindent* átalakíthasson és átmelegíthessen. Csak így tud magával együtt mindent felemelni és ha már minden felemelkedett az isteni élet vonaláig, akkor az *Isten lesz Minden mindenben!* Mindenütt csak emelkedettség lesz!

Íme, ez a végcél! Elérését pedig csak feltétlen sikerű küzdelemmel lehet biztosítani. A biztos sikert pedig csak bizonyos mértékű *tökéletességgel lehet elérni.* Viszont a tökéletesség nem a külső hatalomban, hanem *a benső alázatosságban* rejlik; nem az erő mindenható érvényesülésében, hanem *az önfeláldozó jóságban és szeretetben.* Nem az érzékelhető nagyban, hanem *az érzékelhetetlen kicsinyben* kezdődik; *a magában való eltűnésben.* Ezért mondjuk, hogy az Isten befelé végtelen.

Kezdjük tehát mi is itt! Kövessük *Krisztus* intését: — *Ki magát legkisebbé teszi az emberek között, az lesz egykor legnagyobb a mennyek országában.* Hogy tehát mi is itt kezdhesük, szükséges újjászületnünk testben és lélekben. Világosan megmondá ezt az *Úr Jézus Nikodémusnak:* — *Aki újonnan nem születik, nem mehet be a mennyek országába!* Csak az újszülött lélek lehet valóban *kicsiny.* Hogy pedig ezt elérhessük, meg kell halnunk előbb *Krisztusban, egyéniségünk alázatos letevésével, de feltámadásunk biztos hitével és reménységével!*

Önmagunkat (egyéni központiségünket) kell mindenáron megsemmisítenünk, hogy létrehozassuk magunkban azt a tiszta mélységet, amelyet a színtiszta erő azonnal betölt, mielőtt bennünk létrejön. A mi egyetlen képességünk: *kiüresíteni önmagunkat.* A puritánok bölcs jelszava szerint ez az a kívánatos „*önmegoldóklés*”, amelyre minden Istent szerető lélek képes. Viszont a Színerőnek, vagyis Istennek a képessége, hogy a megsemmisültet egy újabb és tökéletesebb életre keltse és minden tiszta ürt betölthessen önmagával.

Semmisüljünk meg tehát, hogy célhoz érjünk! S miután

e gondolatnak a teljesedése az Istennek is akarata és remény-sége, minden bizonnal sikerülni is fog. Ha pedig majd sikerül, célhoz értünk. *Egyéni küzdelmünk, nehézségünk és balsikerünk nem lesz többé. Nem is lehet, miután a már tökéletes Isten él bennünk!* Addig pedig, míg ezt az isteni állapotot színről-színre nem szemlélhetjük, merüljünk el a mi *Urunk Jézus Krisztusban*. Benne minden teljes tökéletesség megvan és aki már Benne él, az ő tökéletességeit is visszatükrözheti. —

Most pedig áttérünk a megváltás lelki részére, jelen könyvünknek második főrészére. Minthogy pedig a lelkek megváltása Krisztusban vagyon és Krisztusból ered, azért ezt a részt Krisztus Könyvének is nevezhetjük.

II. RÉSZ.

A LELKI VILÁG MEGVÁLTÁSA.

— KRISZTUS KÖNYVE —
A LELKI ÉLET.

Könnök forrásából fakad a lelki élet folyama. A bűnbánat Maradása bennünk, megindítja a szeretet Maradását az Istenben. Eme két kiáradásnak kell találkoznia és egymásban elvegyülnie, hogy a lélek megszülethessek a lelki életre.

Mielőtt ilymódon meg nem születik, addig lelki életre még nem alkalmas. Ezért a lelki születésnek vagyis lelki életnek, hogy létrejöhessen, a gyarló ember részéről bűnbánatra van szüksége, amihez Isten szeretete segíti. De vájjon hogyan jöhet létre? Honnan erednek a bűnbánatnak a könnyei? *Szent Ágoston szerint a könnyek a szív vérenek feltörő patakjai.* Kétségtelenül a szív a forrás. A sírás rögtön gyermekké teszi még a legkomolyabb embert is; ezért a férfi-természet resteli és ha csak lehet, elnyomja a könnyeit. Pedig minden igaz könnycsepp a lélek mélyéből fakad és ezért ép oly titokzatos, mint maga a lélek. Tudjuk, hogy érzésből születik, mert minden szomorú lélek öntudatlanul érzi, hogy a szíve fáj.

Vannak könnyei az örömnak és vannak könnyei a fájdalomnak; vannak a vigasztalódásnak és vannak a reménységnek; vannak a szeretettek és vannak a gyűlöletnek; minden fajta érzésnek vannak könnyei, minthogy a könny érzésből születik. Valóban, a szívek mélységéből tör elő; *megindul mint érzés és amikor magát a test durva anyagán keresztül, a szemekben már könnyé válik.* Vannak szemek, amelyek mindig borúsak: a mélyérzésű és szomorú szíveké. És vannak szemek, amelyek mindig mosolyogni látszanak; ezek könnyeiket még fájdalmaikban is befelé sírják. Hány tisztán mosolygó szem mögött rejtőzik egy-egy tisztára mosott lélek!

A nő érzés-lény. Ezért könnyebben sír. Minél mélyebb és finomabb az érzésük, annál érzékenyebbek. Rögtön felcsillan szemükben a könny, mert a szív érzéseinek vannak olyan meg-

indulásai is, amelyeknek a kimondására az Isten csak könnyeket adott. Ezért *amilyen az érzés, olyan a könny: néha harmat máskor tűzcsepp; az egyik enyhít, a másik éget. Van édes és van keserű, van könnyű és van súlyos könnycsepp.* Felismerhetők!

A szeretet könnyei átlátszók és tiszták. Olyanok, mint a harmat; szinte csillog bennük a tisztaság. Ezek mindig felüdítenek, akár magunk sírjuk, akár mások szemeiből hulljon is az ránk. Ellenben *a fájdalom könnyei súlyosak és zavarosak; szinte roskadozunk egy-egy cseppjük alatt. A bánat könnyei keserűek.* Egy bűnben vergődő asszony könnyei pedig *az ő gyötrődésének valóságos verejtékcseppjei.* Az ilyen könny önmagát is elgyengül; környezetét pedig kifárasztja. Végül a *ravasz tettetésnek, úgynevezett „krokodilus könnyei”* üresek és hidegek. *Mindenek között azonban a legértékesebbek a bűnbánat könnyei; minden egyes cseppjük balzsam, amely vérző sebeket gyógyít. A bűnbánat bennünk a mi elalélt érzéseinknek az ébredése; vágódás az elvesztett szeretet után; a lélek gyengeségének a sóvárgása az erős Isten után, mert egy tisztuló lélek a bűnbánatban, egyszerre érzi át a közeledő isteni szeretetnek az egész nagyságát.*

Nem fejtegetem tovább, csak kimondom, hogy *a teljes és tökéletes bűnbánatban a bűn, amely a testet uralta, könnyekké változott és a könnyek Isten felé törekszenek* és viszik magukkal mindazt, ami bennük felolvadt. És mi olvadt fel? Ezt mérésekkel nem mutathatjuk ki, mert *nem érzékelhető.* *De világosan érezzük, hogy a könnyek nyomában egymásután tűnnek el lelkünkől a mi alacsonyabb hajlamaink, eltűnnek gyarló indulataink, igényességünk, küzdelmeink és keserűségeink JS helyette megtelik a lelkünk édes és csendes fájdalommal és fájdalmas békével.* Szinte észrevétlenül telik meg, mint a gyöngyvirág május reggelén a mézédes harmat balzsamával.

Ugyebár, mielőtt bűnbánatot nem indítottunk, tele voltunk alacsony indulatokkal, anyagias hajlamokkal és testi szenvedélyekkel? Igényesek, önzők voltunk. Harag, gyűlölet, kevélység, irigység, testiség, falánkság és bizonyos elpuhult restség szolgátságában éltünk. Nyugtalanosság és szenvedés volt a mi folytonos és mégis megérthetetlen küzdelmeinknek a gyümölcse. Lépten-nyomon kitörtünk. Azután letörtünk. — Csalódunk. — Újrakezdtük.

Így pusztul ki belőlünk minden lelki mérgeanyag az igazi bűnbánat által. Felolvad a könnyeinkben és a nyugtalan lelket először lecsillapítja, azután békéhez vezet.

Míg tisztán anyagi életet élünk, addig könnyeink után ezt a békés megnyugvást nem találjuk. *Enyhíteni és lelkeket gyógyítani csak a bűnbánat könnyei tudnak.* És amikor már ezek is elapadnak, akkor *keletkezik bensőnkben egy kifejezhetetlen sóvárgás az Isten után!* Ennek a vágyódásnak leszünk azután a rabjai. Ezt a sóvárgást valami titkos jó után, amely felé epedve vágyakozunk, nevezhetjük *új életünk* megindító feltételének, vagyis lelki életünk levegőjének. Hogyha benne zavarjaJanul élhetünk, rövid úton fogunk a célunkhoz eljutni. A cél pedig mindig tisztábban bontakozik ki előttünk és mindinkább öntudatosá válik bennünk.

Erről az útról, a törekvésről és erről az önkéntes feladatról foqank könyvünknek eme részében elmélkedni. Útközben minden benyomást, érintést és tapasztalatot lelkünkbe-3 fogadunk és megtartunk. Ezen igazságoknak terjesztését pedig életfeladatunknak ismerjük el és annak eredményeit és következményeit hittel és reménységgel várjuk. Meggyőződésünk, hogy — bár lelki utakon járunk, — de amit magunkba fogadunk, *az maga az élet,* a termékeny és gyümölcsöző élet. *Ahol pedig az élet ereje buzog, ott van Krisztus is, mert hiszen ő az Élet!*

Hivatkozunk az *ő isteni* születésére és emlékeztetjük Öt a *mi* születésünkre. Ő, Aki az Atyától született, soha az Ő menynevei Atyjától el sem hagyatott. Miért ne remélhetnénk feltétlen bizalommal mi is, hogy mi, akik lelkeké *Krisztus* által születünk és akik Általa lettünk életté, szintén nem leszünk soha tőle elhagyatva?

Az újszülött gyámoltalanságával, idéetlenül, vakon és tehetetlenül kíváncozunk *Krisztus* után, Akié vagyunk. Cselekedje velünk az Atya akaratát! Az Ő Atyjáét, Akit nekünk is megígért, hogy Hozzá fog vezetni bennünket, ha őt követjük. — A jövőnek sejtelmét még nem érezzük ugyan tisztán magunkban, de a szeretetnek isteni hajlamát már érezzük gerjedezni a lelkünkben. Ez a gyenge hajlam erőt és irányt keres. *Krisztus felé hajlik!!* Benne vetjük tehát bizodalmunkat és reménységünket, mert *ő áll köztünk és az Atya között, mint örök közvetítő.* Ezért őt kívánjuk szolgálni úgy e földön, mint a halál nélküli örökéletben, minden Tőle nyert erőnkkel és képességünkkel!

Szívedet ostromoljuk *Uram Jézus Krisztus!* hogy töltsd be lelkünket megtisztult érzésekkel, amelyek alázatossággal teljeseK. Kiből meríthetnénk alázatosságot másból, mint Tőled Uram?! Aki annak központi forrása vagy, mert Te Benned tes-

tesült meg az Isten tökéletes alázatossága. Ez az alázatosság a mi reménységünk, a Te kegyelmed és szent Atyádnak a kívánsága.

Mi is az Atyához akarunk közeledni igazi alázatos bűnbánattal. Tévelygő, tékozló fiai voltunk. Nem méltók, hogy fiaink nevezessünk, de szolgálai közé, óh! fogadjon fel bennünket az eszményi Atya. Íme! könnyeinkben mosakszunk és a bűn-Danat aria már ragadja lelkünket! Tarts meg minket, *Jézus!*

A LÉLEK ÉBREDÉSE.

Az Atya kebelén találja magát az öntudatát visszanyert lélek. Érti az életet; soha nem remélt tökéletességgel és bizonyossággal. Úgy érzi, mintha most, éppen ebben a pillanatban teremtetett volna tökéletesnek. Ez az öntudat föltétlen bizonyossággá lesz bennünk és éppen azért, mivel ilyen tökéletesen bizonyos, tehát csak az Atyával szűrődhetik át a megtisztult lélekbe. Az Atya a tökéletességek örök forrása és az Ő kebelén találja magát minden ébredező lélek. Itt azután végkép megnyugszik!

Az Atya kebele tudniillik a béke, a bizonyosság és a biztonság; minden megvan benne. Sőt több, mint minden: — az egész végtelenség! De ki törődik akkor a véggel, vagy végtelenséggel, mikor már be van töltve?! Mikor teljesen boldog?! Kinek van gondja akkor a jövőre?! Bizony senkinek. És ezt az Atya rendelte így. Az Ő végtelen erejéből végtelen szeretet fejlődött ki, amely szeretetből egy végtelen élet származott és ennek mi is a részesei vagyunk. Jól jegyezzük meg: a „részesei”. Nem többek, de nem is kevesebbek. Osztályrészesedésünk pedig azt jelenti, hogy mi is éljük, bírjuk és alakítjuk az életet, amelyet azonban nekünk a mi Istenatyánk adott és Ő tart fenn. Mint-hogy pedig az életnek a legnagyobb gondja az alkotás és a fenntartás, ami az életnek a lényege, ennél fogva a főrészt örökre a mi Istenatyánké.

Mi az életnek csak a gondtalan szabad gyermekei vagyunk; fényben sűtkérező, könnyű szárnyú vándorfecskéi. Mienk az élet szabadsága, a létnek minden öröme. *Tőlünk függ, hogy a magasságok tisztaságában repüljünk-e, ahol friss áramlatok üdítenek, vagy pedig a lapályok mocsaraiban gunnyasszunk-e?* Miénk az egész világ és a létnek minden örö-

me, mert az *Élet Urának a fiai vagyunk!* Gondtalan kisdedek, akik Atyánk birodalmában kincsekben dúskálódhatunk. Minden készen vár reánk. Ellenben a teremtés, a fenntartás, a nevelés az atyai szívnek a terhe és boldogsága. Miénk csak az élet öröme; a munka és az élet gondja pedig az Övé. Ő csak a terheit tartotta fenn Magának, hogy ezzel nekünk az életünket még inkább megkönnyítse. A mi egyetlen életfeladatunk egyedül abban áll, hogy az Ő támogatása mellett fejlődjünk, növekedjünk, erősödjünk és az Ő vezetése és gondozása mellett mindinkább *kialakítsak magunkat az Ő képére és hasonlatosságára.* Ismétlem: „*csak magunkat*” és semmi egyebet, mert ez a mi egyetlen életcélunk és rendeltetésünk.

Hogy pedig eme feladatunk helyes betöltésére a mi Atyánk helyesen megtaníthasson bennünket, *a szeretet legnagyobb csodáját vitte végbe. Önmagában megszülte Önmagát egy másik alakjában, hogy ne csak Atyánk, hanem legelső testvérünk is lehessen. És hogy még közelebb érezhessük őt magunkhoz, érettünk gyermekké lett!* Csecsemő kisdeddé, hozzánk hasonló emberré lett, testvérünké, élettársunkká! A Fiúban az Atya is leszállt közénk. Előbb kicsiny gyermek, majd gyengéd ifjú, végül küzdő komoly férfiú lett. Szóval *életünknek minden szakát átélte velünk, hogy élő példát adjon nekünk, hogyan kell önmagunkban újra szülni isteni lélekke* az asszony által *testbe szült lelkünket.*

Így lett az Atyának második alakjává *Krisztus, Aki „örök-től” fogva* Benne született; mint egyszülött Fiú. Vele egylényegű tökéletes Isten; *Isten az Istenből;* Világosság az örök Világosságból; *az Atyának külső élete, Aki született és nem teremtett*_A Benne lakozik pedig az Atyának minden tökéletessége testi valóságban. Ezért *ő az Atya testi energiája, Aki által teremt.* Csakhogy ez a megteremtett világot étellel kell betölteni és ezért az Ő egyszülött Fia (az Atya képmása) *megtestesült legelőször az Igében, Aki feldarabolta önmagát, hogy az Atya tökéletességét a végtelenségig megsokszorozza és a legutolsó atomba is bele vigye.*

Csak egy test van: Krisztus, mert az Atya csak egy Fiút szült és minden élő és létező valóság csak Krisztus testének egy-egy atomja. Eme testeknek a megelevenítése és a halvaszülötteknek a megváltása miatt lőn a Fiú Igévé. A megváltott testeket pedig fejleszteni és tökéletesíteni kell. Ezt cselekszi az*

* Ezeket az Atya nem „szülte”, hanem Krisztus által „teremtette.”

Atyától és Fiútól származott tökéletes Szent-Szellem, Akinek alakjában együtt rejtőzik az Atya és a Fiú. így lett a Szent-szellem az isteni élet teljességévé; folyton elevenítő erővé.

Ha tehát az életet keressük, akkor keressük először az élet átalakítóját: *Krisztust*, mert Őt kell megtalálnunk, hogy megtalálhassuk az igazi életet. Hiszen még *a Szentszellem* is, Akit a lelkek Atyjának nevezhetünk, *bár az Atyából indult ki, de csak a Fiúban lett tökéletes Szellemmé*, mert mind a kettőjükből származott, *közös életüknek a harmadik alakjává lett.*

A Krisztust kereső küzdelem az életnek öntudatos, vagy öntudatlan tartalma. Mindig Krisztust keressük és bármit találjunk Rajta kívül, abban megnyugodni és megelégedni sohasem fogunk. Egyedül Őbenne van meg mindaz, amit keresni érdemes és egyedül Ő az, Akit mindenkinek fel lehet találni.

Világnézetünk Krisztuson kívül mindig ingadozik. Állandóan változik. Bármilyen tartalma legyen is szellemi vagy érzelmi életünknek, ha nem *Krisztus* az, csakhamar kimerülünk, kijózanodunk a csalódásunkból és új tartalmat, új célt keresünk az életünk számára. A különböző formákban kifáradva, egymásután dobunk el magunktól mindent *Krisztusért*. Rájövünk az Úr szavainak az igazságára: — *Aki jobban szereti apját vagy anyját, hitvesét vagy gyermekét, mint Engem, nem méltó Hozzám.* Milyen nélkülözhetetlen tehát nekünk Krisztus már mint életalap is. Nélküle igazán földönfutó, halhatatlan koldusok lennénk csupán. És ha az életet és a halhatatlanságot az Atyától kaptuk is, de az életünk értékét és lényegét: *a tökéletesedés lehetőségét Krisztus adja meg nekünk*, Krisztusban ébredünk egyéniségünk öntudatára, szabadságára és szeretetre. Már pedig élni csak szabadon, szeretve és vidáman hasznos és érdemes. Különben kínos és haszontalan. *Minden erőnket összevonva* maradjunk tehát Krisztus mellett és ne keressük addig Istent, amíg Krisztust meg nem találtuk. —

Krisztus az Ő Országát tevékenységből és tevékenységre alapította. Ezért követel tevékenységet mint alapfeltételt minden lélektől, aki az Ő Országába lépni akar. Nem elég ott a megtisztult érzés, hanem *munkakészség és cselekvőképesség* is kell hozzá, mert a túlvilági boldogság nem mennyei gyönyörűségekre és hárfapengetésekből van felépítve, hanem *a megváltó munka boldogságára, amelyből minden egyes léleknek ki kell vennie a maga részét. Az isteni életnek legfőbb tar-*

talma az Ő cselekvő akaratának folytonos tevékenysége. Krisztus Országából tehát a tunya és rest lelkek ki vannak zárva. Krisztus Országáa a haladás ösztönétől megindított, kitartó törekvéseknek a törekvéséből áll. Akiben ez a képesség és tulajdonság meg van, az már öntudatlanul is részt vesz az egyetemes élet építésében és fejlesztésében, ő már Krisztus napszámosa, a világokat építő Mesternek a munkatársa, az Atyának a gyermeke, Krisztusnak a testrésze (tagja), a Szentszellemnek tanítványa és minden szenteknek édes testvére.

Hogy azután a kitartó törekvéstől irányított tevékenység milyen természetű; vajjon anyagi, szellemi, vagy erkölcsi tevékenység-e? az nem mitőlünk függ, hanem a Mestertől, Aki a munkakört megszabja és a munkát is beosztja. *A becsülettel elvégzett munka, bárminő, természetű legyen is az, egy-egy lánc-szeme a végtelenséget egyesítő tevékenységnek.* Míhelyt egy munka a tisztességes küzdelemnek az eredménye, akkor *a munka minősége az erkölcsi értéken semmit sem változtat Mindnyájan testvérek vagyunk Krisztus által az Atyában.* Nemcsak testi és természeti egységünknel fogva, hanem életcélunk és rendeltetésünk okából is. Felfogott és kiküldött munkások vagyunk, akik *összedolgozunk egy közös célra az Úr szőlőiben, ahol az igazi érték az alázatosság foka: ki mennyire tud eltűnni az Istenben?! Az Atya a legtökéletesebb elrejtettség, mert Ő teljesen eltűnik Önmagában. Utána következik a Fiú, Aki eltűnik az Atyában. Mi pedig mindnyájan Krisztusban tűnünk el. —*

Mindezek előrebocsátásával rátérünk most az útra, amelyen mindnyájunknak együtt kell haladnunk. A haladás egyenes és igazi útjára pedig a tevékeny és jóakarató *lelkek egyesítése — az egy akol és egy pásztor elve alapján, az egyúthaladásnak eme közös útján csak egyenrangú bárányok vannak. Nem lehet tehát faj-, osztály- és felekezeti különbség, mert ha bizonyos külső formák egymástól megkülönböztetik is a lényeket, de azért szét nem választhatják. S mivel mindnyájan közös útítársak és testvérek vagyunk a közös munkában és a közös pásztorban, a mi Urunk Jézus Krisztusban tehát nem is állíthatjuk őket szembe egymással.*

Hogy azonban *ez az egység* még csak a jövőnek az álma, az ne riasszon vissza senkit az egyengető munkától. Hiszen *ez az egyengető egység az emelkedett lelkeknek az imádsága, Krisztusnak a reménysége, Aki ezt előre megjósolta. Hát nem*

látjuk, hogy a legújabb fejlődés iránya világszerte az *egyetemes és kooperatív testvériség felé* halad? A bárányok az egy akolba kívánczognak. Győzni fog a katolikum: vagyis *a világtestvériség a kooperatív együttműködésben. Az a néhány tévelygő lélek*, akik erőszakkal akarják visszacsavarni a haladás rúdját, igazán nem jönnek számba. Ezek csak töredékek.

Krisztus Országában természetesen *Krisztus* az Úr, a Vezér, a Mester, az összeartó erő és a mindeneket összekötő kapocs. *Krisztus a Mindenünk! Mi pedig egyedül és kizárólag mindnyájan az Övéi vagyunk!* Természetes jogok alapján, mivel hogy *Ő a végtelen erő, mi pedig Benne csak erőatomok vagyunk. Ő bír tehát minket. Mihelyt pedig az Ő támogatása és védpajzsa alatt a mi gyengeségünk is erősségé válik*, akkor mi is önként fogjuk letenni erőnket *az összesség javára*, mint ahogy letette azt egykor Krisztus. Ezért mi mindnyájan az Övéi vagyunk, Ő pedig mindnyájunké!

Egyesülnünk kell tehát minél előbb Krisztusban nem csak hitbeli érzésünkben, hanem szellemi tudásunkban, sőt tevékenységünknek egységében is. Mihelyt együtt vagyunk, már e földön felépítjük az Isten Országát, várván, hogy azt Krisztus meglevenítse és tevékenységre indítsa.

Ez Istennek igazi Anyaszentegyháza, amelynek Krisztus a feje; tagjai pedig — a Szentháromság hasonlóságára, — három főcsoportba lesznek majd beosztva:

I. Érzésbeliek. II. Szellemiék. III. Testiek. Másszóval: — *dicsőséges, küzdő és szenvedő Anyaszentegyház csoportjai.*

Mindezek a Krisztus által már megváltott életben az Ő Országába tartoznak és amint majd látni fogjuk, a nagy találkozásban és élet-összeolvadásban a legtökéletesebb összhangban egészítik ki egymást, kölcsönösen szolgálván egymásnak a tökéletesedését.

Mivel pedig *Krisztus* nevében minden egyes testvérünkhöz kívánunk szólni, meg kell ismernünk a három fő-csoportnak a részleteit is, hogy mindenki beleilleszkedhessek Krisztus Országának a kereteibe, amelyhez tartozunk. *Beosztásunk* nem azt jelenti, hogy az egyik fok kisebb vagy nagyobb a másiknál, *csak haladási fokozatokat tünteti fel. Mindnyájunknak pótolhatatlan szükségünk van egymásra* és hisszük és valljuk, hogy tökéletessé, hasznossá és alkalmassá csak egymásban válhatunk és ezért *önmagunkat mindenkor másokban keressük.*

A három főcsoportból a legmagasabb lények az első főcso-

portbeliek, vagyis az *érzésbeliek*. Őket nevezzük *Krisztus dicsőséges Országának*. Ők tehát az első főcsoporthoz tartoznak, amely főcsoporthoz *felfelé haladó* fejlődési fokozatok szerint a *következő lépcsők vezetnek*: Először: *Újszülött lelkek*, vagyis Istenből kivált érzések (isteni leheletek). Másodszer: *Kicsiny lelkek* (csecsemők Krisztusban). Harmadszer: *Nagyok*. Negyedszer: *Hatalmasok* (fejlődöttek). Ötödszer: *Erősek* (kifejlettek). Hatodszor: *Bevégzett erők*. Hetedszer: *Titkosak*. Nyolcadszor: *Elrejtettek*. Kilencedszer: *Eltűntek*, vagyis egyéniségüket Krisztusban» letett lelkek.

Eme dicsőséges Országból vagyis az első főcsoportból, az *érzésbeli, lelkek vagy önként, vagy bukás folytán átléphetnek a két alacsonyabb csoportba*: a második főcsoportba, vagyis a *szellemiek osztályába*, vagy pedig a harmadikba, a *testi csoportba*. A második főcsoport Krisztusnak küzdő, a harmadik főcsoport pedig az *Ő szenvedő Országáa*. —

A *második főcsoport a szellemi életnek azon lényeit foglalja magába, akik az érzés vonalából lesüllyedtek a szellemi élet vonalába*. Ezek a *küzdő lények*, akik élhetnek vagy emberi anyagtestben, vagy pedig csupán lelki testben, mint *tiszta szellemek*. Ezen osztályba tartozó szellemtestvéreinknek szintén *felfelé menő lépcsősora* a következő: Először: *Fejlődők*. Másodszer: *Kifejlettek*. Harmadszer: *Tökéletesek*. Negyedszer: *Gondolatok*. Ötödszer: *Aramlatok*. Hatodszor: *Irányok*. Hetedszer: *Eszmék*. Nyolcadszor: *Eszközök*. Kilencedszer: *Érzők*.

Láthatjuk, hogy a szellemi élet legmagasabb foka, a *kilencedik, már átmege az érzésbe* és ezekből lesznek a *lelki újszülöttek*. Ezek tehát már ugyanegyek az érzésbeli élet első fokával: az újszülöttekkel. —

A *harmadik főcsoportba tartoznak az anyagtestben élő lelkek: a mi testi testvéreink*. Ezek is, mint a *szellemi testvéreink*, kétfélek lehetnek: vagy *földi testben élők*, vagy *elanyagiasodott lelkek*, akik a *halál után is magukban hordozzák elhagyott testüknek minden anyagérzéseit és szenvedéseit*. Ezek Krisztus *szenvedő Országának a tagjai*. Szintén *felfelé menő lépcsősoruk* a következő: Először: *Képződők*. Másodszer: *Képzettek*. Harmadszer: *Alkalmasak*. Negyedszer: *Erők*. ötödszer: *Érettek*. Hatodszor *Túlérettek*. Hetedszer: *Romlók*. Nyolcadszor: *Romlottak*. Kilencedszer: *Megsemmisültek*.

A *megsemmisülés alatt értsük az anyag eltűnését, amely a halál és az azt követő szenvedések révén ismét újjá szüli a lelket az Istenben*. Az *elanyagiasodott lelkek ugyanis akkor*

jutnak fejlődésük tetőpontjára, amikor az anyag róluk eltűnik és megsemmisül. Ez a halál pillanatában kezdődik, mert a lélek ekkor kezd kiemelkedni az anyag vonalból. Amennyiben pedig egy lélek magával hozott a földi életből durvább anyag-érzéseket és hajlamokat, ezeket a test nélküli életében a szenvedések fogják belőle kielegetni. Mihelyt pedig egy lélek ezektől megszabadul, rögtön belejut az érzésvonalba. Újszülött érzéssé lesz. Amint tehát látjuk, a kilencedik fokozat mind a három főcsoportban ugyanaz, mert mindegyik fokozat az érzésbe vezet.

A testnek halála összeesik a lélek újjászületésével. Viszont ez az újjászületett lélek egy új testet-öltésben ismét anyagtestbe születhetik. Ezért a testi halál egy lélekre nézve mindig lelki újjászületés. Viszont a testben való megszületés a lélekre nézve mindig halál. Kétségtelen, hogy a léleknek a születés, Vagy a halál pillanatában van a legkevesebb anyagérzése és mindkét állapotban az érzés legalacsonyabb vonalában él. —

A lelkeknek eme fokozatait fogjuk most egymásután megismerni és ha megismertük az egész családot, akkor tisztába jövünk a lelkek életével is. *Szembetűnő, hogy ezen csoportbajosztásban a kezdet és a vég találkozik. Ime! ez a mi közös törvényszerű lelki állapotunk. Egyformán vagyunk tehát kiszolgáltatva a magasságnak és a mélységnek. És miután ez mindannyiúnknak a közös sorsa, hát vájjon nem vagyunk-e alapján máris egyek? — Bizony, azok vagyunk, nemcsak testi természetünkben, hanem még lelki berendezésünkben is. Hol vannak még ezeken kívül az élet alacsonyabb, átmeneti törvényei, amelyeknek egyformán alá vagyunk vetve mindnyájan! Az élet, a halál, a betegségek, a szenvedések, az érzelmek és az érzékek törvényei alatt vájjon nem kell-e tehát egymást mindnyájunknak testvéreknek vallanunk?!*

Téved tehát, aki Krisztus Országát egy *elkülönözött szigetnek* tartja, ahol a lelkek egyéb területektől elszakadva, különleges faji és természeti törvények közösségében egyek. — Korántsem! *Egység uralja az egész végtelenséget* lényegében ma is ép úgy, mint mindenkor és csupán külső alaki elválkozásaiban látszik széttagoltnak az élet. Mivel pedig *Krisztus* uralmát és az Ő Országát *kiterjesztette a bűnösökre is*, mikor azt mondotta: — „*A bűnösökért jöttem*” ennél fogva világosan kifejezte, hogy *küldetése kiterjed a végtelenség mélységeire is. így érthetjük meg, hogy kereszthalála után is nem az Ő égi*

hazájában ment először, hanem az őskereszténység hitvallása szerint: szállá alá pokolra.”

Milyen egyszerű és könnyű feladat áttekinteni az egész életet, ha az egész élet Krisztusban van és az egész végtelen életben benne van Krisztus! Milyen könnyű és kellemes nekünk, hogy az életben semmi kivetni valót nem találhatunk, miután Krisztus összevonta és egyé tette az egész életet. Tekintsük tehát ezt az egységes életet Krisztusban — mindnyájunk java és lelki haszna szempontjából értékesnek, mert a mi fogalmaink szerint az élet akkor értékes, ha tartalmaz; akkor becses, ha eredményes; akkor örvendetes, ha összhangzó. Ha mindezek a tulajdonságok megvannak vagy a mi, vagy a mások életében, akkor nevezhetjük azt igazi életnek. Ha pedig egyik vagy másik hiányzik az életünkől, akkor joggal mondhatjuk rá: ez nem élet!

Életünket tehát helyesen csak a mi fogalmaink alapján ítéelhetjük meg, *értvén életünk alatt a mi elhatárolt, véges életünket. Kérdés azonban, hogy ez az élet, amely a mienk és ezért nekünk a legértékesebb, vájjon minő élet az az ő méreteiben, arányaiban, céljaiban és feladataiban?* Olyan nagyon nagystílu-e, hogy megérdemli az *Élet* elnevezését, vagyis hogy a végtelenségből ered-e és a végtelenségbe ömlik-e ismét vissza? Vájjon nem mozog-e egész életünk csak két — anyagi vagy szellemi — *határ között? Törekvéseink oka és célja érzés-e, vagy talán valamely alacsony forrás-e, amely indultainkból, szenvedélyeinkből és érzéseinkből fakad és oda is tér vissza?*

Ezzel kell először tisztába jönnünk életünknek úgy kicsiny, valamint nagyobb megnyilatkozásaiban. Ha komolyan és igazságosan vizsgáljuk meg lelkünk benső életét, hajlamainkat, ösztöneinket és vágyainkat: akkor a mi igazi életünk útja egyszerre kivilágosodik előttünk. Nem baj, hogyha ez az út ma még alacsonyan vezet. Ne csüggedjünk és ami fő, soha kishitű kétségbeesés erőt ne vegyen rajtunk! Akkor minden lépéssel magasabbra emelkedhetünk. Reánk nézve tehát csak idő kérdése a teljes megtisztulás. A fontos dolog mindig az, hogy életutunk világos legyen, vagyis őszinte, tiszta és egyenes.

Minden alacsonyságnak meg van az életben a maga okoszerű, sőt magasztos rendeltetése. A legundokabb bűnök, a legmélyebb alázatosságra indítják a lelket, mihelyt túléltek önmagukat és önmagukban elpusztulván, emlékekké, vagyis ér-

zéseké válnak. Ezért *mindent a maga értéke szerint kell becsülni, mert ami van, az mind értékes.* —

Ezen előismeretek után térjünk most rá először az *egyetemes élet* vonalainak, azután pedig az *egyéni élet* vonalrendszerének megismerésére és megállapítására. Mindezekre az életismeretekre szükségünk van; *elsősorban azért, mivel önmagunk megismerését felette megkönnyítik; másodsor pedig azért, mivel embertestvéreinkkel ezen ismeretek alapján nagyon könnyen juthatunk összhangba. Ez a két dolog szükséges ugyanis arra, hogy az életet helyes mederbe terelhessük, miután az így lezajlott élet egyenesen a tökéletességre vezet.*

Ezen munkánkat és annak gyümölcseit pedig ismételten *Krisztus kegyelmének tulajdonítjuk!* Ő mondotta: *Senkisémet mehet az Atyához, csak Énáltalam!* Már pedig az „Élet könyveiből” megérezhetjük és megérthetjük az Atyának mindedig elrejtett testi és lelki tulajdonságait. Megsejthetjük a „Yégtelenséget”, úgy az Q külső, valamint belső életében, erejében, erényében, áldozataiban és alkotásaiban; megérezhetjük önmagunkban az „Erő” minden tulajadonságát, tehát az Ő életét is; megérezhetjük szellemünkben a „Szentszellemei”. szívünkben pedig Krisztust teljes egészében, vagyis testünkben az Ő testét, vérünkben az Ő véréét.

E könyvek kinyilatkoztatott igazságainak alapján részünk felszabadulhat az alacsony nyomások rabságából és mi már érezzük győzni Krisztust önmagunkban! Ő él bennünk és mi Benne élünk. Ő cselekszik, ő gondolkodik. Ő vezet bennünket most is az Atyához. így lesz végre a megváltott lélek bennünk is igazi lélekké, vagyis szabaddá, hatalmassá! És az ilyen lélek már csupán egy valóságot talál önmagánál nagyobbak: — magát az Életet.

AZ ÉLET.

Erkölcsei szempontból óhajtom megvilágítani az életet.

Az élet legfelsőbb és legtökéletesebb foka az Isten akaratának a végrehajtásában áll. Az életnek az a legtökéletesebb állapota, mikor teljes megtisztultságunk folytán már alkalmassá váltunk, hogy az isteni akarat teljesítésének végrehajtó eszközeivé lehetünk. Ez a legmagasabb foka egy értékes életnek. Ami ezen kívül és ezen alul van, az az igazi értékes élet.

nek csak a töredéke; helyesebben a látszata. Ezért az életnek sem lehet más az alapja, mint ami annak lényegét és értékét képezi; *egységben élni a Végtelennel*, Aki szintén bennünk él és általunk cselekszik. *Így lesz minden megtisztult lélek az isteni életnek egy-egy élő sejtjévé.*

Mikor tehát a valódi, a tökéletes életről kívánunk szólni, legelőször is annak a forrásáról: az isteni akaratról kell elmélnünk. Mi az az isteni akarat? *Az isteni akar a tiszta élet-erőből származó föltétlen cselekvési készség. Ez nem csak az Istenben, hanem minden tiszta erőben élő lélekben megnyilatkozhatik.* Akiben tehát már megtisztult erő van, abban az isteni akarat is természetes módon nyilatkozik meg. Megtisztult erő alatt pedig értsük az erőnek azt a fokozatát, amelyben már se salak, sem salakképződésre való képesség és hajlam többé nincsen. *Ilyen megtisztult erő azonban már csak az életállapotok összes fokozatain keresztül haladt és azokból már kiemelkedett erőből állhat elő; olyan erőből, amely az élet küzdelmeiben megpróbáltatott és bevált. Ezt nevezzük a lélekre nézve a szentség állapotának.*

Az erőnek ilyen átalakulásain keresztül ment önmagában maga az Isten is, amikor *belső életét külsőitette.* Mint hármasság Krisztusban és a Szentszellemben az egyetemes élet örök forrásává lett. Az isteni élet mélységeiből pedig kiemelkedett, mint *Ige. A megtisztult lélekben is csakis akkor nyilatkozhatik meg a legtökéletesebb isteni akarat, amikor már érzi önmagában az Atyának a szabad erejét, a Fiúnak az alázatosságát és engedelmességét és a Szentszellemnek korlátlan világosságát.*

Eme isteni akarat az Atyában végtelen; hogy úgy mondjuk: isteni mértéktelenségben nyilatkozik meg, mert annyit akar, amennyit hisz és remél. Ellenben a Krisztus által megváltott lélek mindaddig, amíg teljes tökéletességre nem jutott és Krisztusban meg nem semmisült, mindenben csak annyit akar, amennyit szeret. Ha ezen szeretetnek az isteni akarat a tárgya, úgy az egy állandó és csöndes béke érzésében nyilatkozik meg a lélekben. Ha pedig eme szeretetnek tárgya kevesebb az isteni akarathoz, akkor a lélek nyugtalansággal telve háborog. Hullámozása örvénybe sodorja, ahol már az életnek a salakja sűrűsödik és ahol képződik a rossz. Nem akarjuk most követni az így süllyedő lelket, amelynek bukás-sorozatát a „Bukás Könyvé”-ben fejtettük ki. Mi most a mélységek helyett a magasságokba törekszünk, ahonnan az egész életet áttekint-

hetjük és amint Krisztus ígérte: — birtokunkba vehetjük. Az isteni akarat megnyilatkozásának a béke csak a külső következménye; maga az isteni akarat ellenben a legtökéletesebb érzékíthetetlen erőnek, a végtelenség legtökéletesebb életvonalának, vagyis az isteni életkörnek a megnyilatkozása.

Ezen akaratnak a tevékenysége a legistenibb ellenállhatatlanságnak a jegyében *azonnal* (minden időszámítás fölött) ragadja a lelket a céljához. Ahol pedig az isteni akarat már kifejlődött és megnyilatkozott, ott az illető cél is el van érve ugyanabban az egy rezzenetben. Mert az isteni akarat akár törvény fölött, akár törvényben nyilatkozzék is meg, mindenkoron megdönthetetlen. Mászóval annyit jelent, hogy *egy isteni ténynek a kivitele és befejezése nem akkor történik, amikor annak már érzékelhető megnyilatkozásai is vannak, hanem abban az űs-rezzenetben, amelyben az isteni akarat magát elhatározta és akaratát megindította. Amikor az isteni akarat már láthatóvá lesz, akkor már lényegében meg is gyengült. A legeslegtökéletesebb erőhatás és erőtevékenység abban az isteni elhatározásban és akaratban van, amely eszményileg rejtve marad.*

Ilyen erőhatás pl. az Atya állandó munkája az élet adásában és fenntartásában, amelyeknek ereje elrejttségükben van. Az elrejttségnek eszményi háttere és oka pedig az Atya legtökéletesebb alázatossága; viszont erőértéki következménye az erő érinthetetlensége. Az érinthetetlenség óvja meg az erőt minden külső, vagyis kívülről jövő durva visszahatástól és egyedül teszi képessé arra, hogy magát végtelenül átadó és szünetlenül fenntartó erő lehessen.

Ha pl. az Úr Jézus Magára nem vállalta volna a közbenjáró, a megtestesülő szerepet és ha a Szentszellem nem árasztaná el világossággal a végtelenség sötétségét, akkor az Atyának, mint „egyszemélyű Istennek” közvetlen kellett volna az Ő teremtett világának a salakjával is érintkeznie; minden átmenet és közbenjáró nélkül. Ezáltal az ellentét az erő és anyagsvilág között olyan éles lett volna, hogy a küzdelmük sem olvadhatott volna kiegyenlítő összhangba. A megteremtett valóságoknak a megtartása és ezeknek a képességeikhez mért fejlesztése így is biztosítva lett volna ugyan, de már egy új és magasabb élet, egy lelki világ nem jöhetett volna létre. Tudjuk, hogy épen ezért volt szükség az Ige kilépésére az isteni életből, hogy egy lelki világot alkosson, amely közvetítő lesz a legtisztább erő és az anyag között. Ez esetben az Atya élete sem lett

volna elrejtőzöttség és nem is alkothatott volna egy elrejtett és mégis mindennél erősebb életet. *Az egész külső élet csak erőre lett volna leépítve, nem pedig érzésre és hitre.* Mindezt pedig úgy vegyük, hogy teljes mértékben vonatkozik reánk is. A mi életünk is nagyon gyakran csak az erőre támaszkodhatik és az érzésnek nem adunk benne szerepet. Már pedig az erő csak egyik alakja a Szent Háromságnak.

Magunkról tudjuk, *milyen kimerítő és vigasztalan az ilyen érzés és szeretet nélkül való erőélet, amely lehet küzdelmes, tevékeny, sőt talán teremtő élet, de mindig csak külső élet marad, amely mögött, illetve fölött elrejtett lelki élei nincsen.* *Az ilyen külső élet betölthet egy egész életszakot, amely a születés és a halál között folyik le, de nem töltheti be még átmenetileg sem a léleknek örök életét.*

Akiben tudniillik az Atya tökéletes, abban meg kell születni a Fiúnak is, mihelyt pedig a Fiú megszületik, azonnal meg is testesül bennünk az Igében: az Úr Jézusban. Ugyanekkor az Atya visszavonul, elrejtőzik és átengedi a hatalmát és uralmát az ő szent Fiának; Ő pedig csak mint elrejtett eszmény és titkos erőforrás áll Mögötte. *Az ilyen lélekben és annak külső életében már Krisztus él és Krisztus cselekszik!* Az ő cselekedete pedig a lélek életében a test cselekedeteiben is látható, mert Ő testünkben test és vérünkben vér leszen: *tiszta igaz test és tiszta igaz vér!* Ez a krisztusi test azután már bennünk is csak egyetlen egy munkát végez: a lélek indításainak alázatosan engedelmeskedik. Az ily módon megtisztult lélek már Krisztusban él és Krisztus Őbenne! Ezért az Atya fiává, vagyis Krisztusnak testvérjévé leszen. Nagyszerűen fejezi ki ezt a gondolatot a mi erőteljes nyelvünk: Isten testének egy atomjává lesz, vagyis *Krisztusnak testévé és vérévé: Testvérévé!*

Amit a megtisztult lélekben az Atya indít, azt a Fiú végrehajtja. A Fiúban tökéletes az élet és mindazokban, akikben a Fiú él. Ez az élettökély pedig nem lehet más, mint az élet céljának isteni módon való szolgálata. Viszont az élet célja az erő megtisztulása és az erő salakjainak a megfinomodása. S hogyha ez a finomulás és tisztulás isteni összhangban és eredményben folyik le, akkor az élet is tökéletes; a miénk is. Bennünk is létrejön és lesüllyed az erőnek bizonyos salakja. Nekünk is vannak alacsony indulataink, érzéki hajlamaink és valahányszor ezeket a Fiú módjára átalakítjuk önmagunkban *érzelemmé* és átfinomítjuk *alázatossággá*, annyiszor *élünk tökéle-*

tes életet. Az élet tökéletessége eme tényben be is fejeztetik. Aki tehát önmagában állandóan a finomulásra és erő-salakjának az átalakítására „sikeresen” *törekszik*, az eleget tesz tökéletesedési feladatának; aki pedig ily természetű tevékenységet nem indít és nem tart lenn önmagában, az teljesen tökéletlenül él. —

Ezzel az élet lényegének és tartalmának a legértékesebb állapotát megismertük és ki is merítettük, *itt megszűnnek az ismereteink és megszületnek az érzéseink.* Az utóbbiban már semmi salak sincsen. De van benne valami új, ami bennünket teljesen elragad és ha vele egyesülünk, — bár *benne* élünk, — mégis az *élet fölé* emelkedetteknek érezzük magunkat. Ez az új állapot, amelyben már nem látunk törvényt, *egy új világot és egy új életet nyit meg a számunkra.* Egyetlen uralkodó jelensége van: *a szentség állapota.* Annyit jelent, hogy ilyen állapotban életünknek minden jelensége és megnyilatkozása már a tökéletes tisztaság érintetlenségében jelentkezik. Ez alatt azt értjük, hogy nincs bennünk többé zavar, mert életünk minden egyes jelensége egymástól el van határolva; szóval: *összhangban élünk.*

A *teljes összhangból* következik *a teljes egyensúly*, ebből pedig az élet örök biztossága: *az állandóság.* Az állandóságnak természetes következménye a tökéletes termelés. Ellenben a tökéletlenség állapotában létrehozott valóságok tökéletlenek, mert nem összhangból származnak, hanem magasabb valóságok összeütközéséből nyerik létüket és zavarból eredvén, a zavarnak, a tökéletlenségnek a jellegével bírnak. Ezért a teremtés is *csak az isteni élet összhangjában:* a Hármasságban teljes és tökéletes. A Szentháromság eszményi közösségében jöhet csak létre *az eszményivé vált élet, amelynek külső megnyilatkozása lesz a csend, amely az összhangnak a lényege.* Egyedül ezen benső életnek a termékenysége az, amely az önmagában való élésnek a természetes következménye, és ez mindaz, ami tökéletes.

Bennünk is — akár testben, akár testen kívül élünk is — a kegyelem állapotában, a csendben, titkosan kezdenek kibontakozni elrejttségükből a tökéletes termelésnek a virágai és a gyümölcsei. A kegyelem állapotában élő lélekben egy termősejt kezd ébredni. Ez az újjászületett lélek, — az egyedül való, maga a *Szentszellem*, Akiben a lélek újjászületik, — ez a teljesen elrejtözött *Atyából* és a teljesen tökéletes *Fiúból*

származó, újjászületett lélek megkezdzi bennünk új életét, amely már isteni élet.

Akit tehát az Atya fenntart, a Fiú vezet és a Szentszellem indít tevékenységre, az már egy újszülött isteni lélek. Ezeket fogjuk most szemügyre venni, akik között a legkisebb is nagyobb nálunknál. Mi őket csak Krisztusban és Krisztus által vagyunk képesek szemlélni és megismerni!

AZ ÚJSZÜLÖTT LÉLEK.

A lélek szeretetből születik. Ezért a lélek több és értékebb mindennél; még magánál a szeretetnél is, minthogy ennek a túteléséből született.

Születés alatt mindenkor egy új élő valóságnak egy másik élő valóságból való kiválását értjük. Ilyen valóságos születés azonban *csak egyetlen egy* van a végtelenségben: az Isten lelkének kiválása az elrejtett színerőből és ennek állandó folytatása, vagyis a végtelenség *minden lelkének* folytonos kiválása az isteni lélekből. *Csakis az Isten lelke született Önmagából; a mi lelkünk pedig már csak az ő lelkének a tökéletességéből, a Szentháromságból, vagyis az Isteni léleknek túteléséből: a szeretetből. Az ilyen újszülött lélek mindig a szeretetből születik, néha alacsonyabb, néha magasabb fokon.*

Van lélek, amelyik *egyenesen az Isten szeretetében ébred életre* és öntudatra; ez a *legmagasabb fokú újjászületés*. De van olyan is, aki egy teremtmény *önzetlen szeretetében születik új életre*. Ez már egy alacsonyabb életállapot, mindig *egyéni jellegű* és egyesek életének az előnyére szolgál. Ellenben az *Isten szeretetében megszületett lélek mindig az összeség, vagyis az egyetemes élet szolgálatára születik meg*. Lényegileg azonban *mind a kettő eszményi értékű*, mert egy új és magasabb életforma kibontakozását, az élet színvonalának erkölcsi emelését és a tisztuló élet térfoglalását jelenti. Már pedig ez az egyetemes cél!

Az Istenben önmagát megtalált léleknek *alaptermészete és jellemvonása a szeretet*, amelyből ő meg is született. Ez a biztos ismertető jelük és közös vonásuk az Istenben újjászületett lelkeknek. *Minden lélek tehát, legyen bármilyen együgyű és korlatolt is, de ha az egyetemes szeretet önzetlen jellegével bír, az már Istenben újjászületett lélek.* Csak egy pillanat műve,

hogy az Isten akaratának tökéletes megnyilatkozása őt külső előnyökben legyőzhetetlenné és megmérhetetlenné tegye. *Az utolsóból rögtön első lesz!* Ellenben legyen az a lélek bármilyen csillogó és megmérhetetlen tulajdonsággal túltelt is, ha *nem bírja a szeretetnek isteni vonását, a teljes önzetlenség erejét,* amely mindig a gyengéhez hajlik és mindig csak segíteni, használni akar, *akkor még nem Istenben újrászületett lélek.*

A lélek az érzések mélyén titokzatosan születik a szeretetből. Ezért mindig olyan erős, amilyen mélységből emelkedett ki és amilyen mélyen él. A születés pillanatának *külső jelensége* a léleknek megsemmisülésszerű megnyilatkozása *a tökéletes alázatosságban.* Ezért szükséges, *minden egyéni képességnek a letevése,* különösen az *egyéni akarat* önkéntes megtörése és az akarterőnek az *isteni akarat* alá való rendelése. Mindezen ténynek a lélek születése pillanatában *teljesen tökéletesnek* és nem részlegesnek kell lennie. Eme legnagyobb elhatározásban kell tömörülnie a lélek minden erkölcsi és testi erejének. Minden képességünknek ebben kell egységgé válnia, hogy a lélek önmagát, mint teljes egységet ajánlhassa fel és helyezhesse el a jó Istenben. *Az Istenben való tökéletes elhelyezkedésének a következménye lesz a lelki újjászületés,* amelyben azonban az illető lélek már nem vesz öntudatosan részt. Ennek pedig az az oka, hogy a csak imént megszületett lélek, bárminő legyőzhetetlennek, hatalmasnak és halhatatlannak született is, *lelki fogalmak szerint* azért mégis csak újszülött. Ezen állapotában pedig *benne van 1 gyengeségnek és a gyámoltalanságnak a teljes mértéke.* Hány lélek van, aki a testi életben már hatalmat, tekintélyt képviselő Mester, a lelki életben azonban még mindig csak csecsemő!

Hogyha azonban a lélek újrászületése valóban teljes és őszinte volt, akkor könnyűségénél fogva egy lelkiáramlat ragadja őt magával, amelyet az újszülött, kicsiny-lelkek áramlatának nevezhetünk. így jut életközösségbe a hozzá teljesen hasonló lelkek tömegével, egyesül a vele *egy vonalban* élő testvérekkel, *akik kicsiny voltuk dacára is nagyot jelentenek.* mert a lelki életben már bizonyos súlyt és jelentőséget képviselnek. Erő egyesülésükből erőgyarapodás származik és ezen tömörülésükből előálló nagyságuk *összekapcsolja őket az önmagukban is immár nagyokkal,* vagyis *a felettük álló vonalaknak* a szellemeivel, akik egyéni nagyságuk erejével már a *legnagyobbat,* Krisztussal vannak *összekapcsolva,* *ők az igazi nagyok,* a megváltás vezető lelkei, az iniciék, *a vezérlelkek!*

Most pedig térjünk vissza az újszülöttek benső életébe, mert célunk *a lelkek megismerése*.

Az újszülött minden érzése épen úgy, mint a testi újszülötté, csak reflex-érzés, amely önkéntelen és öntudatlan. Minél önkéntelenebb és minél öntudatlanabb azonban valamely érzés, lelki szempontból annál tökéletesebb. A lelki tökéletességnek ugyanis elengedhetetlen alapföltétele a tökéletes egyenletesség, amely mindenben a tökéletes hűségben és következettségben jelentkezik. Az érzés, vagy annak megnyilatkozása ennél fogva akkor a legtökéletesebb, amikor az indítóerőnek egész erejét változatlanul megtartja és ha kell ép oly változatlanul és tökéletesen fejezi és nyilatkoztatja ki, mint ahogy azt kapta. Hiszen még a testi élet tökéletessége is abban áll, hogy a lélek minden érzését és erejét változatlanul átveszi és folyósítani tudja. Ezzel szemben pedig a lélek tökéletessége abban áll, hogy a lélek testének minden képességét változatlanul tudja eszményíteni és folyósítani.

Nézzük csak, hogyan változnak át a test benyomásai gondolatokká és érzésekké és viszont az érzések hogyan lesznek a szellem közvetítésével (értelmi úton) külső cselekvésekké. A külső és a belső életünk között *az agy a transzformátor, amelyben az érzés gondolatá, a gondolat pedig külső cselekvéssé alakul ki. Viszont az agy a külső szervi benyomásokat percipálja és ezeket átadja az érzésnek. Ezzel az agy bevégezte a funkcióját. A percipált benyomás elraktározódik az érzésünkben és benne emlékké lesz. Ezért az agy csak közvetítő a belső és külső világ között; kapcsoló szerszám. Ez az oka, hogy minden testben-született csecsemő az érzéseit kifelé mindaddig nem tudja gondolatokba és cselekvésekbe kinyilatkoztatni, míg érzése a test anyagával teljesen össze nem vegyül. Ehhez egy bizonyos idő és tevékenység kell.*

Az újszülött lélekben is eme törvény érvényesül. Az újszülött lélek öntudatra jut ugyanis a testi étellel szemben, de öntudatlanul áll az új lelki étellel szemben. Ebből az öntudatlanságából fejlődik ki új érzéseinek reflexszerűsége, mint ahogy ezt látjuk a testi újszülöttnél is. Mind a kettő fokozatosan tökéletesül. Minthogy pedig a reflex mindig az érzésből ered, ezért egy magasabb befolyásnak a hatása és bárminő önkéntelen és öntudatlan legyen is az, önmagában tökéletes.

Az újszülött magas érzési állapota, ha nem állandó is, de feltétlenül biztos. Az ilyen lélek ugyanis ellenállhatatlan magas befolyás alá kerül és így önkéntelenül és akaratlanul annak az

eszközévé válik. Ebben az állapotban a lélek érzi mindazt, ami, hogy úgy mondjak, csak belefér. Sőt még ennél többet. Azt is, ami bele nem fér, mert egy emelő és vivő erő ragadja fel a lelket az emelkedésnek olyan lelki állapotába, amely nagyon gyakori az újszülött félek csecsemő-életében. Ezért egy újszülött lélek érzésvilága már határtalan.

A KICSINY LÉLEK.

Kicsiny lélek alatt értjük a korlátoltat, a beszámíthatatlant, a gyámoltalant, akinek azonban határozott rossz tulajdonsága már nincsen. Ezek a lelkek a lelki élet testének a csemetéi. Egyedül ezek a lelkek azok, akik vezetettek és akik tulajdonképpen a nyájai alkotják. Nem a nagy tömeg a nyáj, amely feltétlenül ismeri az ő pásztorát és a szavára hallgat, hanem az a kevés újszülött lélek, akiben már rossz nincs.

\ Nem baj, hogy ezek még mindig gyengék és tájékozatlanok. Nem maradnak sokáig ilyen kicsinyek. Minél jobb a legelő és minél megfelelőbb a vezetés, annál gyorsabban és biztosabban kell megerősödniök, megnövekedniök és naggyá válniök. Ha pedig már megnövekedtek, ki-ki megtalálja saját hivatását és feladatát, amelyet már önmagának kell elvégeznie a saját erejéből és a saját felelősségére.

A kicsinyek ezen csapatjának lelki fejlődése kétféle lehet: Először, vagy mint nyájbeli bárány megerősödik és megnyíratik; másszóval: mindenétől megfosztatik, ami látszólag az övé volt. M eg próbáltatik és azután a vágóhídra vitetik. Ott fejezi be életét a kicsiny lélek, hogy újra kezdje, mint kipróbált nagy lélek. Mert mihelyt a próbákat kiáltotta, nagy lesz. Ezek a lelkek egyenletesség! természettel bírnak, még akkor is ha testi természetük ellenállhatatlanságúnak látszik. Sőt az utóbbi körülmény teszi rájuk nézve az életet igazi megpróbáltatássá. Istennel már születésükkor összhangba jöttek és csak magukkal nem tudtak még összhangba jönni. Az ő testük az, amely mindig műst akar, mint a lélek. Ők azok, akik már látják a jó utat, de még nem tudnak rálépni. Értelmük túlsúlyban van minden más képességük fölött. Állandóan harcolnak önmagukkal. Ők azok, akiknek lelki fejlődése megelőzte a testi, vagyis anyagi tökéletességet. Testük csak az erőszaknak tud engedelmeskedni; szemek csak a látható nagyot és

szépet tudják megcsodálni. Ok azok, akik önmagukban és önmagukból tökéletesednek és másoknak testi botrányul, de lelki például szolgálnak. Életüknek látható erkölcsi sikere nincs, de láthatatlan és érzékíthetetlen erkölcsi eredményekben bővelkedik a haláluk. Ők a vetések, amelyekből azonban csak a jövő nemzedék arat. Korukkal teljes összhangba jönni nem tudnak, mert ők már előre élnek és megelőzik kortársaikat. Csak haláluk után látszanak a föld számára megszületni.

Másodszor. A második csoport ellenállhatatlanságú lelki alapon indul ki az új életébe is, de egyenletességű, vagyis engedelmes, tökéletessé vált testanyaggal. Az ilyen csemete-lélek már ebben a fejlődési fokban fává növekszik. Virágzik és gyümölcsöt hoz anélkül, hogy bensejében megszűnne kicsiny lenni. Anélkül, hogy igazán nagyvá válnék.

Már anyaga révén is alkalmas eszköz. Önmagával teljes összhangban él és teste engedelmes szolgálja a lelkének. Öntudatos öncélja egyelőre nincsen. Állandóan betelve, illetve túltelve lévén, csaknem állandóan bizonyos elragadtatásszerű állapotban van. Benne már képesek a nagy lelkek is élni, de ő maga még nem él sehol, csak a hozzá csatlakozó nagyok viszik. Ennek a hasznos és kívánatos állapotnak az előzménye az volt, hogy az ilyen lélek már újjászületése előtt összetörte testanyagát, miután ellenállhatatlanságú lelki természeténél fogva kimerítette önmagát és így természetes úton jutott el a tökéletesen engedelmes test állapotába. Érdemileg ezen léleknek az újjászületése előtti élete volt nehéz és gyötrelmes küzdelmeknek a sorozata. Újjászületése után pedig önmagával mintegy leszámolva, átmenet nélkül lép gyengesége dacára is az Isten egyenes szolgálatára.

Amilyen természetes, olyan igazságos megnyilatkozása ez a törvényeknek. Mert amíg az ilyen lélek előbbi életében az alacsonyabb vonalak mélységeiben süllyedezett és szenvedett, csak azén, hogy rajta a törvény beteljen; most, mintán a mérlek már betelt és az igazság győzött, a szereivéinek kell győznie, hogy nemcsak az igazság, hanem a szeretet is beteljen. Ezzel szemben az egyenletességű lélek finomabb természeténél fogva előbbi életében nem járta meg a mélységeknek borzalmait és rajta már az ő újjászületése, előtt nem telhetett be az igazság és így nem a törvény győzött, hanem a szeretet és a gyengédség, — és amikor most egy tökéletesebb életre újjászületett, lelkében valaminek a hiányát érzi. Ez a hiány a még el nem szenvedett borzalmaknak és undokságoknak a hiánya, amik-

nek az ő új életében alázatossággá és erővé kellett volna válniok. Ezért nincs még benne összhang és ez idézi elő az önmagával való küzdelmet és harcot.

Megelőző élete gazdag volt külsőségekben és gyönyörűségekben, míg a másik szellemtársáé gyötrelmekben és borzalmakban volt teljés. Most a kocka megfordult. Az előbbinek a külső élete megtelik — benső élete javára — gyötrelmekkel és megpróbáltatásokkal; az utóbbinak pedig a külső élete megtelik lelki szépségekkel, virággal, gyümölcscsel az összesség javára. Mert az élt többet és az élt értékesebben, aki többet szenvedett. A megpróbáltatások, amelyek azonban mindenkor csak a lélek újraszületése után kezdődnek, a lélek számára nem szépségek, nem virágok és nem gyümölcsök többé, hanem magának a termőerőnek a képződése, amelyből majdan gazdag termékenység fakad.

Ilyenek a kicsiny lelkek. Megismertük mind a két fajtáját és ők is felismerhetik önmagukat. Mihelyt pedig egy ismeret az igazságon alapszik, mindenkor támaszába gyámoltalan léleknek. Legyen az akár önismeret, akár testvéreink helyes megismerése, az ilyen tapasztalati ismeret mindig erős támasz. Ilyen céltudatosság vezessen mindenkor bennünket ismeret-szerzéseinkben.

Miután azonban a mi utunk iránya felfelé halad, csak újból és újból *megkönnyebbülve emelkedhetünk* magasabbra és magasabbra. Ez a megkönnyebbülés a feleslegeink elhagyásából áll, mert *csak a felesleges túlsúlynak az elhányásával könnyebbíthetjük meg magunkat. És mi ez a túlsúly? — Az Istenen kívül minden egyéb!* Nincs másra szükségünk. Az Isten pedig a hit, a szeretet és a reménység tökéletessége. Ezt a hármat tartsuk meg tehát; ezeket ápoljuk, fejlesszük és védjük meg önmagunkban. Adjuk rá teljesen magunkat eme három képességünk fejlesztésére és istápolására; helyezkedjünk bele ezekbe; bízzuk rájuk magunkat és engedjük át teljes erőnket és képességünket nekik. De hogy ezt megtehessek, dobjuk el magunktól minden feleslegeset; mindent, ami Istenen kívül van!

Kívül van mindaz, ami nem tiszta érzésből született, legyen bár az gondolat, akár szó, vagy cselekedet. Kívül van még az az érzelem is, amely nem Istenből és nem az Isten akaratából született. Az újraszületett lelkeknek főleg e ponton kell érzékenyeknek és biztosaknak lenni. Mert az ilyen lélek már nem vétkezik cselekedetekkel; szavakkal, sőt még gondolatok

által sem, hanem *kizárólag* *érzéseiben*. Miután ő már nem szellemében, vagyis értelmében, hanem *érzéseiben* él, tehát minden hibáját és bűnét *a lélek mélyén* követi el.

Szólunk pedig ezen hibákról most, mivel *kizárólag a kicsinyek hibáznak a lelki életben*. Rajtuk kívül *újszülött lélek nem hibázik, mert előttük még csak a csecsemők vannak*, akikről tudjuk, hogy öntudatlanok és így még *nem hibázhatnak; fölöttük pedig a nagyobbak vannak*, akik éppen azért nagyok, mivel *már nem hibáznak*. Ezért csak a kicsinyekre vonatkozhatik a lélekben való vétkezésnek az elmélete.

A lélek akkor hibázik lelkében, mikor túlzásba esik. *Túlzás alatt pedig azt értjük, mikor az érzés kizárja az életéből az élettársait: a szellemet és a testet*. Kétségtelen, hogy ez a *túlzás jóhiszemű túlbuzgóság*, de a tökéletességre törekvő leieknél már nagy tökéletlenség. Ezzel a lélek egyoldalúvá válik, mivelhogy *szellemi és testi életét is egyformán az érzéseiben akarja leélni*. *Érzéseiben gondolkodik és érzéseiben éli testi életét is*. Már pedig amint az érzésnek megvan *a maga külön* élete, úgy van meg a szellemnek és a testnek is. Mind a három addig és akkor él, amíg képességeinek megfelelő életet élhet. *Csak a három alak tesz ki egy összhangzó egységet*, amely egyedül lehet tökéletes életalakká. Láttuk már, hogy még a legtökéletesebb isteni életnek is az összhangzó hármasság az alaptörvénye. Így van ez minden lelki életben és ha ez az egységes összhang a hármasság között bárhol megzavartatik, rögtön egy benső zavar lép a helyébe. A közmondás szerint is ép testben lakozik az ép lélek.

Mihelyt kizárjuk életünkből *a szellemet*, az megtörik: elbutulunk; ha pedig *a testet* zárjuk ki, az megromlik: visszafejlődik. *A kicsiny lélek pedig gyakran cselekszi egyszerre mind a kettőt: bezárkózik az érzéseibe, elszigeteli magát minden egyébtől és a lelki önzésnek válik megszemélyesítőjévé a test rovására*.

Az ilyen eltévedt kicsiny léleknek *azután az érzelmei is tévesek*. Nem az Isten akarata irányítja többé azokat, hanem az ő kicsiny lelkének a lelki önzése. Ezért, az *érzéseibe* zárkózott lélek megbízhatatlan. Eme hibájából is ki kell forni a leieknek. Talán ezáltal külsejében zavarosabbá, de bensejében tisztábbá fog válni. Hiszen éppen azért kicsiny lélek, mivel tökéletlen. *Ha tehát még kicsiny a mi lelkünk, ne szomorodjunk, ha egy-egy gyánús és zavaros hullám benne a fel-*

színre vetődik, mert ez mindig benső háborgásról, vagyis forrásról és tisztulásról tanúskodik.

A mai korszakban a benső tisztulásoknak az időszakát éljük. Most kell egyenként kiszórni magunkból a túlsúlyt. A salakot, miután előzőleg érzéseink már forrongásban voltak. *Nincs tisztuló ember, aki ne érezné* lelkében a megindult forrást, amely nyugtalanná, bizonytalanná teszi benső érzéseit és megtölti a lelkeket bizonyos *titkos vágyódással valami ismeretlen jobblét, és nyugalom után.* Majd ha kiforrtunk és lelkünk salakját magunkból kivetettük, *meg fogunk könnyebbülni. Mihelyt pedig könnyűek lettünk, az emelkedésünk is természetes,* mert a könnyűség maga az erő. Az erő élete ugyanis az ő mozgásszabadságának a folytonossága, amely a feszülésnek és a súlynak a megszűnését jelenti benne.

Nekünk, akik testestől és lelkestől kívánunk öntudatosan emelkedni, különösen és gyakran kell így megkönnyebbülnünk. *Hányjuk ki tehát lelkünkől a felesleget, a túlsúlyt a salakot, hogy megkönnyebbülve egész lényünkkel Istenre támaszkodhassunk.*

A NAGY LELKEK.

Nagy lélek az, akinek nagy képességei és messze kiható tulajdonságai vannak Nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy csak *feltétlenül tisztult* képességekről és tulajdonságokról szönlünk, mert a tökéletleneknek sem messze kiható erejük nincs, sem pedig lelki értelemben nagyak nem mondhatók.

A nagy lélek csak kicsinyből növekedhetik nagygyá. Akkor lesz valóban nagy, *ha nagysága tudatával nem bír, sőt magát még mindig kicsinynek érzi és vallja.* Ezért a lelki nagyság sohasem az öntudatban nyilatkozik meg bizonyos *önérzet alakjában, amely a kevélységnek a legenyhébb foka, hanem mindig csak a nagy tettekben.* Ezek között a legelső és a legfelülálló a nagy lemondások; még pedig nem csupán az anyagi javakról vagy testi előnyökről való lemondások és még kevésbé az állati igényekről való lemondások, mert hiszen ezekről egy tisztuló lélek már újrászületése előtt lemondott. Mindez a három már rég elhagyott vonal, amelynek a határai is elmosódtak egy kiemelkedő lélek benső életében. Ezért a *nagy lelkek* nem ilyen természetű anyagi kimondásokban na-

gyök. *Sokkal nagyobb áldozatokról van itt szó: lelki lemondásokról; mindarról, ami a lélekre nézve kedves és értékes. Még pedig az Isten kedvéért és akarataért kell lemondanunk!*

Mi lehet a léleknek kedves? *A szeretet és mindaz, ami a szeretetből fakad és a szeretetbe ömlik; így pld. az a bizonyos lelki közösség, amely a szereteten alapszik; a gyengédség, amely a szeretetnek a bimbózása; az önfeláldozás, amely ennek a virágzása és az önátadás, amely a szeretetnek a gyümölcsözése; a lelki egyesülés, amely a szeretetnek a termékenysége; az egymásban élés, amely a termés; az ígélet földje: a földi üdvösség és kimondhatatlan boldogság. Ezek a lélek gyönyörűségei; a kedvesek, a kívánatosak. Ezek töltik be egyedül a lelket és mihelyt ezek hiányoznak, semmivel sem pótolhatók, mert sivárnak és száraznak találjuk a mi letartolt életünket.*

Hát ezek azok a bizonyos *lelki áldozatok*. Isten hívó szavára ezekről kell lemondani egy igazi nagy léleknek. így érthető Krisztus: — *Aki jobban szereti atyját, anyját, hitvesét, vagy gyermekét, mint Engem, az még mindig nem méltó Hozzám!*

Megdöbbenő igények ezek! Ilyent csak az Isten követelhet az embertől! Tökéletlen lélek az ilyen áldozatot meg sem értheti, önként elszakadni mindazoktól, akik a mi életünknek látható örömét és egyetlen értékes tartalmát képezték és *mind ezt egy ismeretlenért, egy bizonytalanért, egy láthatatlanért!* Minden tényleges örömünket, ami az élet küzdelmeiben egy kis üdülést nyújtott, *feláldozni egy sejtelemért, egy eszményért* és az élet valóságai helyett belenyugodni a teljes lemondás gondolatába, amely csak sugalatszerűleg sejteti velünk, hogy az élet nem a földi örömeiben és gyönyörűségeiben, sőt még nem is a legtisztább lelki egyesülésekben végződik, hanem *feltartóztathatatlanul halad tovább a folytonos lemondásokban egészen a végtelenségig: — ugyebár ez az igazi Istenhez méltó áldozat?! Ilyenre már csak egy megtisztult nagy lélek képes, akit az Isten szeretete teljesen átjárt és betöltött minden áldozatkészséggel. Mikor pedig a nagy lélek betelve érzi magát, akkor kell kiemelkedni önmagából, mindenikiből és mindenből, akikkel azelőtt egyesülve volt. Mindezekről boldogan kell elszakadnia és várni, hittel a bizonytalanak látszó, de megígért boldogságra! Nem értjük ezalatt a szeretet kötelekeinek szétbontását, csak feltétlen alárendelését az isteni akarat teljességével szemben.*

Ilyen áldozatot kíván a lélektől Krisztus és bár ez a szeretet szemében lehetetlennek látszik, mindig van lélek, aki ezt Érette örömmel megteszi. Ez az a nagy tett, az a nagy lelki lemondás, amellyel teljesen kiüresíti magát a lélek. És még csak a béke sem tölti be azt az űrt, ami ilyenkor a nagy lélekben létrejön. Ellenkezőleg! A frissen kitépott érzések és emlékek Dante vérző fáihoz teszik hasonlóvá a lelket, amelyen minden letörött lomb és ág után egy-egy új seb hasad ... Az ilyen nagy lélek tartalma megújuló szenvedések, feszült várakozások küzdelmeivel telik be és mindezeket az ő tiszta hiteért és remény-ségeért viseli el boldogan.

A hit és reménység erejét valóban mi sem teheti keményebb próbára, mint a szeretetnek az elvesztése: a kihűlés. Kiszakadni a meleg ölelő karokból; eltűnni látni a fényt és a világosságot, amely két egymást lélekben szerető lénynek a tekintetéből árasztotta el közös életüket: nagyon nehéz próba. Hogyha egy ilyen lelki kapocs szétpattanik, ez a szakadás mindennél nagyobb próbája a hitnek. Mert az egymást lélekben, vagyis tökéletességben szerető szívek oly megdönthetetlenül érzik magukban, sőt éreztetik másokkal is, hogy ők egymást el nem veszthetik, hogy egy pillanatilag sem kételkedhetünk abban, hogy ez a lelki egység tényleg az ő életük lényege. Valóban a szeretet a legerősebben összeforrasztó erő, amelyből nemcsak származik az élet, hanem táplálkozik is!

Az az élet, amely egyenesen a szereteten alapszik, meg nem dőlhet; csak fokozódhatik. Így érezzük ezt mindnyájan magunkban. És amikor mégis látjuk ezt a csalhatatlan érzést megdőlni, — ez a nagy lelkek igazi próbája. A lelki kereszt-halál, amelyből azonban ép úgy hinni kell a harmadnapos feltámadást, mint ahogy az isteni Mester és Megváltó is hitte! Ha pedig ezt egy lélek nem hiszi, nem is fog feltámadni! És annyira támad fel, amennyire hinni tud! Olyan alakban támad fel, amint azt hiszi: — kisebbnek vagy nagyobbak. Ha kisebb lesz, kicsinnyé válik a lélek az ilyen nagy, lélekfölötti próbában; ha pedig nagyobb, akkor még nagyobbá: hatalmasabbá! Viszont a hatalmas lélek már elveszti az úgynevezett egyéni boldogságát. Ledőlnek életének a határai és korlátai. Ő már milliókkal kapcsolódik, milliókkal érez. Velük szeret, velük küzd, velük szenved. Mert csak a gyenge szereti önmagát; az erős világokat hordoz a szívében!

HATALMAS LELKEK.

Még a hatalmas lelkek sem teljesen tökéletesek, de már hasznosak. Ők azok, akik már kiszakították magukat önként az egyéni életkörükből az Isten akaratáért; kiszakadtak a rokonegyének közös életköréből. Öncéljaikat félretéve, önmaguknak sem testi, sem lelki érdekeivel nem törődve, néha egy-egy fajért, egy-egy népért, vagy nemzetért élnek, küzdenek és szenvednek. Így válnak egyes korszakoknak felemelő és fenntartó lelkévé. Egyéni érdekeket, családi kötelességeket nem ismernek, mert már az összeség javáért élnek. Ha pedig külső látszatra van is egyéni és családi életük, ez csak átmeneti, jelentéktelen epizódja a hatalmas lélek életének, egy rész abból, amely némelykor az élet teljes kielégítésére, másszor pedig annak a megpróbáltatására szolgál; de sohasem képezi az életének a teljes tartalmát, mivel soha nem tölti be azt egészen és sohasem merítheti ki benne az egész erejét.

De bár a hatalmas lélek még nem tökéletes, mégis a végtelenségben kevesebb a hatalmas lélek, mint a már tökéletes lélek. Hasonlíthatatlanul több az utóbbi, mint az előbbi, bár a hatalmas lélek kevesebb a tökéletesnél. Miért van ez így? Azért, mert a hatalmasok nem önmagukból és nem önként válnak hatalmasokká, hanem Isten bölcsesége és akarata alkotja őket titkosan és szükség szerint a tömegeknek, vagyis egyes fajoknak és nemzeteknek a számára. Az ilyen lélek az egyetlen jogos tekintély, amely nemcsak az Isten engedelmével, hanem, egyenesen az Ő akaratából emeltetik a tömeg fölé. Mondhatjuk, hogy minden hatalmas lélek Istennek közvetlen eszköze, akivel a legdurvább lelkeknek a tömegére hat épen úgy, mint ahogyan a fényes, bomlasztó sugár tud hatni a kemény, durva képződményre. Mielőtt azonban egy hatalmas lélek elnyerhetné hívatásos magas pozícióját, ezt mindenkor megelőzi egy nagy lelki lemondás, amelyről csak az imént szóltunk. A nemzeti, és szabadsághősök tehát előző életükben egy tökéletes érzelmi viszonyban és lelki közösségben éltek a túlvilági élet örömeit, amelyről azután isteni akaratból az Úr hívó szavára önként lemondottak. Ilymódon letették egyéni boldogságukat s miután lemondottak egyéni érdekeikről, alkalmasakká váltak a tömegek vezetésére.

Nagy áron megvásárolt szerepe van a hatalmas, milliók lelkét és akarat-szabadságát kezében tartó népvezérek csillogó pályafutásának. Nemcsak az elvesztett és felcserélt egyéni bol-

dogság, hanem az egyéni céloknak a letevése és az egyéni lelki érdekeknek a felfüggesztése is az *ára a szereplésnek*. A nagy zaj és a külső csillogás, a sok forma és a kevés lényeg árát, amely a tömegvezetés eszköze és feltétele, igazi nagy értékekkel kell megfizetni. *Nincs ennél hálátlanabb szerep. Egy hatalmas lélek*, akinek már »tapasztalatai, ismeretei, tehát biztos érzései vannak egy magasabb élet színvonaláról, vagyis a képzelhető legjobbról, *visszaalakul a tömeg alacsony képmására csak azért, hogy általa a tömeg élete betöltessék* Mert nem igaz, hogy a nagy népvezérek, sőt szabadsághősök valaha előbbre vitték volna a fajukat és népüket. *Előbbre jutni csak lelki érettséggel lehet*. A fajoknak és népeknek fénykora az az idő, amelyben egy-egy ilyen hatalmas lélek közöttük küldetés-szerűen megjelenik, hogy példaképpen éljen, szenvedjen és szeressen. Mihelyt azonban visszahívatik, vele együtt eltűnik az az ügy is, amelynek a trombitása volt és a tömeg rendszeren visszaesik oda, ahonnan kiemelték és ahol őket egy-egy hatalmas lélek ideig-óráig fenntartotta.

Ezért a nemzetek szabadsága ma sem áll előbb, mint állott valaha életének a gyermekkorában. Kezdetben a nemzetek egységesebbek és romlatlanabbak voltak, vagyis erősebbek és szabadok. Ma számban megsokasodtak, de természetükben is elváltoztak. Egységükben megtörve és meggyengülve áll minden faj és nemzet és bizonyos elavult formák védelmére többé nem személyes erejében áll talpra; formákba szervezkedik és hadi eszközök gyártásával pótolják a személyes bátorság érvényesülését. Fegyvert kovácsolnak, ágyúkat öntenek, gépfegyverekkel, fojtógázokkal dolgoznak; szóval minél kevesebb egyéni erők összemérésével, amelyet technikai találmányokkal helyettesítenek.

A szabad faj és a szabad nemzet nem ilyen erőszakos eszközökkel fejlődik és tökéletesedik, hanem *erkölcsi fölényével, munkakészségével és jellemének romlatlanságával* van felfegyverkezve. Ez a kívánatos és igazi haladás, amely Krisztus szellemében történik. Csakhogy az ilyenmű haladás kizárja a tüzzel-vassal való érvényesülést, sőt ezt teljesen feleslegessé is teszi.

Az értékes ember nem fegyverrel, hanem erkölcsi erejének a fölényével fegyverzi le ellenfeleit; pusztá kézzel és megjelenésével sokkal mélyebbre ható tekintély, mint egy állig felfegyverzett terror-fiú. Egy értékes nemzet és faj se külső erőszakkal, hanem erkölcsi és szellemi tulajdonságaik tér-

foglalásával és hatásaival fogja, biztosítani a békét hazája benső életében és annak külső viszonyaiban is.

Hogyan lehetséges az, hogy az állatainkkal szemben erkölcsi fölényel, lelki befolyásokkal és hatásokkal iparkodunk célt érni; ezzel szemben pedig embertestvéreinkkel, akik esetleg más népfajban, vagy népcsaládban születtek és akiknek szellemi és erkölcsi értékét naponként elismerjük, ezekkel már nyíltan vagy titkosan erőszakos bánásmódra törekszünk? Az állatvédő egyesületek jelszava: *kímélet az állat iránt!* Nagyon helyes védelem, amely azonban nemcsak az állatra hasznos, hanem a mi érzéseink nemesítésére és tisztítására is szolgál. De a kíméletnek legalább ugyanezt a jelszavát kellene alkalmaznunk *embertestvéreinkkel szemben is*. Az arcom pirult a szégyentől, mikor hallottam, hogy törvényes intézményként behozták a botozást és visszaállították a középkor testi fenyítékét embertestvéreinkkel szemben, mikor ezt még az állattal szemben is szégyenletesnek tartjuk. Érthetetlen, hogyan alkalmazhatja a mesterséges kínzásoknak testi módszereit az ember — az Isten képére teremtett embertársa ellen!

Mindig a lelkek eldurvulását jelenti, ahol *az erőszak lesz tekintély*. S a mai világ még mindig ennek az alkalmazásában meríti ki faji és nemzeti életét. Hát vájjon ez volna a nemzeti élet magaslata!? Az ideál, ahova a hatalmasoknak a reájuk bízott milliókat vezetniök kell? Ez a nemzeti és faji szabadság kikötője? Hát lehet ott szabadság, ahol félelemmel és rettegéssel vannak a lelkek átítatva? Hol áll a keresztény világ Krisztus szellemétől és az evangélium módszerétől? Bizony örvényben bukdácsolnak a fajok és a nemzetek; oly mélységekben, ahol vér és sár kavarog. Őrült kavarodásban fonódnak össze a népek elsősorban önmagukban, azután pedig egymás között. Feltagolják egymást különálló részekre, testvéri összeműködés helyett gáncsokat vetnek egymásnak és irigy féltékenységgel akarják akadályozni egymás sikereit. Ha két nemzet képviselője találkozik egymással, ölelkezés közben tapogatják ki a másik keblén a páncélt, hol a leggyengébb. S ezt az ördögi mesterséget nevezik nemzetvédő diplomáciának.

Eltértünk Krisztustól és eltértek Tőle fajok és nemzetek. *A hatalmas lelkek*, akik milliókat tudtak magukkal ragadni nemzeti eszmények és szabadságmozgalmak szolgálatában, *mindinkább gyérebben jelentkeznek*. És ezek az eszmények sem bírnak többé a vallás erejével hatni a lélekre; *a tömeg*

már mindenből kiábrándulóban van, miután mindenben csalódott és eszményi formulái egymásután törtek darabokra.

A hatalmas lelkek, akik nemzetek és fajok szolgálatában az Isten akaratából és bölcseségéből korszakos szerepeket játszottak, de a tömeget örök eszményekkel lelkesíteni, elragadni és vezetni nem tudták, egymásután dőlnek ki a vezetés éléről; átalakulnak. A korszakos szereplőkből átmeneti napi szereplők lesznek, akik nem a régi módszer szerint akarják többé milliók lelkét és erejét egyesíteni, hanem erejüket inkább az egységek felbontásában merítik ki.

Nem a hatalom az erő, A hatalom csak eszköz, amelyet ha jói használhatunk, értékes eredményeket érhetünk el vele. Ha pedig vele visszaélünk és a hatalomban újra feltaláljuk letett egyéniségünket és újra feltámadnak öncéljaink, érdekeink, vágyaink, akkor a hatalom súlyos megpróbáltatássá válik számunkra és a reánk bízott és hatalmunk alatt élők számára is.

Krisztus kereszthalálát is próba előzte meg. A mi halálunkat is mindig megelőzi a próba, bármilyen erkölcsi magaslaton álltunk is életünkben. Az utolsó leszámolás, amit a mi ítéletünknek nevezhetünk, szintén az utolsó próbában dől el, amikor kiviláglik, hogyan és mennyiben éltük át életünk illető szakát és milyen mértékben szolgáltuk Istent, az Ő parancsait, céljait és szándékait. Mindaz, ami történt, elengedhetetlenül értékes volt; de csak időközi és átmeneti jelenség az egyetemes élet örök cél felé való törésében. Hibázni csak az hibázott, aki ezeknek az efemer jelenségeknek döntő jelentőséget tulajdonított és az átmeneti sikerekből vagy veszteségekből következtetéseket vont le, hogy azokból az egész életet, sőt a gondviselés működését is megítélje.

Aki pedig az emberiség figyelmét elvonja az örök eszményi célokról, és az anyagi érdekek előtérbe állításával eltakarja az eszményi, örök feladatokat, az akármilyen hatalmas lélek legyen is, csak ideiglenes érték. Öntudatlanul vezetni félre a benne bízó embertársait. Hibájuk azonban menthető, helyrehozható, sőt jóra fordítható. Hiszen ők vezették az emberiséget, ezt a szegény tékozló fiút az útjára, hogy az a csalódások szenvedéseiben összetörve és kimerülve visszatérjen teljes kijózanodással elhagyott mennyei Atyjához. *Az irgalmas szívű Atya pedig Magához öleli elbukott gyermekét és a megtérő bűnösből lesz az Ő legkedvesebb fia, amikor a bűnbánat könnyei mindent lemosnak és minden megbocsáttatik és elfelejtetik. —*

Most pedig kövessük az Úr hatalmas lelkét további fejlődésében, amely *az erősségben* folytatódik.

ERŐS LÉLEK.

A hatalmas lélek még egyúttal nem erős is. Hatalmasnak lenni annyit tesz, hogy van egy bizonyos mértékig cselekvési szabadságunk, vagyis hatalmi körünk, amelybe azonban mindenki csak egy megszabott hatáskörben eszközölhet erejének mértéke szerint változásokat. Lehetséges az is, hogy egy látzólag nagyhatalmú léleknek nagyon is kicsiny a tevékenységi köre, vagy — az ereje és a birtokában lévő hatalommal élni nem tudván — hatalmi körében tevékenység helyett bizonyos meddő pangás észlelhető.

Bármilyen hatalmas is a lélek, meddő lehet, mihelyt nem elég erős. A lelki erő pedig erkölcsi tevékenység közben fejlődik ki a lélekben, amikor bizonyos hatalmi körben akár egyeseknek, akár a nagy közönségnek a szolgálatában önálló feladatokat kell teljesítenie. Mert a léleknek is megvannak a maga ellenálló és feszülő képességei, amelyek segítségével és közvetítésével végzi a lélek a tevékenységét. Ezek képesítik és támogatják őt sajátos lelki életének a mozgásában!

Oh! ha egy lelket csak megközelítően is érzékeltetni lehetne! Fenséges látvány volna, hogyan él az önmagában és önmagából! Csodálkozva látnánk, hogyan indul ki és hogyan terjed, *hogyan feszül a végsőig, mikor az anyagtest erőszakos tér foglalásának az útját állja. Ő* méri ki az anyagtest határait: *eddig és ne tovább!* Ahol pedig a lélek egy ponton gyengül és a test túlsúlyra jut, ott a test idomtalanul terjed és növekszik. Egy végzetes betegség áll be, mikor valamely testrészünk természetellenesen növekszik.

Ez a folytonos ütközet, amelyben a lélek saját anyagával vagyis testével él, mikor a test is visszahat az erőre és szünetlenül akadályozza őt szabad és korlátlan mozgásában, *valóban' bámulatra ragadna bennünket!* Már ez is egy rendkívüli és megrázó mozzanata a lélek életének, pedig milyen kicsiny és milyen parányi jelenség ez benne; csupán a lélek önmagában való élelének a jelensége. Mikor azonban a lélek kierősödik, kiemelkedik, vagy pedig kitör az élő test anyagán keresztül önmagából, milyen megdöbbentő és rettenetes jelensége ez az

erő életének! Az ő saját élő anyagtestét áttüzesíti, feloldja, felbomlasztja, indulatainak a hullámszásával, hogy a testen keresztül kitörhessen az az alacsonyabb, nemtelen, vagy neme-sebb indulat, amivel a lélek időnként túltelődik. Micsoda ehhez a gyakran hangtalan éreztetéshez és erőrázkódtatáshoz képest a durva elemeknek, pld. a tűznek, a levegőnek, a melegnek és a hidegnek egymással való ütközése, amelyek testi érzékeinken keresztül hatnak az érzésünkre! Micsoda az égzengés egy elfojtott, egy félig, vagy egy soha meg nem nyilatkozó érzelmi kitöréshez képest, amelynek csak a késői megnyilatkozását látjuk az indulatok visszafojtása miatt a szenvedő testben! Hol van az a villám, amely előtt az ember úgy lesütné a tekintetét, mint ahogy lesüti egy megcsalt, egy jogosan szemrehányó szelíd pillantás előtt? *A léleknek már a megnyilatkozásai is elviselhetetlenek; hát még a lélek maga!?* S főleg akkor, ha az a lélek erővel teljes, vagy pedig, ha annak ereje folytonosan fokozódik!?

Hiszen a lélek erői olyan mélységekből buzognak fel, amelyek már egyenesen a végtelenségbe nyílnak. Az ilyen lélek erőfejlődése olyan állandó és folytonos, mint maga az élet és fokozódása oly biztos, mint maga a halál. Megnyilatkozásai feltartóztatathatatlanok. Ott és csakis ott állnak meg, ahova kiindultak, miután vagy összetörték, vagy életre keltették azt a valóságot, amelyet érzékíthetetlen erejükkel átjártak. Hogy pedig a lélek nemcsak *erőkifejtésre*, hanem folytonos *erőfokozódásra* is képes legyen, bizonyos tevékenységi, illetve hatalmi körre van szüksége, amelyben felelősség mellett, tehát öntudatosan kénytelen munkálkodni. Hatalom nélkül ugyanis nincs felelősség.

Ezért kell a lelkiismereti szabadságot, amely a legközvetlenebb, a legegyszerűbb és a legegényibb foka a hatalmi köröknek, érvényre juttatni mindenkivel szemben. Csakis így válhatik a lélek erőssé. A lelki erő pedig a legeslegnagyobb atyai örökség amelyet Istentől nyerhetünk; a léleknek legértékesebb testi tulajdonsága, amely egyúttal a lélek eszményi tulajdonságainak is termőtalajává válik. Mielőtt azonban az erős lélek eszmények szülőjévé válna, előbb tiszta erővé változik. A tiszta erő az Isten igazi képmása, a Szentháromságnak a temploma s mihelyt testben van, mindeneknek ura és mindeneknek a szolgálja a mi Urunk Jézus Krisztus által.

A LÉLEK MINT ERŐ.

Mihelyt a lélek kiszabadult anyag-korlátaiból, azonnal erő lesz belőle; csakhogy nem mindig tiszta erő, hanem alacsonyabb vonalú erő, amely csupán fejlettségi fokának megfelelően képes erő kifejtésre. Ellenben minden lélek, amely már az anyagból kiszabadult, felemelkedik az anyagvonal fölé, ha csak öntudatlan állapotba nem süllyed. Innen van, hogy csaknem minden elhalt, bármilyen alacsony fejlettségi fokon álló lélek felszabadult állapotában képes bizonyos anyagi megnyilatkozásokra. Hangok, zörejek, roppanások jelzik egy jelenlévő erőnek a tevékenységét az ittmaradt testben élők között.

Eddig terjed a tisztulatlan erőnek tevékenységi ereje. Hatni tud az anyagra, az idegekre; de képtelen hatni bár mily en érzésre. Okozhat félelmet, de a félelem sohasem a lélek érzése, hanem az idegek érzéki megnyilatkozása. Egy tisztulatlan léleknek halála, vagyis a testi életből való eltűnése sem az anyagi, sem a lelki életben soha űrt nem hagy hátra, miután annak betöltő tartalma nem volt; legfeljebb egy bizonyos megkönnyebbülést okoz mindazon önző és anyagias lelkek számára, akik az ő javain osztozkodnak, vagy pedig a helyét elfoglalhatják. A tisztulatlan léleknek érzékelhető megnyilatkozásai az ő halála után sohasem képesek akár gyengédebb, akár erősebb érzéseket kiváltani a lelkekből. Soha ilyen szellemnek a megnyilatkozó hatása hitetlen embert még hívóvé nem tett. Sőt! A hitetlen lélek minden bizonyítékot, amely esetleg a hit igazságait igazolhatná, természetes ösztönrel utasít vissza, ő még fél (thittől; ezért elzárkózik előle. És bizony, ha nem volnának jmeztisztult erők, akik állandóan magukra vállalják a kegyelmek közvetítését, megszakadna a lelki emelkedés és haladás útja.

A tiszta erők azok a lelkek, akik miután már erősséggel beteltek és túltelek, önként erőkké válnak és bár érzékelhetetlenül, de azért érezhetően veszik gyámolításukba a kegyelem állapotán kívüli szegény lelkeknek ügyét és lassan, titokzatosan csöpögtetik a lélekbe mindazt a számon nem tartható erőcsöppeket, amelyek a leghatályosabb gyógyszerek és az illető lelket ép olyan észrevétlenül lágyítják meg az igazi kegyelem magjának, vagyis a hitnek a befogadására, mint ahogy a durva képződményt is meglágyította és feloldotta valaha a fénykörüli sugár. Az ilyen erőhatások azok az apró előjelek, amelyek a természetes úton és módon fejlődő lélekben min-

*dig megelőzik az igazi kegyelmet, de csak a megtérés után vesz-
szük észre, hogy ezek részben figyelmeztető, részben előkészítő
égi jelek voltak a mi átalakulásunk útjában.*

*Sokszor egy érthetetlen sóhaj, egy megmagyarázhatatlan
nyomás, bizonyos előérzet, vagy megokolhatatlan hangulat
alakjában fogják körül a durva lelket. A mélységből feltörő
sóhajaink vagy a mi titkos előérzeteink és hangulataink mö-
gött elrejtett erők állanak. Milyen nagy erőfeszítésükbe kerül-
het ezeknek gyakran, hogy egy szabadságában féktelen és el-
durvult lelket megállásra kényszerítsenek! Nincs ennél na-
gyobb erőfeszítés! Azért ezt nem is végezheti más, csak maga
a megtisztult erő: a színerő.*

*Az elrejtett erők is azonban folytonosan és állandóan,
minden megszakítás nélkül hatnak. Hogyha nem így volna a
dolog, akkor a féktelenség és a durvaság nemhogy csökkent
volna századról-századra, de folyton erősödve, ma már min-
denütt túlsúlyban volna. Nagyon gyakran megtörténik, hogy
a legnagyobb durvaságok idején a legsötétebb lelket is meg-
állítja valami a döntő pillanatban. A krízis pontján, ahonnan
önkéntelenül és akaratlanul is visszafordul. De hiába muta-
tunk reá ilyen megérthetetlen esetekre a hitetlennek. Nem
fogja elhinni nekünk a titkos erők állandó tevékenységét. Az-
zal érvel: — Hát ha vannak ilyen titkos, tevékeny erők, miért
nem akadályozzák meg fokozottabb mértékben az elvetemült
lelkek gonosztetéit?*

Mi pedig, kik már ismerjük a lelki bukások fokozatait és
a gonoszettek előzményeit, valamint ezeknek a törvényeit,
amelyek igazságból származnak, mi elmondhatjuk, hogy mi-
lyen csodás és beláthatatlan megnyilatkozása az isteni szeretet
kimeríthetetlen irgalmának, hogy ilyen titkos erők közvetítik
állandóan a földön az Úr kegyelmét. Oh! a földön azt is jog-
gal kérdezhették az emberek: — Hát miért nem telik be lát-
ható alakban is rögtön az igazság mérlege a földön? Miért
nem jön már az a borzalmas utolsó ítélet, amelyben ki-ki
elvenné a megérdemelt büntetését, hogy az Isten öldöklő
angyalai végre jogosan gyilkolnák rendre az Isten árulóit és
a semmiségbe taszítanák vissza az élet gonosztevőit? Sőt,
hogy ez az utolsó ítélet bekövetkezzék, arra nem is kellene a
pusztítás angyalának megjelennie a földön; csak a tiszta, jó
erőknek kellene a föld színéről visszavonulniuk. Az Isten an-
gyalaitól és tiszta erőitől elhagyott ember aztán alaposabban
elvégezné az öldöklés munkáját, mint akár a pusztítás angya-

lai. A magára hagyott ember bizony nem riadna vissza a gyilkosságoktól sem, mert *az emberi élet az Isten támogató erői nélkül rosszabb lenne az úgynevezett kárhozatnál is. Míg ugyanis a kárhozat szellemei csak bizonyos kimért határok között törhetnek a lélek ellen, addig az ember ember-társa ellen egészen a halál határáig nyomulhat.* Még azt is elveheti tőle, amit annak az Isten adott: *az életét*

Ez egyébként a bűn szabadsága, amelyet mi lázadásunkkal szereztünk meg magunknak és amely kárhozatos szabadság korlátozására az isteni irgalom a tiszta erőket rendelt nekünk. És mi lesz az ilyen tiszta erővé vált lélekből? — Ennek is fejlődnie kell. Bizony az ilyen léleknek a folytatása ma még titok. Ezért nem is követhetjük értelmünkkel, hanem csupán megtisztult érzéseinkkel őket az ő titkos utaikon, amelyek a végtelenségbe vezetnek és ott elvesznek értelmünk elől; de még a legmegtisztultabb érzéssel is csak hal-kan és titkosan ...

TITKOS ÉRZÉSEK.

Az érzés csak akkor valódi, ha titkos. Ez a titkosságra való képessége a legnagyobb lelki képessége az erőnek. Vele szemben az erőnek a legnagyobb testi képessége viszont az, hogyha mint érzés megtestesül. E két képességnek a kifejlődése, illetve kifejlesztése között hullámszik az erő élete. *A tökéletes érzés, amelynek legmagasztosabb lelki képessége a rejtettség, a titkosság, a megtestesülésben látja önmagának és képességeinek a tökéletes ellentétét.* És hogyha eme teljes ellentétre is képes átalakulni, akkor *mindenre képes.* Alakváltoztatási szabadsága ezzel lesz feltétlenül teljessé. Ez a mindenre való képesség teszi az erő-érzést *mindenhatóvá.* *Ezzel szemben a megtestesült erőnek, amelyet anyagtestnek nevezünk, se lehet magasabb célja, mint láthatóságát és érzékelhető voltát feladva, titkossá, rejtetté, sőt ha kell, eltűntté válni az erő céljainak a szolgálatában.*

Az érzés tehát anyaggá testesülhet; viszont az anyag érzéssé tisztulhat. Jól megértsük! Nem egyéniséggé, csak megtisztult anyagérzéssé. Minden anyagban van egy elrejtett érzés, amelynek az anyag csupán a hüvelyke és a külső alakja. Minden anyag egy-egy tulajdonságot testesít meg a végtelen érzés-

ből. Úgyszólván atomizálja és érzékíti az érzést, hogy ezt nekünk az anyag közvetítésével könnyebben felfoghatóvá tegye. Mert csak anyag tud az érzékeinkre hatni. Ezért minden képzetünk érzékleti precepció és az egész anyagélet célja reánk nézve csak egy érzést nevelő szemléleti oktatás.

Megérthetjük tehát azt, hogy az anyag következetesen alkalmazkodik egy ösztönszerűleg megérezett jobb helyzethez és *úgyszólván csodát művel, mikor anyag létére lelki képességet vesz fel* és engedelmeskedik. Látjuk, hogy ezzel az anyag a saját emelkedését szolgálja, mert általa egy magasabb vonalba jut, tehát egy jobb és előnyösebb helyzetbe kerül. *De a léleknek a magatartása az önkéntes megtestesülésben fölötte áll minden magyarázatnak, miután önérdék nélküli és teljesen indokolatlan lelki hőstett.*

Igaz, hogy van ennél még egy csodálatosabb önfeláldozás, amely minden megtestesülésnél és minden feltámadásnál még nagyobb csoda. Ez az isteni érzésnek az a ténye, amelyben az Úr Krisztus az Ő érző szabad lelkét mindörökre lekötötte anyagkorlátok közé. Ez a mindörökre való lekötése az érzésnek nem a megváltás kivételében és nem is az Úr Jézus kereszthalálában nyilatkozik meg, hanem az Oltári Szentség megalapításában. Az Istenézésnek nincsen ennél titkosabb ténye!

Hogyha ezt a végtelenséget érintő *hittitkot* vizsgáljuk, szinte mérhetetlenül merész, de *isteni* titoknak kell azt éreznünk. Gondoljuk csak meg, hogy *a legeslegtökéletesebb érzés kiválasztja az anyagnak két erőtulajdonsággal bíró alakját. Az egyik az ellenállhatatlansági* túlsúlyú és eredetű anyag: *a bor.* *A másik az egyenletességi: a kenyér.* Az első mint *ellenállhatatlansági* anyagero az emberi, vagy állati testekben fejleszti, vagy fokozza az érzéki tűzre való képességet; de mindenestre meggyorsítja az ember életmozgását. Sőt mondjuk ki, hogy a kitörés útjára indítja a lelket, amelynek a következménye rendszerint az elbukás és a bűnbeesés; a testet pedig izzóvá, forróvá, forrongóvá, felbomlóvá, romlásnak indulóvá teszi. Ellenben a kenyér, amely *egyenletességi* származású testi létfeltétel, az a valóság, amely a test súlyát növeli, ezzel mozgási, vagy mozgathatási alkalmatosságát csökkenti, anélkül, hogy ezenkívül bárminő magasabb célt, vagy érdeket szolgálna. *A kenyér és a borban tehát szélső ellentéteket veszünk magunkhoz.*

Az ellentét testi életünk rovására terjed el bennünk és

mi öntudatlanul is harcra vagyunk kényszerítve. Ez még azonban *csak testi harc*. Az isteni akarat *egy-ugyanazon forrásából vesszük át egyszerre az izgalomig ragadó isteni befolyást és a megállásig gátoló súlyosodás hatását; az ellenállhatatlansági és egyenletességi erőhatásokat* És mi ebben *a helyzetben természetszerűleg törünk le*. Érzésünk felemelkedik, értelmünk eltűnik; testünk pedig engedelmes és gyámoltalan esz-közévé lesz az isteni akarat kezében. *A két ellentét közé helyezett lélek pedig nem tehet egyebet, minthogy bizonyos mértékben elhagyja, feladja önmagát.*

Az önmagát elhagyott lelket pedig hatalmába veszi a helyzetet megteremtő és vezető magasabb erő. — Ez a rejtett, benső befolyása az Oltári Szentség hatásának a lélekre.

Amint láthatjuk, minden számítást és képzeletet felühaladó önfeláldozása ez a legtökéletesebb érzésnek, amellyel a számokban és súlyban élő anyaggal a lélekre hat. Annyi ez, mint *megrészegíteni a lelket a legeslegtökéletesebb szesszel*, az isteni értelem és érzelem tökéletes elvegyüléséből előállott isteni bölcseségnek a gyümölcseivel. *Következménye pedig mindig egy tökéletes lelki mámor és e mámorban a titkos érzések születése.* A végtelenség megnyílása ez, az érzések mélységeinek az örvénylése, az emelkedésnek a süllyedéssel való összekapcsolódása; szóval *a két vég találkozása és bennük a titkok végtelensége!*

Érzésem szerint azonban a két szín alatt való áldozást alaki, vagy célszerűségi szempontból nem szabadna feladni. Kétségtelen, hogy mind a két színben *az egész Krisztust vesszük magunkhoz*, de az utolsó vacsorán, mikor az Úr a kenyeret és a bort szétosztotta, világosan megmondotta: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Ennek a két színnek, tehát nemcsak szimbolikus, de *lényegi jelentősége is van.*

Ismételjük, hogy *minden valódi érzés titkos*, mert eredete az Isten végtelen lényegének a mélyében van. Mi azonban most *a legtitikosabbat* választottuk ki a megvilágításra: *a legméltóságosabb Oltári Szentségnek a titkát*. Boldogan ismerjük el, hogy a világosság ezúttal is kevesebb, mint a titok. *A titok itt mélyebb*, hogysen a világosság sugara a mélyére hatolhatna. De elég ahhoz, hogy bennünket a titkokkal összekapcsolhasson, azokkal betölthessen és hogy *reménységgel túltele, bele omoljunk Krisztus titkán keresztül az Istenbe.*

Mindezek pedig egyben azt jelentik, hogy *a titkos érzések már azok az erők, amelyekben a lélek önkéntelenül és*

akaratlanul is *elveszti testi és lelki egyéniségét és a legédesebb öntudatlanságban, természetes úton semmisül meg Krisztusban.* De csak *ideiglenesen*, mert bár ez a legtökéletesebb minden állapotok között, amennyiben az érzés benne szinte felolvad és eltűnik, de azért az *érzésnek újra ki kell emelkednie* az őt elragadó és elborító állapotból, hogy egy új feladatot kezdhessen el.

Mi ez az új feladat? A léleknek önkéntes kiszakítása a legtökéletesebb boldogságból, hogy azután önként és öntudatosan fejleszthesse ki önmagában az Atyát és a Fiút, Akik benne élvén, megismétlik összhangzó egyesülésükben az ebből már törvényszerűleg származott Hármasság egységnek a legtökéletesebb állapotát, ahol már a Szentszellem is együtt él velük.

ELREJTETT ÉRZÉSEK.

A rossz érzés gyakrabban elrejtí magát, mint a jó. Csak-hogy ez nem jelenti egyúttal az elrejtett rossz érzésnek a való-ságos elrejtőzöttségét, mert *a rossz érzés csak önmaga előtt van elrejtve* és rajta kívül minden más érzés tisztában van a létezésével és a káros visszahatásaival. A gyakorlati életben ez annyit jelent, *hogy csaját hibáinkat sohasem vesszük észre, holott másnak mindenkinek azonnal a szemébe tűnik.* A rossz sokszor annyira elrejtőzik önmagában, hogy annak az elkövetője nem látja meg önmagában ezt a rosszságot; *de annál élesebben vizsgálja és ítéli el másban.* Ezért monda Krisztus: — *A más szemében meglátod a szálkát, a magadéban a gerendát sem látod meg.*

Az önként elrejtőzött jó érzés épen ellenkezőleg mások elől rejtí el magát. Csupán önmaga előtt ismeretes; *mindenki más pedig legfeljebb csak a külső tevékenységében látja és élvezí.* Az emberi élethatárok között ez a tény úgy nyilatko-zik meg, hogy egy feltétlenül önzetlen lélek minden erejét tevékenységében meríti ki, amelyek azonban a *gyümölcsseit mások élvezik* és amire feladatát befejezte és termékennyé, gyümölcsözővé lett, akkorra már az indító erő (az érzés) el is tűnik az érzékek elől.

Mégsem mondhatjuk azonban, hogy az ilyen eltűnés mégsemmisülés, mert az érzés az ő önkéntes akaratából in-

dította meg és vitte ki a feladatát. Már pedig minden tény, amely a kezdetből természetszerűleg kiindulva fejlődik egyenletesen, csak következetes lehet önmagához. Ezért az erőki-merülést új erőfejlődésnek kell követni; a célhoz-érést pedig bizonyos megállásnak.

Megállni azonban csak érzésben elrejtőzve lehet, az erő legmélyén való elrejtőzöttségében Mert bármely csekély mértékben nyilatkozzék is meg kifelé az erő, azonnal anyagot érint és ütközni kénytelen. Az ütközet pedig ellenállhatatlanságot vált ki mindenkor az érzésből. Ezért a léleknek minden befejezett tevékenysége és minden mozdulata után a lehetőségig vissza kell vonulnia, mert csak ebben fejlődhetik ki ismét a kifelé való megnyilatkozáshoz szükséges erő. Ezt nevezzük a mindennapi életben a lelki erők felüdítésének, amely visszavonultságban és pihenésben érhető el. Azért a *magábarejtőzöttség nemcsak a lelki, hanem a testi és ezzel együtt minden tevékeny és termékeny élet forrásának a titka.*

Minden életfolyamatot, minden mozgást meg kell szakítani, pihentetni, hogy az folytonosan megújítható és fenntartható legyen. *Ezt nevezhetjük az élet lélegzésének, amelyet bizonyos felfrissítő váltakozásban minden élő valóság lüktetésében megtalálhatunk.* Mert minél egyenletesebb a ki- és a belélegzés, annál egészségesebb és a maga nemében annál termékenyebb az illető életrevalóság. Az időnkénti visszavonulás tehát nem más, mint az elrejtőzöttségnek általános meghatározása. Amíg tehát mindenben a ritmus érvényesül, amelyet a testi és anyagvalóságokban az életerő lüktetésének nevezünk el, addig a legtökéletesebb valóságban *(a lélekben, illetve az érzésben) ez a lüktetés a visszavonulásban jelentkezik.* Miért? Könnyen megérthetjük. *Mihelyt ugyanis az érzés kifelé hat és hatása tökéletes, akkor már teremt. Visszavonulása pedig valóságos elrejtőzés: új erőgyűjtés.* Az érzésben ez a váltakozás az, amely az élet ritmusának tökéletes jelensége. Ezért rejtőzik el az Atya is Önmagában, hogy az Ő mozgó ereje: a Fiú soha ki ne merülhessen, hanem a visszavonuló erőérzésből állandóan új erőt meríthessen.

Miután már tudjuk, hogy *a tökéletes erő a kifelé hatásban teremt*, most lássuk, hogy *mit cselekszik a visszavonulásban: az elrejtőzöttségében?* Mondtuk már, hogy *erőt gyűjt* De vájjon minő módon? Képességeit, amelyek a kifelé ható tevékenységben szétágazódtak, sőt talán néha ki is törtek, most ismét összeszedi, összevonja, *tömörülésre* kényszeríti és

ezzel egyidejűleg tért enged a már létrehozott teremtményeinek is. *A tömörülésből sűrűdés, ebből sűrűsödés, azután betelés, túltelés, majd ismételt Maradásnak kell következnie hártalan és végtelen erőben és folytonosságban.*

Az érzésnek a legtökéletesebb visszavonulása (elrejtőzöttsége) a testben élő léleknek az életében a valódi imádkozásnak az állapota. Míg az isteni erő önmagában rejtőzik, addig a gyarló emberi lélek visszavonul önmagába, hogy az Istenbe kapcsolódhassék. A lélek ilyenkor szedi össze minden képességeit, amelyekkel önmagába vonul, elrejtőzik, tömörül, sűrűsödik, benső meleget fejleszt, betelik, majd túltelik, miután már kifejlődött benne egész teljességében az Atya és a Fiú. A közöttük fennálló egységes összhangban pedig rögtön létrejön a tökéletes jótékony meleg, a szent szeretetnek a szelleme.

Ez az imának a pótolhatatlan lelki haszna. Bennünket az Istenbe kapcsol és érzéseinkbe belehozza az Istent. Hogy azonban ez megtörténhessék s az elrejtett Istenségbe kapcsolódhassunk, a léleknek is el kell rejtőznie. Ezért nem csak hogy sokat, de mindig imádkoznia kell, amikor az érzése nem tevékenykedik, vagyis nem kifelé hat. Ha ezt cselekszi, az isteni életet éli. Szüntelenül teremt és utána új teremtésre erősödik.

Mondhatjuk azonban, hogy a tökéletes imára, vagyis elrejtőzésre való képesség *az érzésnek a legmagasabb képessége*, amivel csak igen kevés lélek bír és amely egyúttal az egyenletesség tökéletességét is jelenti. Ez már nem csupán emberi és lelki, hanem isteni tökéletességre vall. *Krisztusban nyilatkozott meg a legvilágosabban, Aki bár a legtökéletesebb erő öntudatával bír, mégis szünet nélkül imádkozott, vagy tevékenykedett. Kifelé állandó munkával tevékenykedett, befelé pedig érzéseiben elrejtőzve új erőt gyűjtött, amely azonban már nem annyira titkos, mint amilyen mély.*

ELTŰNT ÉRZÉSEK.

Hogy az anyag hogyan tűnik el és hogyan olvad fel az erőben, erről már szóltunk az anyag-megváltásnak egyik fejezetében. Elmondottuk, hogy *amikor az anyag teljes tökéletességre jut, akkor öntudatlanul megcselekszi a lehetetlent: van és nincs!* Látható és éltetett valóság és azért mégis érzék-

len és természetfölötti. Sem anyag, sem erőtvények uralma alá többé már nem tartozik, miután nemcsak a salak semmisült meg benne, hanem a salakosodásra való hajlandóság is. Azért az ő fejlődési útját ezen a fokon túl már nem lehet követnünk.

Hasonlóképen járunk az isteni tökéletességre jutott érzéssel is. Eltűnik előlünk a lélek is és legutoljára akkor látjuk, amikor — önmagában elrejtőzve — erőt tömörít és erőt fejleszt. Ezenkívül még csak akkor tűnik a szemeinkbe, amikor ténykedik, vagyis, amikor teremt, megvált és megszentel; szóval amikor munkálkodik és amikor munkáját tökéletesíti és könnyíti, vagy pedig amikor boldogít. A boldogítás ugyanis mindig csak a küzdelmeknek sikeres befejezése, amikor a lélek édes békében nyugszik meg és eme megnyugvása egy érinthetetlen állapot, vagyis megszentelt helyzet.

íme ezekben a fordulatokban nyilatkozik meg az elrejtőző erőérzés. Ámde ezekben csak az ő tevékenykedés ét látjuk, amelyekben szinte megsemmisülni érezzük a tökéletes lelket. Nem érezzük és *nem is sejtjük*, hogy egy tevékenységben élő léleknek *minő egyéni érzései vannak tevékeny kedése közben*, sőt még azt se, hogy egyáltalán vannak-e? van-e külön egyéni érzése egy olyan léleknek, aki már összes érzéseivel a másokért való tevékenységen csüng? Hiszen az *ilyen lélek érzései már az egyetemes célok szolgálatára* irányulnak, *nem pedig önmaga betöltésére szolgálnak.*

Ez a kérdés eldöntetlen marad, mivel az Úr Jézuson kívül eddig minden lélek, bármilyen tökéletes volt is, többször és gyakran hivatkozott az ő saját benső érzéseire. *Ellenben az Úr Jézusról bizonyosan tudjuk, hogy már nem voltak egyéni érzései.* Olyan tökéletes inkarnációja volt Ő a legtökéletesebb Erőnek, hogy Benne már minden életnyilvánulás kizárólag szükségszerű és *mindig céltudatos volt. Egyetlen érzéshullám sem rezgett tehát Rajta keresztül, amely nem az összesség érzéseit szolgálta volna.* Tudjuk Róla, hogy isteni származása titkának öntudatával élte gyermekkorát és ifjúságát. Az Ő életének már a kezdő szaka sem mozgott tehát emberi fogalmak és határok között, hanem szabadon a végtelenségben töit el. Ez ugyan nem zárja ki a boldogságot, de miután tudjuk, hogy *Krisztus célja nem az Ő egyéni boldogságának a célja volt, hanem az Ő öntudatos célja az emberiség sorsának a megkönnyítése volt*, azért fel kell tételeznünk, hogy Benne a részvét már oly tökéletes mértékű volt a szenvedő emberiség iránt,

hogy *Ő* önként velük együtt szenvedett. *Kitárta a szívét az egész világ számára, hogy mindenkinek a szenvedését Magába fogadja, megossza és megkönnyítse!* Ezért csak *Ő* mondhatta egyedül és kívülre senki más: — *Jöjjetek Hozzám mindnyájan, akik szenvedéseitek súlya alatt roskadoztok és Én megennyhítelek benneteket!*

Ha ezen részvéthez hozzáadjuk még az *Ő* saját isteni természetének lekötéséből eredő benső megpróbáltatásait, akkor föl kell tételeznünk, hogy azon pillanatai, amiket nem tevékenységben vagy imában töltött el (szóval, amelyekben az *Ő* egyéni életét élte), nem örvendező vidámságban folytak le, hanem talán egy benső békének gyengéd, de semmiesetre sem boldog hangulatában. *Nem egyéni* érzések töltötték *Ő*t el, *hanem az egyetemes* érzéseknek Magára vétele. Minden nehéz és minden könnyű érzés, minden magasztos és minden gyötrelmes érzés összefolyt Benne. Azért lett Istennek igazi áldozati Báránya, hogy Magára vegye az egész világ kínjait, gyötrelmeit, bűneit, és szenvedései árán ezeket kiegyenlítsse. Hogyan lehetett volna boldog *Ő*, Akinek feladatai, megpróbáltatásai mindent megelőztek és úttörő vállalkozások voltak!? Hiszen a boldogság a *sikeres* küzdelmek befejezése, a célok elérése és teljes betöltése; a boldogság a remények valóra válása.

De tegyük fel, hogy egy lélek, mielőtt másokért kezdett volna élni, már elérte egy életben az öncélját és ennek a visszahatásai és örömei birtokában boldogan tevékenykedik *másokért*. Még ha így volna is ez, az ilyen boldogság csak nagyon rövid ideig tarthatna, mert az *öncél isohasem lehet végcél* és így elérésével nem is telhetik be teljesen a lélek. Ellenkezőleg! *Miután öncélját elérte, fokozott mértékben fog törekedni és sóvárogni az összcélok elérése után.* De a másokért való törekvéseinek a fáradságai és a másokért való szenvedéseinek a gyötrelmei már nem a saját energiájából lesznek fedezve, hanem az *egyetemesség* erejéből, miután *Ő* már *egyéniiségét* letéve, *lényegében egy lett az összességgel.*

Így tűnik el a tökéletessé vált szellem életéből az egyéniiségnek elszigetelő képességei után még az ő egyéniiségének az érzése is. Hasonlókép a tökéletessé vált és eltűnt anyaghoz, az *ő* érzése is csak *annyiban „van”, amennyiben az összesség van; szóval végtelenné vált,* mert a szeretet és a részvét már annyira összeforrasztotta az összességgel, hogy teljesen bennük és érettük él. De *vájjon az érzés ezen új életben nem*

jut-e egy alacsonyabb vonalba, ha magát az összesség alacsonyabb vonalával is azonosítja és így talán önmagába fogadja azoknak az alacsonyabb természetét is? Valószínű, hogy így van, mert hiszen az érzés csak akkor tud teljesen bekapcsolódni az egyetemességbe és ott teljesen eltűnni, ha már egészen tökéletessé vált. Az egyetemességben pedig kétségtelenül vannak alacsonyabb vonalak, mert hiszen éppen azért olvad bele az eltűnt érzés az alacsonyabba, hogy ezeket emelni és thztkam segítse.

De ne feledjük, hogy mihelyt egy érzés az egyetemességgel azonosítja magát, akkor *már nem tud beléje omolni anélkül, hogy beléje ne vinne valamit; valamit, amiben ő már felolvadt, vagyis eltűnt, de amelyben azért ő mégis benne van.* És mi ez a valami, amiben eltűnik az érzés és mégis benne él? *A szeretet. Az ő letett egyénisége helyett ezentúl a szeretet lesz az ő egyénisége.* Ez az állapot reá nézve már nem egy lánc-szem a fejlődés folytonosságában, hanem *egy bevégzett tökéletesség.* Végtelenné lett, mert szeretetté lett; a szeretet pedig maga az Isten. Ezért mondja szent János: *Isten a szeretet és aki a szeretetben marad, az az Istenben marad és az Isten őbenne.* —

Boldog eltűnés, amely elmerít bennünket a szeretet tengerében, ahonnan fakad és ahoza ömlik minden élet! Miután pedig az Isten mint érzés és erő mindenütt jelen van a maga teljes lényegében, tehát a szeretetben eltűnt érzések is *elhelyezkedhetnek bárminő külső alakban és formában: egy sejtben, vagy porszemben, vagy ha úgy tetszik, egy egész naprendszerben, világszisztémában.*

Kövessük ezért szintén szeretettel a szeretet végtelen tengerébe elmerült testvérünket, még akkor is, ha fölötte összecaptak már a hullámok és eltűnt a szemeink elől. Talán már nyoma se látszik az eltűntnek a tengerszínén, de kétségtelen, hogy vele a tenger is magasabbra emelkedett: — annyival, amennyit belőle az elmerült kiszorított. *A szeretet tengere ily módon telik túl és Maradásával lassanként elborítja az egész végtelenséget.* Amikor pedig ez már megtörténik és *ez az áradat be fog tölteni minden mélységeket, völgyeket és síkságokat,* akkor nem csak a szárazságokat és a sivatagokat szünteti meg, hanem kioltja a pusztító tüzeket is. *Mi pedig, akik egyéniségünket letéve, elmerültünk valaha a szeretetnek a tengerében, ismét előtűnünk a kiáradásban; megtaláljuk egymást és önmagunkat a tökéletes Isten-Atyában, a mi Urunk Jézus Krisztus által.*

Megismertük már egymás után az érzésben élő testvéreinknek a fő fokozatait; mindazokat, akik az érzés-csoportba tartoznak. Most pedig reá fogunk térni a szellemi, vagyis az értelmi csoportban élő testvéreinknek a megismertetésére.

Szellemi testvéreinknek azokat nevezem, akik már nem érzésük alapján élnek, hanem szellemi erejükből kifolyólag szellemi gondolkodásukban, a cselekvésükben és így életüket kizárólag értelmi alapon rendezik be. Hogyha helyesen akarjuk őket értékelni, tevékenységüket kell megfigyelnünk és megismernünk. A tevékenység a legmegbízhatóbb fokmérője a képességeknek és viszont minden képesség mögött erő van, amelyből kiindul az élet.

Nézzük azonban mit értünk szellemi tevékenység alatt? Mindazokat a tényeket, amelyek az erő és az anyagvonal között folyó életnek a jelenségei. Alapjában véve tehát a szellemi tevékenység se más, mint egy jelenség, egy tény, amely az anyag és erő között van határok közé elhelyezkedve. A szellem mint értelmi képesség az erő és anyag közötti viszonylatoknak az érzékeny mérlege, amely mindig aszerint ingadozik, hogy melyik hat rá jobban. Az erő-e vagy az anyag? Ezért a szellemi képesség nem önmagában élő valóság, hanem csak közvetítő és összekapcsoló valóság az erő és anyag között. Mindegyiknek a hatásait felfogja, azokra reagál és azokat egymás között kicseréli, közvetíti. Ez az oka, hogy a szellem, mint értelem, gondolatokat termel, amelyek mindig „viszonylatoknak a kifejezései” Mihelyt pedig az erő az anyagtól szétvált, a gondolattermelés is megszűnt és az értelmi következtetések helyébe lép a tökéletesebb benső szemlélet, vagyis az érzésbeli intuíció. A testéből kiemelkedett lélek tehát már nem az értelmi vonalban, hanem az érzési vonalban él.

A szellem (értelmi képesség) az erő és az anyag közé van beékelődve és érintkezik mind a két oldallal; hat reá belülről kifelé az erő, és visszahat kívülről befelé az anyag. Így van összeszorítva, mint az erőérzésnek a kisugárzása és lelki fénné sűrűdik az anyagnak visszanyomása folytán. Ezen helyzetnek természetes következménye az, hogy a szellem értelmisége anyagtalan és erőtlen és csak annyi ereje van, amennyit az erőérzés bele sugároz. Ezért erő-szempontról az értelem korlátolt, anyag-szempontról pedig érzékelhetetlen. Megállapíthatjuk most már mindezekből a szellem értel-

miségének erkölcsi értékét, valamint szerepkörét is a végtelenségben. Értéke és szerepe mindig annyiban emelkedik, amennyiben határai bővülnek. Másszóval az értelem fejlődését mindig az igazolja, hogy milyen mélyre tud leszállani az anyag mélységeibe, hogy azt sejtekre és atomokra bomlasztva felemelje és bekapcsolja az erő érzésébe. E ponton azonban az értelemnek kell már az érzéshez alkalmazkodnia, mivel *az érzésvonal magasabb az értelmi vonalnál*. És hogyan végezheti ezt az alkalmazkodást a szellem? Utánoznia kell az elienállhatatlansági erő példaadását és mozgását lehetőleg mérsékelnie kell. Meg kell alázkodnia, mert csak így kapcsolódhatik a magasabb érzéshez, hogy azután mint közvetítő, önmagán keresztül biztosíthassa az erőnek az érintkezését az anyaggal. Ha ezt a szerepét a szellem tökéletesen betölti, akkor feladatot teljesítette és egységbe tudta hozni önmagában az életnek mind a két alakját: az erőt is, az anyagot is. Ezért *minden értelmi munka az anyag mélységébe száll le és összekapcsolja azt az erő legtisztább érzésével*. Megérti tehát az anyagvilágnak és az erővilágnak törvényeit és ezeknek egymásba való kölcsönös elhelyezkedését.

Az isteni életben a két ellentétes erőtulajdonság között szintén van egy ilyen kapcsoló: *a Szentszellem*, önmagában ennek sincs különválasztott élete, mert az Atyából és a Fiúból származik. De a két alakot önmagában szintén egységesíti és egy közös életben összevonja. Így lesz végtelen értéké: eggyé, mind a két élelalakkal, vagyis *egylényegű az Atyával és a Fiúval*. *Közöttük tehát csak alaki különbség van*.

Mindig a szellem tökéletessége által lesz lehetővé, hogy egy test egészen benne legyen az erőben, és az erő benne legyen egészen a testben, vagyis hogy az elvegyülés közöttük tökéletes legyen. *Így lesz az erő és test között mozgó szellem által a végtelen végessé és a véges végtelenné, mert a végtelen erő csak a szellem által kapcsolódhatik a véges testbe és ez a test szintén csak a szellem közvetítésével kapcsolódhatik a végtelen erőérzésbe*. Ezáltal a szellem működése a változások egymásutániságából vagyis mozgásból áll. Mihelyt egy mozdulatlan létállapotba jut, akkor a szellem eltűnik.

Ebből láthatjuk, hogy az *érzés* van fölényben és *nem a szellem-egyénség* örök mibennünk is, *hanem az erőérzés*. Sőt, minden bukás és zavar egyenes összefüggésben áll a szellemegyénségek kialakulásával. Ezek szigetelik el magukat az isteni életkörtől, a Szentszellemtől és az Ige egyetemes áram-

latával szemben megindítják a maguk különleges ellenáramlatát. Önmagukban kezdenek el egy új életet és *önmagukból kiindulva lefelé az anyagvonalba süllyednek*. Természetes irány ez, mert ha a szellem a közéről megindul lefelé, akkor az érzéstől távolodik és csak az anyag felé haladhat. Belekapcsolódik a testi érzésekbe, amelyek már az érzésnek eldurvult anyagalakjai. Ismétlem tehát, hogy *mihelyt a szellem elhagyja törvényszerű helyét és az érzéstől elszakad, reá nézve akkor már csak az anyagtest létezik. Éz a bukás! Itt válik ki a szellem az egységből* s miután érzi fölényét az anyag fölött, de már nem érzi többé a tőle elszakadt érzés fölényét maga fölött, ezért magát mindenkifölött valónak képzei. *Önmagáért és önmagában kezd élni. Egyéniséggé válik* és az is marad mindaddig, *amíg szellemi tartalékereje tart és ha ez kifogy, elmerül az anyagba* és teljesen testivé, végül pedig állatiassá válik.

A szellem-egyéniességnek útja így vezet lefelé és ezt minden teljesen elbukott, vagyis érző központjától elszakadt szellemi egyén járja végig. *Lebukik az anyagba való élésnek a legalsó fokáig, ahol teljes romlásba merül; végül egész öntudatlanságba süllyed*, ahonnan már elpusztult szellemmel és feloszlott, atomokra bomlott testtel ébred új szenvedések által új érzésre és öntudatra.

Így jut a lélek valóságos újjászületéshez, a lelki megváltásnak a jelensége így alakul ki fokozatosan. Mikor egy szellemegyen keresztülhaladt már az egyéni élet minden fokozatán, akkor emberi szempontból elérte tökéletességét és bizonyos mértékben már túl is haladta. Eme fejlődéssel párhuzamosan anyaga is keresztülment már az anyagfejlődésnek és bomlásnak minden stádiumain. Mikor azután az ilyen szellem! érzővé válik és anyagteste is megsemmisült az erőben, vagyis teljesen alkalmazkodó valósággá lett, akkor áll a lélek újjászületésének pillanata előtt.

Nem minden szellemvonalban élő testvérünk él valójában, aki élni látszik. *Valóságos élet* alatt természetes, hogy az erő szempontjából vett *termékeny életet* értem. *Az ilyen termékeny életet pedig csak a testnek és a léleknek tökéletes elvegyülés adhatja meg.* Az Atya és Fiú egységes elvegyül és ében látjuk erre a tökéletes példát. De mihelyt a szellem eltávolodik az érzéstől (egyenletességétől), úgy ő valójában csak egy látszólagos és ideiglenes életet él minden tartalom és tevékenység nélkül. Ez már nem is élet; csak látszik annak. Ez már inkább halál. Következménye az lesz, hogy az anyagba

mindinkább elmerül és az erő, amelynek a feladata az volna, hogy az élet színvonalát magasan tartsa és emelje, — ami a lelki és erkölcsi szempontok érvényesülésében áll, — ezentúl kizárólag súlyosodóvá, terményképzővé válik és tevékenységével csak a súlyt, a sötétséget, a nehézségeket sokszorozza. Ők a tulaj donképeni bukásban élők, akik a bukás állapotát fenntartják és amíg mozgóerejük ki nem merült, addig még a bukásnak is bizonyos életerőt kölcsönöznek.

Minthogy azonban a bukás csak egij lépcsőfoka az élet állapotainak, azért nemcsak lejeié, hanem felfele is vezet. Mikor ugyanis az erő a szellemben az anyag felé süllyed, akkor az erőnek a testi értéke is csökken. De ugyanakkor törvényszerűen emelkedik az erőnek a benső tartalma, mert a két elválaszthatatlan erő tulajdonság egymást folyton ellensúlyozza. Erkölcsi formában szemlélve ezt a tényt, világosan láthatjuk, hogy *egy nagyon szenvedő és gyenge lényben mindig a csökkenő energia okozza a szenvedéseket;* de amely mértékben növekszik a szenvedés (erőcsökkenés), *ép oly arányosan jut túlsúlyra benne az érzése,* mert a szenvedést valódivá, vagyis öntudatosá az érzés túlsúlya teszi. Teljes joggal mondhatjuk tehát, hogy *a szenvedés a lelket tisztítja, finomítja és fokozatosan emeli az Isten felé.*

A szenvedés tehát a legfőbb és a legértékesebb tény a látható életben; az erőnek legerősebb erkölcsi visszahatása, amelynek, ha az valódi, az érzés sohasem bír ellentállni. Akár mi szenvedünk, akár más szenved, valójában érzésünk azonnal előtérbe lép és hatni kezd kifelé és elébe megy a szenvedésnek. *A szenvedés pedig, amely a test megfogyott energiájának a jelensége, siet bekapcsolódni a feléje közeledő érzésbe, hogy abból új erőt meríthessen. így merül el egymásban egyfelől a szenvedés, másfelől a feléje közeledő érzés,* amely tehetsége erejéig részt vesz a szenvedésben, hogy annak gyengeségeit pótolja és hiányait betöltse. A mi bukott szellemtestvérünk így kapcsolódhatik bele az erkölcsi életbe és szinte elmondhatjuk, hogy *bukás nélkül nem lehetne erkölcsi élet sem, mert nem ismerhetnénk meg sem a részvétet, sem a cselekvő irgalmasságot, sem a megváltásnak legfőbb isteni eredményét: pld. az önfeláldozást.* Ezért az erkölcs elmondhatja az erkölcstelenségnek: — Te szültél engem! Ha te nem volnál, én sem lehetnék.. — így egyenlítődik ki lényegében, vagyis az élet mélyében minden. E mélységben van az összhang; az összhangban pedig az Isten.

Valóban az életnek minden látható életjelensége visszavezethető az ősi isteni élet kialakulására. A teremtést az isteni szeretet végezte és ez a szeretet az erőérzés jóságából indult ki. A teremtett életnek kezdő oka tehát tulajdonképpen az isteni részvét. Ugyancsak a részvét indította megváltásra a Fiút is, mikor a holt rezzenetek tehetetlenségét látta. A tehetetlen anyag nem tudott még csak megmozdulni sem. Ezért sietett segítségére az isteni részvét, mint irgalmasság. Ép így indították részvétre az Isten atyai szívét a testté vált Igének kínjai és szenvedései a keresztfán és e részvétből keletkezett a bűnbocsánat irgalmassága!

Mindezt ismerve és tudva csak *a mi hitünk*től és elhatározásunktól függ, hogy életünkben minden látszólagos ellentét dacára is összhangot teremtsünk. Tegye ezt mindenki, aki csak bírja. Szellemi vonalban élő testvéreink pedig szintén cselekedjék mindazt, amire csak képesek, úgy saját, valamint *az egyetemes összhang érdekében*. Az anyagot már megismerték, *miután fölötte állnak*, az érzést pedig értelmileg nem tudják felfogni, *miután alatta állnak*; de legalább ismerjék meg mindazt, amit részint önmagukban, részint szellemtestvéreik életében megismerhetnek.

A szellemi életnek jelenségei már nem elrejtett titkok, hanem szembetűnő fényességek és vakító világosságok. Ez az oka, hogy a kutató értelem nem mer egyenesen szembe nézni velük, hanem önkéntelenül is megkerüli őket. A világosságot nem önmagában vizsgálja, hanem többnyire csak arra használja fel, hogy fényüknél az anyag sötétségében könnyebben eligazodhassék.

Ez a rendszer azonban még szellemileg is tökéletlen, mert *a szellemi tökéletesség abban áll, hogy mindent megismerjünk*, amit csak lehetséges. *Meg ne álljunk csüggedő lemondással bizonyos határoknál, amelyekről azt hisszük, hogy ismereteink köre itt bezáródik. Sohase felejtjük el, hogy ott, ahol az értelmi megismerés végződik, ott kezdődik az érzés (Intuáció).* Ha az értelem ennek a határáig elért' adja át a *Vezetést* az érzésnek. Mihelyt nem ezt cselekszi, hiányos munkát végzett és szerepét nem jól töltötte be.

Szellemtestvéreink! Föl erre az útra! *A magasságok lép-csője nem az anyag felé vezet. Hiszen ezt már jórészen megismertük, mivel alacsonyabb vonaltörvényénél fogva érzékeink alá esik, tehát elemezhető. De emelkedjünk az erő felé! Mélyedjünk el önmagunkban! Az út rajtunk keresztül vezet az*

érzéshez. *Ne csüggedjünk, ha kezdetben csak tapogatózva haladhatunk és a még töretlen utakon bizonytalanul járunk. A szellemünk nem is képes fölemelkedni az érzésig; de már az érzés képes bizonyos mértékben lesülyedni a szelembe. Az érzés már világosan ismeri a szellem természetét, képességeit és az ő útján járatos is. Az egyesülésre kész szellemmel az érzés is kész minden pillanatban egyesülni, hogy megtölthesse azt tiszta öntudattal és világos önismerettel.*

Ez az önismeret már a szellem megváltása. Az önmagát helyesen ismerő szellem már megváltott szellem, minthogy az ő szellem élete így lett befejezetté, vagyis tökéletessé. Mihelyt pedig a szellem már érezni kezd, az érzés teste is közeledik a tiszta, tökéletes erő felé és mihelyt ezzel kapcsolódik, újra-születik az ő lelke: érző lélekké születik!

FEJLŐDŐ SZELLEM; KÉPZŐDŐ TEST.

Ez a két jelenség egyszerre történik. Az Istentől kiszakadt léleknek ez a legelső próbája, az első kísértés a végtelenségben, amely azonban olyan örök, mint maga az élet. *Mikor ugyanis az egyéniség kiválik az isteni életkörből és rálép a bukás útjára, szellemének a sűrűsödése ekkor éri el a tetőpontját. Az érzés, vagyis a fény belőle visszavonul és előtérbe lép az ellenállhatatlanság, amely az érzés visszavonulása folytán tért nyert, mozgásában fokozódott és ezáltal sűrűdött, tömörült, sötétebb és keményebb lett, — szóval megindult az anyag felé. Az isteni étellel való egysége ilyenkor megszakadt és csak a saját energiájára támaszkodik.*

A szellem-egyéniesség ekkor ébred különállóságának az öntudatára. Reájön, hogy ő van; érzi az önállóságát és a szabadságát. Most dől el reá nézve a próba, amely az ő életében a legelső erkölcsi lépés. Természetes, mert hiszen amíg öntudata és szabadsága nem volt, erkölcsi beszámítás alá sem eshetett.

A kérdés ránézve *egy szabad választás kétoldalú lehetőség között.* Vagy megmaradni azon a ponton, ahol öntudatra jutott, s amely szabadságérzésével őt annyira boldogította; vagy pedig a megkezdett irányban továbbmenni és állapotbeli boldogságát esetleg fokozni. *Itt látjuk először felcsillanni az egyéniségben az önzés gondolatát: szakítani a közös étellel,*

hogy helyette *egyéni* erőkre tegyünk szert és állapotbeli jólétünket fokozzuk! így kerül *szembe egymással az alázatosság a kevélységgel, az önátadás az elszigetelődéssel, az engedelmesség a lázadással.* Ugyanaz a próba minden szellemegyévre nézve, amelyen az Úr is keresztül ment az *Ő isteni* öspróbájában.

Ha a szellem-egyén e próbában alázatos engedelmességgel megmarad az egyetemes élet vonalában és önzését megtagadva, erkölcsi értékke lesz, akkor egyenletességi érzését, amely a próba pillanatában visszavonult és meggyengült, ismét télies mértékben visszanyeri és az Atyában marad. Az ilyen szellemből sohase lesz anyagtesti valóság; megmarad tiszta szellemnek! Ezek azok a legmagasabb szellemi fokozatok, akik Istennel egységben élnek, és akiket a szent Könyv: trónoknak, hatalmasságoknak, erőknek és a legfőbb angyali lényeknek nevez.

Minden bukás ezen a próbán dől el. Tisztán magunktól függ, hogy Istentől nyert szabadságunkkal helyesen kívánunk-e élni? vagy pedig visszaélni akarunk? Készek vagyunk-e megmaradni *az egységben*, alázatosan alárendelve magunkat az Atya szent akaratának a teljesítésére? vagy pedig kitörünk a közös egységből, hogy egyéniségünk szertelen kifejlesztésével *csak a magunk* jólétét biztosítsuk? *Az egyik a lelki*, vagyis erkölcsi elintézés; *a másik a testi.* Az első az Ige megváltó munkája, a másik az ellenáramlatnak megsemmisítő iránya. Az Úr is szabadon választhatta volna az utóbbit, de ez esetben nem lett volna erkölcsi Istenség, mert *megváltó* erő helyett *megsemmisítő* erővé lett volna.

A szellem egyének tehát próbájukban szintén *két egyenértékű képesség között* választanak: *vagy egyenletességi, vagy ellenállhatatlansági alapon* kezdhetik meg egyéni életük kiépítését. Utóbbi esetben a központtól elszakadt szellem minden erejével kezdi kifejleszteni az ő félelmes szellemi képességeit. *Az érzések helyébe lép az értelmi tapasztalatok árán megszerzett tudás; a magukba hordozott isteni energia-készletét pedig teremtésre használják fel. Először is kialakítják a saját testüket, így alakultak ki a szellem-egyénségekből a nagy világtestek is; a primáerek, vagyis elsődök, akik a magukban érzett isteni energiakészletből elkezdtek teremteni.*

De ők csak teremtők és nem megtartók is. A megtartás az ilyen teremtményekkel szemben mindenkor *kegyelmi tény.* Egy fensőbb befolyás érvényesül bennük. Ezért különböztet-

tük meg a primaire teremtést, (az *elsődöket*) a secundaire, vagyis *másodlagos teremtényektől*. Az első egyenesen és közvetlenül az isteni életkörből eredt, holott az utóbbi már csak egy teremtménynek a saját külön teremtménye. A másodszületteket teremtheti egy istentől elszakadt teremtő képességű lény, de ezeket megtartani már csak az Isten tudja, mert hogyha létállapotot nekik nem nyújtana és fejlődésükkel nem törődnék, csakhamar megsemmisülnének önmagunkban.

Minden egyéniség — létrejövedele után — elsősorban mint teremtő erő jelentkezik és amit legelőször is megteremt önmagából, az az ő saját teste. *Természetes, hogy másodlagos teremtményeiknek csak annyi életet adhattak, amennyi isteni energiakészlet bennük volt. Ezért minden teremtményükbe önmaguknak egy-egy részét kellett behelyezni és minél többet pazaroltak e célra önmagukból, annál inkább elhomályosodott a szellemi életük is; végre pedig öntudatlanságba estek; szellemüket ép úgy felaprózták atomokra, mint ahogy testi képességüket is testi atomokra osztották szét. Ezért az ő szellemi erejük szétszórva és felaprózva él a saját világukban élő teremtményeiknek a közszellemében. Él faji törvényekben és teremtményeiknek szellemi természetében.*

Ezt a közszellemet nevezte Krisztus a világ lelkének és tulajdonképen ebből kellett megváltania a világot. *A megváltás tehát semmi más, mint az Istentől elszakadt szellemegyénségeknek az Istenbe való újra visszakapcsolása. A megtölt világegységnek a helyreállítása.*

A szellem az anyagvilág ura. Ez alakítja és tisztítja. Ezért magasan fölötte áll az anyagvonalnak. Mikor egy szeiiemegyénség létrejön, már fejlődésének a kezdetén „nagy”, mert magában hordozza a képességet, hogy az anyagvilág és az erő közé helyezkedjék. *Mind a két világhoz tartozik* és az erőből magával kihozott erővel kezdi felépíteni az anyagból a saját anyagtestét; értelmesen és célszerűen, mert ez a test csaknem kivétel nélkül megfelel az anyagi és szellemi élet céljainak. A maga módja szerint tehát tökéletes.

Tökéletes, kifejlődött szellem alatt azonban értsünk mindenkor egy fogékony szellemet, aki *nem annyira az anyag szerveit és az anyag testét képezi tökéletes formájúvá, hanem inkább a szellemi szerveinek és képességeinek kifejlesztésére helyezi a fősúlyt.* Meg nem testesül mindaddig, amíg nincsen meg benne az anyagi és szellemi életre való tökéletes képességnek minden alakja. Ilyen pl. a tökéletes látás, hallás, a

beszélő, a tapintó és táplálkozási szerveknek a teljessége és megfeleléssége. Mikor pedig eme szerveket valakiben kiválóan tökéletesnek látjuk, ez azt jelenti, hogy azokat egy teljesen kifejlődött szellemegyézésiség teremtette, de amelyeket már sohasem önmaga, hanem *csak az isteni gondviselés fog fenntartani*, mivelhogy egyedül ő a megtartó erő.

Mikor pedig egy hiányosan, vagy egyoldalúan képződött testtel vagy érzékekkel állunk szemben, tudjuk meg, hogy mögötte egy *egyoldalúan fejlett* szellem él. Ilyen esetek közé tartozik a *bölcsesség nélkül való okosság* is, amely az agy tökéletességének, de egyúttal a szellem tökéletlenségeinek a jelensége. Ilyen pl. a *jóság nélküli szépség* is, amely a test teljességének, de legtöbbször a szellem korlátoltságának a jelensége. Ilyenmódon ténykedésekben és jelenségekben merül ki az egyéniséggé fejlődő szellemtestvéreinknek a tevékenysége.

A fokozatos kifejlődéshez szükséges újabb erőt pedig minden egyes szellem *a testi halála által* meríti. *Ilyenkor a szellem teljes öntudatlanságba esik és csak érzésében él.* Alkalma van tehát újra felgyülemelni e pihenés közben a szellemi erőkészletnek, amelyet agy nélkül nem lehet. *Az ilyen megerősített szellem-egyézésiségek az újraszületések sorozatán addig tökéletesednek, amíg értelmi lények helyett végre érzés-lényekké nem lesznek.*

KIFEJLETT ÉRTELMEK ÉS KÉPZETT TESTEK.

A fejlődő szellemegyézésiségekből lesznek a megtestesüléseknek megfelelő sorozatán keresztül a *kifejlett értelmek és a képzett testek*. Kifejlett értelem alatt egy olyan szellemi egyéniséget értsünk, aki már minden önmagán kívül álló valóságban, tényben és jelenségben otthonos; mindenhez ért, önmagából kinőtt, vagyis teljesen kifejlődött értelem.

Természetes, hogy *az ilyen szellemre nézve az anyag a minden. Hiszen ő maga sem más, mint az anyagnak a szelleme, a tüneménye, az érett gyümölcse. Miért? Mert a bukás alkalmával az érzés legnagyobb része kiveszett belőle és viszszatért az érzések örök központjába: az Atyába.* Miután pedig az ilyen szellemnek a *kapcsolódása az érzéssel megszűnt és csak az anyaggal áll fenn*, tehát ő is *mindent anyagálaton magyaráz és saját szellemét is csak az anyag termékének tartja.*

Az anyagot sejtekre bontja; a sejteket elemekre az elemet atomokra, az atomokat pedig átalakítja idegekké és *az idegek rendszerét teszi szellemmé*, Központi idegrendszerének tulajdonítja a szellemi életet és saját értelmét is valami biokémiai kiválásnak tekinti, amely az atomok egyesüléséből áll elő. *Szerinte az anyagból lesz az ideg, ezekből az idegközpont: az agy és ennek érzékenysége szabja meg a szellem fókát.* Szerinte ez bennünk az életerő forrása is, amely *viszont újra anyaggá változik át*, mihelyt a test felgyülemlett energia-tartalmát, amely tulajdonképpen az anyagnak az ereje volt, felemésztette.

Ezen az életelméleten alapszik a kifejlett szellemeknek az egész élete és innen indul ki minden tevékenysége. Testi képzettsége a formák tökéletességében, a külső modornak és magaviseletnek a fegyelmeztségében és kifogástalanságában nyilatkozik meg. Eme tulajdonságok a megtestesült szellemegyéységnek a rendszeres önmozgásából erednek. Ezért mondjuk, hogy a kifejlett szellem egyúttal képzett testű, mert hiszen *mindig fegyelmezett mindig kiszámított és testi értelemben mindig öntudatos, aki parányi dolgaiban sohasem téved.* Ezek az egyének azok, akik *udvariasak, szolgálatkészek és sohase kíméletlenek, vagy durvák. Ritkán önzők*, miután önzetlenséget soha senki sem igényel tőlük. Életük viszonyai rendesen úgy alakulnak, hogy ők természetes könnyűséggel maradnak a felszínen. *Az életben ők a helyzet urai, akik sohasem buknak, mert valójában sosem állottak magasan.*

Ilyen kifejlett szellemek azok is, akik *életüket minden körülmények között jól be tudják rendezni.* Alacsonyfokú összhangban élnek és állati hajlamok szellemüknek túlsúlya folytán még nem fejlődtek ki bennük. Az ilyenfajta emberek a legkevésbé bűnösök. *Egyáltalán nem érzékiek, mert a képzett test a legfegyelmezettebb test*, amelyben a nemi élet érzékisége csak nehezen fejlődik ki, minthogy az ilyen test a szellemmel többnyire összhangban van. Okát könnyen beláthatjuk, miután a szellem állandóan mozgó és tevékeny állapotra törekszik, az érzékiség pedig többnyire a szellem öntudatlanságban és a test túlsúlyában jön létre a lényekben.

A kifejlett szellem maga a szellemi öntudat, vagyis a teljes testi éberség és a képzelhető legelőbb mozgató erő, amelynek mozgása már érzékelhető is. *Értelemnek nevezzük* és gyors változásaival friss, meglepő mozgásaival sok gyönyörűséget szerez az emberi életben. Ezért az igazán szellemes

és fejlett értelmű lelkek rendszerint nem érzékiek és testiek. Eme tulajdonságuk a közönséges emberek fölé emeli őket, miután tényleg a szellemi fölényük is nagy, *kimagaslanak a tömeg fölött. Sikereket érnek el, míg végre ők is el nem jutnak energiájuk kifogyásáig*, amikor nemcsak testi erejük fogy el, hanem a szellemi is. *Belőlük válnak ki a korral meggyenyjült elméjű embertársaink. Halál utáni állapotuk pedig egy bizonyos közömbös létállapottá lesz, amelyben eljuthatnak az önutdatlanságba.* Ilyen helyzetben gyűjtik ismét össze egy új életre az önmagukban mozgó életerejüket, a szükséges energia mennyiséget és nemsokára látjuk őket újra eljönni és feltűnni.

Feltűnni, mert szellemi erejükben ismét gyarapodván, ragyognak. *Ők lesznek új megtestesülésükben azok, akikre az emberiség nagy jóindulattal és nem kevés elfogultsággal bátran rámondhatja: — Ez egy tökéletes ember!*

TÖKÉLETES SZELLEMEK; ALKALMAS TEST.

A tökéletesség fogalma más lelkiileg és más testileg; ugyancsak más isteni és más szellemi, illetve emberi értelemben. Az isteni tökéletesség mindenre kész és mindenre képes a szó végtelen értelmében. Az emberi tökéletesség pedig annyit jelent, hogy a szó véges emberi értelmében legyen kész és képes mindenre. Mindent megismerni, mindent megérteni és mindent jól felhasználni; ez a szellemi tökéletesség. Alkalmassnak lenni; ez a testi tökéletesség. Mire? — az mellékes. Alkalmass tehát egy tökéletes test is, ha ép és egészséges, s így az anyagi létfenntartás munkáját természetes könnyűséggel végezi.

A legalsóbb fokú a testi tökéletesség. Ilyen tökéletes az a test, amely a rejtett termékenységi feltételeket teljességében bírja önmagában és így faj fenntartó szempontból is alkalmas és tökéletes. Ugyancsak alkalmas és tökéletes az a test is, amely összhangzó külső alakja, vagy szépsége által már hatást tud gyakorolni a nálánál nagyobb érző, vagy érzéki valóságokra és így mint az érző, vagy érzéki élet megindítója szerepel. Ez esetben már egy magasabb visszaható képesség nyilatkozik meg benne, noha ez a hatóerő még benne öntudatlan.

Mindeme tökéletességek (— kivéve az istenit —) meg

vannak egy tökéletes szellemben és az Ő alkalmas testében. Szellemi tökéletessége teljes, mert hiszen ami reája nézve értékes és szerinte létező, vagyis: az anyag, azt ő egészen ismeri. Már pedig mindenkorra áll az, hogy egy egyénre nézve valóban csak az létezik, ami őt érdekli és reá nézve fontos; minden ami ezeken kívül van, reá nézve csak zavaró jelenség. A tökéletes szellemre nézve sem létezik semmi olyan, ami összhangzó életét zavarhatná. Mindaz pedig, ami az élet összhangjának a biztosítására szükséges és fontos, teljesen ismeretes előtte.

Ők a tökéletes szellemek: a *nagy élni-tudók, a megcsodált életművészek, a nagy bűnösök, a nagy szépségek, a szoba-*dok és a befolyásolhatlanok, a makacsok, a törhetetlenek és a nagy Istenostorok*, akiket az ég az emberiség büntetésére, vagy mepróbáltatására küldött le a földre. Némelykor az Úr ödőklő angyalának látszanak. Nyomukban, mint sáskajárás után, minden letarolva, elpusztulva, siváran áll és mintegy sötét kérdés mered fel az égre a nyugtalan kétely: hát ez hogyan lehetséges? Hogyan lehet ilyen fényes szellemi és testi tulajdonságokkal ilyen rettenetes romlást okozni?

Milyen titkos utak és eszközök azok, amikkel egy ilyen tökéletes szellemi és alkalmas testű szellem dolgozik, hogy munkája eredménye legtöbbször a biztos romlás legyen! Mert *a nagy életcsapásokat az emberiségre sohasem a gonoszság és a rútság hozza a maga förtelmes külsejében, hanem vagy a tökéletesség, vagy az alkalmasság látszatába öltözött tökéletlenség.*

A tökéletes szellem megjelenésében fenséges és hatást-keltő szellemének természetes fölényével hat. Az alkalmas test pedig ehhez alkalmazkodik. Mindenre kész és mindenre engedelmes lesz. A szellem tökéletessége folytán föltétlenül uralja a testét és ha úgy akarja, akkor az érzékiség nélkül való test érzékivé, az érzéki test pedig érzékiség nélkülivé lesz; — amint azt a kitűzött cél kívánja. Sőt a tökéletes szellem teste sohasem érzéki, mert a tökéletes mozgás, amely egyértelmű a szellem tökéletességével, betölti az egyént érzéki élet nélkül is.

És mégis minden tökéletes szellem életében *megtalálhatják az érzéki életet is.* Miért? Mert az érzéki élet a földi életnek a tartalma és így azt neki is bírnia kell, hogy bírassa benne a földet és mindazt, amihez csak érzékiség útján juthat el. *A nagy szélhámósok, a nagy fényűzők, akik valamely zsenialitásnak, vagy valami bűnnek a révén kimagaslanak a tö-*

megeből, sokszor tökéletes szellemek abban, hogy nem önmaga miatt érzéki, de érzéki azért, mivel azok, akiknél valamit elérni akarnak, érzékiek. S ezen a ponton tér életünk új irányba: testileg lélelé. Szellemileg a hazugság útjára jutnak, mert alaptermészetükkel ellenkező életet élnek és így rá vannak kényszerítve a gondolkozó életre.

Különös dolog, hogy amíg a szellem nem hazudik, addig gondolkodnia sem kell. Egy őszinte ember a természetéből beszél. A gondolat a természetnek már alacsonyabb terméke, amely szükségképpen áll elő és összekapcsolja a szellemet a még alacsonyabb anyagélettal. Ezért a gondolat már kevesebb a szellemnél, — de csak testi értelemben; lelkileg nagyobb, mert minden gondolatban egy titkos érzés, vagyis rejtett erő van, amely már lelki valóság. Ezért a gondolat kimagyarázhatatlan. Nem az igazság a gondolat ereje, mert gyakran hazug gondolat is lehet hatásos, tehát erőteljes. A gondolatban magában van az erő! Ezért a gondolatot tekinthetjük az első jelnek, mely az elbukott szellem életében visszafelé int. Innen kezdve ellentmondásba jut a szellem önmagával. Öntudatosan, vagy öntudatlanul tagadja azt, amit valóban nem hisz, de mégis él. Éli a gondolkozó, hívő, a szerető életet és mégis tagadja azt mint egyedüli valóságot, mint célt Tudtán kívül máris meg van váltva és még sem akar üdvözülni. Szeret és tagadja azt Hisz és tiltakozik ez ellen. Gondolataiba temetkezik és csak a halál szabadítja meg őt ezen gondolat-sírijából.

Mikor azonban az ilyen szellem egy újraszületésben új tesben feltámad, akkor már az ő lényé érett gondolatokká és erő-testté változott; új életét pedig a következetes komolyság jegyében éli.

GONDOLATOK ÉS ÉRŐ TESTEK.

A komoly gondolkodás testi éréssel összekapcsolt jelensége a megváltott életének. Mikor a szellem komolyan gondolkodik, ugyanakkor a vele összekapcsolt test érik. Mert a tudatos komoly gondolkodás a szellemnek önmagában való mozgása és működése. Ennek pedig természetes következménye a test sűrűdése, másszóval: érése.

Aki komolyan gondolkodik, az egyebet ezenkívül nem

végez. A *nagy gondolatok*, amelyek a komoly gondolkodás túlteléséből állanak elő, indító erői lehetnek a *nagy tetteknek*. De hol van mindezekhez még a közönségesen gondolkodó lélek!? Sőt még a nagy gondolat is csupán véges emberi szempontból abszolút érték, miután a *végtelenség szempontjából abszolút értéke csak a valóságos, termékeny tevékenységnek van*. Minden gondolat tehát átmenet egy igazabb és értékesebb életformába: a *valóságos tevékenységbe*. Ezért minden gondolkodó lélek átmeneti állapotban van.

Eközben teste állandóan érik és fejlődik benne a bűnre való képesség is. Szükséges, hogy fejlődjék, mert *úgy a test, valamint a lélek csak egy bizonyos fejlettségi fokon válhaik bűnössé, minthogy előbb még nem beszámítható*. A gondolkodó lélek azonban éretlen testben sohasem lehetne bűnössé, miután önmagában való élése folytán kitörési hajlamok benne egyidejűleg nem fejlődhetnek.

Annál inkább fejlődhetnek azonban az ő érő, vagyis sűrűsödő *testében*, amely ha megéri, új alacsonyabb életképességekkel rendelkezik és erre irányuló hajlamai és vágyai előbb nyilatkoznak meg, mielőtt vele párhuzamosan a lélek is kifejlődhetett volna. De a *lelki fejlődés is* csakhamar bekövetkezik, mert a *szellem* önmagában való *sűrűsödésének* természetes következménye a *túltelés* lesz. Ezt követi a *kitörés*, amelynek eredménye a *szellem letörése, majd öntudatlansága* lesz. A *test* részéről pedig a *tisztátalanság, vagyis a bűn*.

Ezen a fokon születik a bűn. Mindaddig nincs bűn, míg azt nem gondolatképes szellem követi el. Az érzékiség a törvény kényszerével hat mindaddig, míg a szellem e törvény alól kiemelkedni nem tud. Mihelyt azonban a szellem gondolatképessé lesz és tényei a gondolataiból folynak, akkor az ösztönös állati természetet felváltja benne a fegyelmező gondolkodás. Megbízható tehát csak az az egyén, aki már nem testi törvények alatt élő állat. Az ilyen erkölcsi kvalifikáció képesít csupán erkölcsi vezetésre. Állati embert a szellemeknek és a lelkeknek nevelőjévé, vezetőjévé sohasem szabadna tenni. *Egy vezető lélek ugyanis lehet hibás és gyarló, de nem szabad bűnökben elmerülnie lennie.*

A gondolatokban már hatalmas erő van, mert a *gondolatok egyesüléséből képződnek az áramlatok. Az áramlat pedig már nagy erő*. Minden áramlatban az egyéniség anélkül érvényesül, hogy energiája fogyna, mert az áramlatokba kapcsolódott egyéniségek egymásból erősödnek. Igaz, hogy ez az

erősödési folyamat nem tökéletes, mert az alacsonyabb egyének tömörülésében igen gyakran, mint valóságos ellenáramlat jelentkeznek. De mégis van egy haszna és érdeme: harcot idéz elő; a harc pedig már maga az élet.

ÁRAMLATOK ÉS ÉRETT TESTEK.

Minden szellem-egyéiségben, ha forr benne az energia, szinte határtalan a tettvágy. Szembeszáll az egész világgal! Trón nélküli király és dúsgazdag koldus egy személyben. Mindezek mögött azonban mindig van valami nagyon alacsony szenvedélye, vagy pedig egy fölötte nagy gyengesége. A szenvedélye benne az érett testnek a gyengéje; ellenben a tettvágy szellemének a sajátossága.

Az ilyen egyén szellemében már nem érzi magát egyénnek, hanem egy erős áramlat képviselőjének. Nem is csalogdik benne, miután már áramlattal van egyesülve. Lelkén és szellemén keresztül zúg és hullámzik egy bizonyos áramlatnak az ereje, amelynek ő csak az egyik alakja. Ő képviseli ezt az áramlatot és ő az áramlat erejének egyik letéteményese. Önmagából, hajdani egyéiségéből már csak a teste van meg. Minthogy azonban erre már csak részben van szüksége az őt éltető áramlatnak, azért ezt a testet csak részben alkítja át a maga céljainak megfelelően. Ügy értsük ezt, hogy a hajdani egyén gyakran az ő testének csak egyetlen képességében vonul meg egyéiségével és ezt a képességét, amelyben elhelyezkedett, túlfejleszti. *Hogyha* azonban ez a képessége történetesen, vagy törvényszerűleg életképtelen, akkor letört existencia lesz belőle, mintán az áramlat céljainak eleget tevén, az áramlat elejti őt.

Ezen a fokon ugyanis az áramlatok még nem csak hogy a szeretet alapján nem élnek, hanem még az igazság alapján sem. Csupán természeti, vagy testi törvények alapján élnek és ténykednek. A földön csaknem minden fajtájú művészet ilyen áramlatokba van belekapcsolódva. Belőlük meríti energiáját és akkor törik le, mikor ezek őket elhagyják. Ezen a fokon válik ki az áramlatokból minden szélsőségre hajló lélek. Jelszavuk a lehetséges helyett a lehetetlen, a megokolható helyett a megokolhatatlan. Ők a szélsőségek iparlovagjai. A föld számára ők termelik a perverzításokat, a paradoxonokat, az

átmeneteket és mindazt, ami több akar lenni a lehetségesnél.

És mégis itt kezdődik a csoda! Itt kezdődik a kegyelemnek a megnyilatkozása, vagyis Krisztus Urunk megváltó szereplése; a visszatérítés az Atyába.

Ahol az ember *mindennel* betelt és saját embertestvérét is már megutálta, ott kezdi megszeretni *nyilvánosan* az istent. Azért mondom: nyilvánosan; mert hiszen a lélek öntudatlan mélységében, vagyis titokban öröktől fogva szereti. Itt zavarodik össze a lélek. *Itt találkozik a jó a rosszal.* Itt küzdenek meg egymással és ebben a küzdelemben mindenkor győztes a rossz marad. Az az egyén pedig, akit legutóbbi életében letörve láttunk meghalni, mikor újra feltűnik, már nem egy áramlatnak lesz egyik kiegészítő alakjává, hanem „*irány*” lesz belőle.

IRÁNY — TÚLÉRETT TESTTEL.

Minden anyagnak és minden létező szellemi és lelki valóságnak meg van a maga *iránya*, vagyis vezető elem; másszóval, az a része, *amivel az az egységes valóság a felette levő magasabb vonalba belekapcsolódhatik.* Természetes, hogy ez csak a legfinomabb része lehet az illető valóságnak, mert különben egy magasabb vonalba nem volna képes kapcsolódni.

Az anyagtesteknél ez az irány, vagyis a vezető elem mindenkor az ő legtökéletesebb része. *Az emberi testben* ez a vezető elem, amely a testi életet irányítja, *az idegzet.* *A szellemnél ezen irány: a gondolat*, amely a szellem túteléséből áll elő és ennek a legtökéletesebb elemét képezi. *A léleknek vezető eleme és iránya pedig az érzés.*

A föld egységes életének eme vezető elemei és irányai azok, akik a földből kinőtt földi lelkek ugyan, mert *anyagias jellemvonásaik vannak*, *de már a tömegnek a felszínéig emelkedtek* és ezért ennek a felületét, a legnemesebb és a legtökéletesebb részét képezik. Ők az irányok! A vezető elemek, ők azok, akiket a tömeg, amelynek rendszeren a teste van túlsúlyban, a legkönnyebben megért, azonnal felismer és rögtön követ.

Jogosan vezetnek, még pedig két irányban. Vezetik a testi életet és vezetik a szellemit. Istentől törvényesen rájuk bízott feladatot teljesítenek. Ezért nem szabad őket bitorlóknak te-

kinteni még akkor sem, ha megtagadják az érzést, amely rájuk nézve még nem létezik. De azért ezeket az irányokat össze ne tévesszük valahogyan a lelki irányokkal, (lelki vezetőkkel) akik már nem a testet, vagy az értelmet, hanem a lelket vezetik. Azért, míg az előbbieket szembevető nyilvánossággal működnek, addigi *lelki vezetők munkája titkos*. Működésük értelemmel fel sem fogható és úgyszólván alapján elemezhetetlen. Mindezekután talán megérthetjük, hogy mi az az irány? *Vezető elem*, amely minden valóságot bizonyos cél felé irányít.

A föld irányadó lelkei természetes úton válnak *irányokká*, mert szellemük mintegy feloszlás állapotába került és kezd már emelkedni az érzésvonal felé. Az emelkedő szellem útjában folyton növekvő igazságokra talál, mert emelkedésében mindig magasabb vonalból tekintheti az élet jelenségeit. A testi vonalból már mindenestre kiemelkedik és azt, *túlérése pillanatában elhagyja*.

Túlérétt testnek pedig azt nevezzük, amely már túlélte magát. Elhagyja azt a határt, ahol az anyagélet anyagjellegű. Ennek folytán kicsúszik az anyagtörvények alól és megkezdődik nála a visszafejlődés folyamata. *Ezentúl az anyag mindinkább ritkul, könnyűdik és a testi életre mind kevésbé lesz alkalmassá. Szétesni kezd, rothadásba megy át és hovatovább folyékonyra, majd mindjobban áthatóvá, végre légnemű elemmé és befejezésül — atommá válik*.

Ilyen felbomlási processzuson megy keresztül a sorozatos megtestesülésekben. Amíg szelleme „eszmévé” alakul ki; addig a test erjedő, vagyis romló állapotba kerül.

ESZMÉK ÉS ROMLÓ TESTEK.

Az „*eszme*” *titkos valóság*; a szellemnek legmagasabb vonalában „nyilatkozik meg, mint az érzésnek a teste, de még nem magában az érzésben, hanem ennek testi alakjában: az *ihletben*. Az *ihlet az a jelenség, amely a lélek mélyén elrejtőző élő erőnek benső életéből mint annak termékenysége nyilatkozik meg*. Ha tehát egy lélek mélyén tevékeny és termékeny erőlet van, úgy abban *állandóan szigetnek az eszmék* és ezek bizonyos természetfölötti tevékenységre való képességben, *az ihletben nyilatkoznak meg*.

Hogy az eszme alapján élő és ténykedő szellemi élet létrejöhesse és fennállhasson, a kifelé ható testnek, illetve szervnek feltétlenül *romló állapotban* kell lennie. Ilyenkor a test a legteljesebb ellenállhatatlansággal mozgatható. A romló test anyaga leginkább hasonlít lényegében az ősi testi valóságokra, amelyek annak idején az erőteremtő életében létrejöttek. Ennélfogva *alkalmas bizonyos erőkapcsolódásra anélkül, hogy ez a romlás megtámadná, vagy megtámadhatná a test és a lélek közötti kapcsolatot*, amely a test romlási törvényének nincsen alávetve.

Innen magyarázható, hogy némelyik beteg hihetetlen időnkig életképes. Ezzel szemben pedig az egészséges testi emberek hirtelen és váratlanul elpusztulnak. A halál oka lelki ok. *A romló test pedig felszabadítja a lelki erőt és így bizonyos értelemben mindig lelki előremenetel.*

A romlott test, amely képtelen tevékeny testi életre, minden életképességet és tevékenységet visszaszorít a szellemnek, illetve a léleknek a mélyére. Eme visszaszorítás természetes úton sűríti meg a benső élet tevékenységét és így főokozójává lesz a benső erő kifejlődésének, illetve az „eszme-teremtő képesség” létrejövetelének; egyszóval az ihlet alapján élő tevékenységnek.

Ezen állapotnak természetes folytatása, hogy a kifejlesztett erő túltelésében a szellem elveszti egyéniségét, vagyis önmagában eltűnik és *az akarátát leteszi.*

A SZELLEM, MINT ESZKÖZ; ROMLOTT TEST.

Eszköz alatt értsünk egy olyan valóságot, amelynek *tevékenységi képességei vannak*, de indító és vezető öntudata, vagyis *egyéni akarata nincsen*. *Eszköz* lehet valamely anyagtest, vagy szellem-test; továbbá valamely szellem, vagy érzés, amely bár lényegileg össze van kapcsolva az öntudattal, de azért önmagáról még nem tud. *Mi most azt fogjuk kifejteni, hogyan válik a szellem eszközzé és hogyan lesz megromlottá a vele összekapcsolt test.*

A szellem eszközzé válása a test és a szellem állapotainak az összevegyüléséből, helyesebben összehatásából áll elő. Nézzük csak a szellemet közvetlen állapotában, mielőtt eszközzé vált volna és vele együtt a testet, mielőtt megromlott volna.

A szellemben a test romlása folytán visszaszorul a tevékenységi erő és képesség, miután a romlott test miatt kifelé nem tud megnyilatkozni. *Eme képességek sűrűdése folytán a szellem túltelik*, mert a saját teste és a színerő között, vagyis határok között önmagában mozog és miután nem végtelen, tehát túltelhető. A szellem túltelésének szintén valamely *kiváramlásának, bizonyos megkönnyebbülésnek* kell lennie, mert különben a folyton fokozódó teher alatt egy alacsonyabb erő-egészen letörnék. Miután pedig a romlott test felé a túltelt szellem már nem áradhat ki, mert utai és szervei megromlottak és nem elég életképesek arra, hogy kifelé törjenek, tehát *önmagában kell sűrűsödnie*. A romlott test szerveivel a szellem ugyanis már nem kapcsolódhatik.

Viszont a sűrűdés folytán túlsúlyra jutott erőben a szellemet megindító egyéni akarat a szellem mélyén eltűnt. Az egyéniség még nem semmisült meg ugyan, de már nem jelentkezik többé, mint indító, hanem *csak mint várakozó, szolgálatra kész, engedelmes lény*. így kezd benne kialakulni *az alázatosságra és engedelmességre való készség*. Ebben az állapotában a szellemi lény, *belső energia-túlsúlyának ellenére is, határozottan egyenletességivé alakul ki* és ennek folytán önmagában *tevékeny és termékeny életet élni képtelen*. Miért? Tudjuk már, hogy az egyenletesség az isteni életkoron kívül tehetetlenség, miután külső mozgása nincs; *szóval egy terméketlen létállapot*. Viszont vannak *ellenállhatatlansági túlsúlyú* szellemek, *akik a romlott test miatt szintén képtelenek kifelé* megnyilatkozni. Az ilyen szellem nem fog túltelni, mert az ellenállhatatlansági tevékenység szelleme mélyén az ambíció, a háttartalan tettvágyat jelenti, amely mindig kifelé irányul és így *energiája sem sűrűsödhetik önmagában, hanem inkább állandóan fogy*.

Így látunk a szellemi lényekben kialakulni egy *kettős ellentétet*: — Az egyenletességi, vagy az ellenállhatatlansági túlsúlyt. A két ellentét azonban teljes erővel vonzza egymást. Törvényes alapon keresik egymást, hogy egyesülvén, egymást kiegészíthessék, hogy az ős színerő két tulajdonságának példájára ők is *egymásban teljesen elvegyülhessenek*.

A szellemi lényeknek *eme fejlődési fokán van vége a különálló egyéniségeknek és együtt a nemiségnek*. A két nemre különválasztott ember itt újra *egy emberré* lesz. Egyesülnek és egymásban teljesen elvegyülnek. Ilyen alakban a Szentháromság képmására a két ellentétes erő tulajdonság *egy közös*

életben alkot egy tevékeny és termékeny lelki, illetve szellemi életet. Az egyik közülök *egyenletességi túlsúlyú* túltelt energia-tartalmú valóság; a másik pedig *ellenállhatatlansági* túlsúlyú tevékenységi képesség, amely testi erő az egyenletességben felgyülemlett energia levezetésére és érvénysítésére szolgál a *szellemi élet* közösségében.

Így jön létre egy alacsony, de már lelki egység, amely még mindig az Istenen kívül, de már a testen felül áll. Ebben az egységben, amely a szellemek egysége megsemmisül a már megromlott anyag. Eltűnik a test és a szellemi egységen felépül az érzések egysége. Ez már teljesen a testen kívül jön létre. *A testnek erre már visszaható ereje nincs; ezért az érzéslényeknek az anyag többé nem akadály, csak tünemény és nem valóság.* Ezért ők már nem is tudnak bekapcsolódni.

Az egyesítő erő az ilyen szellemek között a színerő. A szellem pedig már érzéssé van bennük átváltozva. Minden ezen érzésegységbe van ellágyulva, amelyből azután megszületik egy új élet. Egy tiszta lélek születik meg, de már testi hajlamok nélkül; egy magasabb lény, mint aminő volt a lélek az Ige körében, vagyis az isteni életből való kiszabadulás után. A megváltásnak célja a lelkeknek ilyenmű megtisztítása és a megtisztult szellemi lényeknek az üdvözítése. Ezt az Úr Krisztus cselekszi öröktől fogva. Mert bár minden testi valóság Rajta keresztül jött, de azért Rajta kívül áll. Ellenben ő-Benne van minden, ami tiszta-lelki. Öbelőle jön minden, ami nem testi. Ami pedig Krisztuson kívül áll, az nem Krisztusé; csak az, ami Benne van! De ami nem az övé, arról önként mondott le, miután Krisztus nem kíván Magának semmi testit, ellenben Önmagát kívánja átadni minden léleknek. Ezt pedig úgy cselekszi, hogy minden lelket Önmagába fogad.

De mi a lélek? A soha nem érzékelhető, a ki nem fejezhető, a meg nem közelíthető, az érinthetetlen titkos erő rész a valóságokban. Az élet lényege a lélek. Mindenben tehát, amelyben meg nem közelíthető erő van, abban lélek is van. Ez a minden valóságban meglévő titokzatos mélység pedig a "végtelen élet egységében szoros összefüggésben, szerves egységben áll egymással, mert a lélek magának az Atyának az érző ereje, Akit átadott Krisztusnak „öröktől fogva”. Ezért Krisztusban van minden igazi lélek, nem pedig önmagában. Nem itt, vagy ott, hanem a végtelenség mélyében elrejtve tevékenykedik és ezért egységben él minden igazi lélek. A lélek legnemesebb érző része tehát a testen kívül él és Krisztusban tevékenykedik.

ÉRZÉSEK.

A Krisztusban élő megtisztult lények az érzések. Ezek már Krisztussal egyek. Nemcsak összeforrtak, hanem egymásban kölcsönösen elvegyültek, mint ahogy a sejt is kiegészítő része a testnek és egy közös életnek a részese. — Miért ne tennénk le Őbenne boldogan a mi egyéniségünket, mikor ezzel véges korlátoltságból a végtelen életnek leszünk a hordozóivá? Mikor már nem magunk élünk, hanem Krisztus él bennünk!

Ha Krisztust megtaláltuk, veszítsük el Őbenne önmagunkat, mert ez az örök életnek a titka, a végtelen egység igazsága és az erő kiapadhatatlan forrása Ő! Krisztust keresni, Krisztust megtalálni, Krisztussal egyesülni és Benne eltűnni, ez az élet végcélja; mert csak Krisztus él egyedül örökké és Rajta kívül minden véges és Belőle fog kiáradni, mindenkoron az „örök Élet!”

Krisztust sóvárogjuk és emésztődve óhajtjuk, mert a Mindenség Központja. Hálát adunk az Atyának Krisztusért! Hálát mondunk a Fiúnak az életért! Hálát adunk a Szentszellemnek az élet tökéletességéért! E hálás szeretetben felolvadva, adjuk át magunkat a Szentszellemnek, hogy bennünket tökéletességre vezessen. Átadjuk magunkat a Fiúnak, hogy bennünket Önmagában fenntartsion. Átadjuk magunkat az Atyának, hogy bennünket mindörökre megtartsion!

Az ilyen önátadásban mi — *nem vagyunk! Mi nem élünk! Mi nem akarunk!* Az Atyában a Fiú él és a Szentszellem akaratára uralkodik bennünk mindörökre.

Minden eltűnik körülöttünk. Mindent elnyel a világosság.. Minden feloldódik és minden feloszlik az egységben és mi mindent egyben és együtt érzünk. A mi szavaink már nem gondolatokból születnek, hanem azokból az érzésekből, amelyekkel a végtelenség be van töltve. Ez az állapot az üdvösség, amelyben nincs szerv, nincsen anyag.

Az ilyen Istenben élő érzéslényekhez kívántam én is érzésemben kapcsolódni, hogy Isten kegyelmével csak egy pillanatra érezhessem az Ő boldogító egységüknek az érzését. Ellenállhatatlan erővel merült fel lelkem mélységében egy megindító és gyengéd alázatosságú hang:

— *Érzések vagyunk! Érzésben élünk! önmagunkban egységet és ezen egységben mégis hármassá válunk, mivelhogya érzünk, mozgunk és növekszünk. Bennünk szaporodunk. Belőlünk azonban már ki nem válik soha semmi.*

Salak bennünk többé nem képződik. Sűrűsödésre, testiesülésre való hajlamunk és képességünk immáron nincsen. Önmagunkban érezzük a végtelenséget és mégis szünet nélkül növekszünk és szaporodunk önmagunkban végtelenül. Fokozódásunk nem ismeri a csökkenést, mert nincs test, ami csökkenést követel Előre, mindig előre! A mi célunk már többé nem csupán az egység, hanem az egységben való mozgás, az egységben való élés, az egységben való megmaradás, az egységben való teremtés és az egységben való megtartás!

Ez az egyéni mennyország, az örök boldogság, amely Krisztus által teremtett, s amelyből Krisztus önként kilépett -a testnek megváltására.

Az örök Világosság kilépett a fénykörből, hogy a sötétségbe jöjjön és azt megvilágosítsa. De a sötétség őt be nem fogadhatja. Övéi közé jött és Övéi Őt fel nem ismerték. Az Úr pedig még mindig elől jár, hogy utat törjön a sötétségben.

Ki követi?

Az eget alkotója és Ura, a mi Urunk Jézus Krisztus után megyünk a földről az égbe, — az égből a földre. Amen!

BEFEJEZÉS.

Befejeztetett! Az utolsó rész ez az „Élet Könyvei”-ből, amelyeknek sajtó alá rendezését most akarom megkezdem; de olyan nehézségek tornyosulnak utamba, amelyekből lehetetlen fel nem ismerni az ellenáramlatnak akadályozó munkáját. Tudom, hogy Isten segélyével meg is fogom kezdeni, de bevégezni már aligha én fogom. Előrehaladott koromhoz bizonyos anyagi nehézségek is járulnak. Betetőzték pedig ezt a méltatlan üldözések, amelyeknek békességes elviseléséért hálát adok az Istennek!

Mikor pedig visszatekintek a felszántott ugarra, térdre esve adok hálát az Úrnak az utolsó barázdában, amiért érdemesnek talált, hogy az Ő szántóföldjén munkálkodhassam! Erős a hitem, hogy megbízatást teljesítettem. Világosan ma még nem tudom, mit? nem tudom, hogyan? és nem tudom miért? De érzem, hogy a jó Isten végtelen hatalma teljes összhangban nyilatkozott meg az Ő végtelen bölcsességével és szeretetével ezen munkámban is! —

Ilyen végtelen egyszerűnek és ilyen egységesnek sohasem

hittem volna az életet! De viszont az életnek ez a világossága olyan tökéletesen betölti és békességgel tölti meg a lékemet, amely talán *a leggyarlóbb és a legtökéletlenebb* lelke volt mindenkoron a végtelenségnek, hogy joggal hihetem, hogy a méltóbbakat még könnyebben fogja betölteni az élet tökéletességének a felismerése ezen könyveken keresztül.

Szeretném méltó szavakban megköszönni a jó Istennek, az *Ő* támogató és indító kegyelmét, amelyet gyakran kézzelfogható bizonyossággal éreztem. *De néhány könnycseppemen és a nagy, teljes lelki csöndességen és békén kívül nincs a lelkemben már semmi. Nektek pedig édes, jó testvéreim, akik sóvárgó szívvel keresitek az Istenhez vezető utat, átadom az „Élet könyvei”-nek sorozatát, mint az én küldetésemnek befejezett megbízatását.* Ha pedig valaki közületek netalán az *én életem gyarlóságait* hánytorgatná, kérem őt nagy bizalommal, tekintse *ezt is* a jóságos Isten nagy dicsőségének, Aki még *engem is* fel tudott használni valamire és az *Ő* szent céljainak egyik érdemetlen eszközévé tett. *Legjobb szeretnék térdreesve bocsánatot kérni mindazoktól, akiket valaha életem gyarlóságaival megbotránkoztattam. Miután azonban ez nem áll módomban, csak lelkileg teszem meg ezt most az Isten színe előtt...*

Hátralévő napjaimnak pedig az lesz az egyetlen feladata, hogy *egész lényem odaadásával* és engedelmisségével törekedjem ezen igazságokat — egyedül az Isten segítségére támaszkodva, embertársaim értelmébe átplántálni. — Én csak az *ültetést* végeztem. *A virágzást és a gyümölcstermést* azonban várjuk bizalommal Attól, Aki *ezt* egyedül adhatja: *a mi Urunk Jézus Krisztustól!*

VÉGE.

Tartalomjegyzék:

I. RÉSZ.

AZ ANYAGVILÁG MEGVÁLTÁSA.

	Oldal
A megváltás	3
A megváltás könyvének beosztása.....	7
Az anyagvilág megváltása.....	8
Az anyagvilág megtartása	11
Az anyagvilág fejlesztése	14
Az anyagvilág megváltásának anyagi okai	19
Az anyagvilág megváltásának erkölcsi okai	21
Az anyagvilág megtartásának volt-e anyagi oka?.....	24
Az anyagvilág megtartásának erkölcsi oka	26
Az anyagvilág megtartásának anyagi célja	28
Az anyagvilág megtartásának erkölcsi célja	31
Az anyagvilág fejlesztésének anyagi értéke	33
Az anyagvilág fejlesztésének erkölcsi értéke	36
Az anyagvilág megváltott állapota.....	39
Az anyag életrekeltése	42
Az anyagvilág mint éleletalap	45
Az anyagvilág mint tökéletes valóság.....	47
Az anyagvilág mint tévelyre vezető.....	49
Az anyag, mint Isten látszata.....	51
Az anyag, mint Istenhez vezető valóság	53
Az anyagvilág, mint erkölcsi éleletalap.....	56
Az anyag, mint a lelki tökéletesség eszköze	59
A megváltott anyag atommá válása	61
A megváltott anyag eltűnése	63
Az anyag érzéssé válása	65
Az anyagmegváltás összefoglalása	70

II. RÉSZ;
A LELKIVILÁG MEGVÁLTÁSA.
- KRISZTUS KÖNYVE -

	Oldal
A lelki élet	78
A lélek ébredése.....	81
Az élet	89
Az újszülött lélek	94
A kicsiny lélek	97
A nagy lelkek.....	101
Hatalmas lelkek	104
Erős lélek.....	108
A lélek mint erő	110
Titkos érzések	112
Elrejtett érzések.....	115
Eltűnt érzések	117
Szellemi testvéreink	121
Fejlődő szellem; képződő test	126
Kifejlett értelmek és képzett testek.....	129
Tökéletes szellem; alkalmas test.....	131
Gondolatok és erő testek	133
Áramlatok és érett testek	135
Irány — túlérrett testtel.....	136
Eszmék és romló testek.....	137
A szellem, mint eszköz; romlott test.....	138
Érzések	141
Befejezés.....	142